

לוקזטי הלכות

עם ציונים והערות

הל' תפלה

הל' קריאת התורה הלכה ז

חלק א דפים דיט - דלא

שֶׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת קְדֻשַׁת הַצָּבוֹר - כְּשֶׁהֵם
מְקַבְּצִים וּמְחַבְּרִים וְכֹלֵלִים גַּבְשׁוֹתָם
יַחַד עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָרַבִּי הָאֱמֵתִי שֶׁבְּכָל
דּוֹר וָדוֹר שֶׁהוּא נִקְרָא "רוּעֵה יִשְׂרָאֵל",
בְּחִינַת 'כְּרוּעָה עֲדָרוֹ יְרַעָה, בְּזָרוּעוֹ
יִקְבֹּץ טְלָאִים, וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא, עָלוֹת יִנְהַל'

(הל' קריה"ת הל' ו, כח)

יו"ל ע"י
מכון "תפארת התהלה"

כל הזכויות שמורות
לתגובות והערות
025080b@gmail.com

מפתח ענינים

הלכות קריאת התורה

הלכה ו

ע"י קריה"ת - נמשך בחי' מ"ת.....א

• עיקר קריה"ת בשבת, והנביאים תיקנו בב' וה', ועזרא תיקן בשבת במנחה • עיקר קריה"ת בשבת - שאז ניתנה התורה וזכו לרוח נבואה, שע"ז נתברר המדמה ונתגלה האמונה • בכל דור יש צדיקים עם רוח נבואה שע"ז המשכת האמונה • ע"י האמונה זוכים לחידוש העולם לעתיד, ולשיר של נפלאות • השבת מורה על חידוש העולם • חידוש העולם לעתיד בבחי' שבת, שאז זוכים להמשכת השיר שיתער לעתיד • ע"י התורה זוכים לברר אמונת חידוש העולם, ולכן קוראים בתורה בשבת • כשהסט"א יונקת מהרחמנות - צריך בעל כח שיתפלל בבחי' דין, שע"ז זוכים לרוח נבואה ולבירור האמונה • עיקר בירור האמונה ע"י משה שנתן לנו התורה, והנביאים הוכיחו לישראל בקולו של משה • כשהסט"א יונקת מהרחמנות - אזי התיקון ע"י הבעל כח שמתפלל בבחי' דין, וזוכים לרוח נבואה • גם אחרי קבלת התורה - הסט"א אורבת לינוק מהרחמנות שע"ז כל הקלקולים • עיקר הדעת - רחמנות - היא התוה"ק, שהיא מחיצה פרוסה בפני התאוה • ע"י כל פגם - יונקת הסט"א מהרחמנות - התוה"ק, לילך בחכמות חיצוניות - כסילות • קום עשה לנו אלהים - כביכול בשביל הרחמנות • התיקון הוא ע"י כל הנביאים והצדיקים שיש להם בחי' רוח נבואה שנמשכת מהבעל כח • כשראו הנביאים שישראל הלכו ג' ימים בלי מים בחי' רחמנות, אזי תקנו לקרוא בתורה בב' וה' • ב' וה' בחי' דינים, וצריך להרבות בתפלה בבחי' דין, שע"ז נמשך הארת הבעל כח, והסט"א לא יונקת מהדינים • הנביאים תקנו קריה"ת בב' וה', להמשיך בחי' רוח נבואה וקדושת שבת, שע"ז יתתקן הכל • צריך לקרות בנגון בשביל להמשיך בחי' הנגון שיתער לעתיד • ג' קוראים כנגד הג' מוחין • קריה"ת במנחה בשבת - להמשיך קדושת שבת לחול, כדי לברר האמונה • במנחה של שבת נתהפך הדין לרחמים גדולים בכח הבעל כח • אמירת התורה בס"ג, בחי' התוכחה שע"י קול הניגון

ר"ח בחי' חידוש הלבנה - שיר חדש.....י

• מדוע הגמ' לא שאלה מה הטעם לד' עולים בר"ח וחזה"מ • קריה"ת בשבת ובמועדים ובר"ח שקדושתם משבת - כדי להמשיך קדושת מ"ת שהיתה בשבת • ע"י קדושת מ"ת זוכים לבירור המדמה והאמונה, שע"ז מתקיים העולם, וע"ז זוכים לחידוש העולם שלעתיד בבחי' שיר חדש • עיקר קריה"ת ראוי להיות בד' קרואים, כנגד השיר חדש • בר"ח מבקשים לזכות לשירי דוד שעל ידו השיר חדש, בחי' שיר מרובע - רגל רביעי • ר"ח בחי' דוד • השיר חדש בחי' השכר שלעתיד - הוא ע"י דוד • בחדתותי דסיהרא מתקנים השיר חדש • ר"ח בחי' חידוש העולם • קידוש הלבנה דווקא כשהעננים לא מכסים הלבנה - שמסתלקים ע"י התפלה בבחי' דין • עיקר תיקון הקריאה בד' קרואים • מנין הקרואים כנגד רואי פני המולך שיזכו לשיר חדש, וכולם יקבלו על ידם

קריה"ת בחול - תפילה בבחי' דין.....יז

♦ השיר חדש מתעורר רק בשבת ויו"ט ור"ח ♦ הקריאה בחול כנגד שומרי הסף - הג' מוחרן, שע"י התפילה בחי' דין

ברכות התורה - להבדיל מנביאי שקר, ולזכות לשיר חדש.....יח

♦ קריה"ת - כדי להמשיך רוח נבואה לבירור המדמה והאמונה ♦ יש נביאי שקר שעל ידם מתבלבל המדמה ובאים לכפירות ר"ל ♦ השי"ת 'נתן לנו' התורה ע"י ש'בחר בנו מכל העמים' שמקבלים נימוסיהם מחכמים ומנחשים בשכל האנושי ♦ עיקר התורה כדי לזכות ל'חיי עולם' בחי' השיר שיתער לעתיד ♦ צריך לעמוד ביראה בקריה"ת - שנתקנה כדי להמשיך בחי' מ"ת

תיקון הדעת ע"י קריה"ת.....כ

♦ צריך לתקן הג' מוחרן שהעיקר בהם הוא הדעת, שבו עיקר הפגם, ועל ידו עיקר התיקון ♦ גם בעיקר האמונה - העיקר הוא הדעת שע"י האמונה ♦ אחר כל המופתים העיקר - 'אתה הראת לדעת' דייקא ♦ הדעת בחי' כתר שעולה למעלה ויורד למטה ♦ העיקר הוא שמירת הדעת - ידעת אמתת סוף הדבר ♦ עיקר שמירת הדעת ע"י התורה ♦ תקנת קריה"ת שלא יעברו ג' ימים בלא תורה - כנגד המוח הג'

ההתחדשות ע"י הארת השיר חדש.....כג

♦ קריה"ת - כדי להמשיך מ"ת להתחדשות התורה ♦ אוריתא שמא דקוב"ה שזה עיקר העבודה ♦ בתחילת שליחות משה - ביקש לדעת שמוותיו ית' ♦ ע"י המופתים ביצי"מ ומ"ת - עשה השי"ת שם בהתחדשות בכל יום ♦ ע"י תפלת הבעל כח וכל התיקונים שע"ז - עי"ז זוכים להתחדש בכל יום ♦ קי"ס היה ע"י התפלה בבחי' דין שע"ז זוכים להגדיל שמו ית' בכל יום מחדש ♦ צריך שיהיה בעיני עצמו כבריה חדשה בכל יום ♦ כ"א עושה כמה מצוות בכל יום והעיקר שישב דעתו שהעבודה היא חדשה לגמרי ♦ בכל מקום שנמצא - היום הוא חדש לגמרי, ויכול להגדיל שמו ית' ♦ כמה שיוודע שהוא מקולקל ביותר - עי"ז יתגדל שמו ית' ביותר ♦ ע"י שהאדם חזק בדעתו ע"י הבעלי כח - נתהפך הכל לטובה ♦ קריה"ת כדי להזכיר מ"ת - קבלת התורה מחדש, שהעיקר בשבת ויו"ט ♦ תקנו קריה"ת בב' וה', כדי להתחדש ע"י שנוכיר מ"ת בתוך ג' ימים, שבהם בחי' העלויות והירידות

להתחדש כמו שלא התחיל כלל ועי"ז יגמור.....לב

♦ בשבת במנחה ובב' וה' מתחילים מתחלת הפרשה, ובשבת מתחילים וגומרים הפרשה ♦ מה הוא הלשון 'מה שמו מה אומר אליהם' ♦ הלא כבר הודיעם משמו שהוא 'אלהי אבותיכם' ♦ מה ענין ג' פעמים השם אחי"ה ♦ הלא שם אחי"ה אינו עיקר שמו ית' - שהוא הוי"ה בכינוי אדני ♦ משה שאל שכאשר יבא לבג"י יאמרו לו בכוונה עמוקה מה שמו, ולא יספיק להם 'אלוקי אבותיכם' ♦ עיקר קבלת התורה כדי לקיימה, והעצה לקיום התורה - להתחיל בכל יום מחדש ♦ השי"ת רמז למשה שיראלי עתידין לחטוא, ולכן לא רצה לילך לגואלם ♦ משה שאל 'מה שמו' - כיצד יתקיים אצל ישראל שמו ית' לעולם ♦ 'אהיה אשר אהיה' - להתחיל מחדש כאילו אין לו הויה בעולם ♦ תשובה הא' - להתחיל להתקרב להשי"ת, תשובה הב' שלא יפול ויתחיל בכ"פ מחדש עד שיזכה לתשובה שלימה ♦ תשובה הג' - לא חר זכה לתשובה שלימה - חוזר בתשובה על השגתו ♦ ג' תשובות בחי' ג' אהיה - שצריך להתחיל בכ"פ מחדש ♦ כל הפגמים והתיקונים הם בשם הוי"ה שעל ידו כל ההתקרבות להשי"ת ♦ שם הוי"ה אינו יכול להתקיים אצל האדם לעולם רק ע"י שם אחי"ה - שיתחיל בכ"פ מחדש ♦ רז"ל תקנו להתחיל ג"פ מחדש כל סדר, ובשבת מתחילים וגומרים ♦ קריה"ת בצבור - כדי להתחיל בכ"פ מחדש, וכנגד זה מתחילים בכל שבוע ג"פ - כנגד ג' אהיה ♦ בשבת מתחילים וגומרים - שע"י כל ההתחלות זוכים להתחיל ולגמור כראוי ♦ השיר פשוט כפול משולש ומרובע - כנגד הג"פ שמתחילים ובפעם הד' מתחילים וגומרים ♦ בכל שבוע מתחילים הסדר הנ"ל

וגומרים בכל שנה מבראשית לעיני כל ישראל - להמשיך אמונת חידוש העולם, וחוזרים ומתחילים
 • שם אהיה בחי' יק"ו - כנגד הג' התחלות • בש"ת שמסימים התורה עוסקים בשיר - שנמשך
 מהשיר חדש • ואין עולין להם מן החשבון - כאילו לא התחילו כלל • גם בעבודת ה' צריך להתחיל
 מחדש כמו שלא התחיל כלל מעולם • עיקר הנפילה מחמת שנדמה לו שכבר התחיל ונפל מזה
 • צריך לשכוח כל מה שעבר ולהתחיל מחדש בכל מה שיוכל • עיקר הנפילה היא מחמת שכבר
 התחיל ונפל, וע"כ צריך להתחיל מחדש כמו שלא התחיל כלל מעולם • מתחילים הפרשה ג"פ בכל
 שבוע לרמז שכ"א צריך להתחיל מחדש כו"כ פעמים בכל שבוע ובכל יום

בירור האמונה שע"י הצדיקים שבכל דור..... מא

• בשעת הגזירה תקנו לקרות בנביאים וכשתבטלה הגזירה נשאה התקנה במקומה • בכל דור יש
 צדיקים שעל ידם בירור המדמה - בירור אמונת חידוש העולם • קוראים בנביא להודיע שהמשכת
 האמונה - שהיתה במ"ת - היא ע"י בעלי רוה"ק שבכל דור • המפטיר קורא בתורה - להורות שהיא
 העיקר, והנביאים ממשיכים את בירור האמונה שבכל דור • התקנה לקרות בנביא - נשאה במקומה
 - להורות שכל תקוננו ע"י בחי' הנבואה שבכל דור • בברכת הפטרה מספרים גדולתו ית' שבדאי
 יגמור הכל כרצונו, שזה ע"י כח בחי' הרוה"ק שבכל דור • הפטרה ומפטיר - לשון גמור, שע"י בחי'
 הנביאים נזכה לגאולה מכל הצרות • 'הפטרה' גם מלשון התחלה, כי עי"ז זוכים להתחיל מחדש, ועי"ז
 נזכה לגמור הגאולה ולפטור מהצרות • בשבועות אנו ממשיכים את קדושת ההתחלות של הצדיקים
 שע"י ז' זוכים לגמור כראוי

בירור המדמה - להיכלל בציבור של רבי הגון..... מו

• תרגום בחי' המדמה • קריה"ת בשביל להמשיך קבלת התורה שהוא דווקא בציבור • הנבואה באה
 מנפשות ישראל, וכשמתרבים הנפשות - עי"ז נמשך רוח נבואה וקבלת התורה ביותר • גם כל יחיד
 צריך להגות בתורה בפני עצמו • עיקר קבלת התורה ע"י הרבים, רק שצריך זכיה גדולה להתחבר
 בתוך ציבור הגון • בקריה"ת צריך להמשיך ע"ע קבלת התורה שע"י משרע"ה ע"י שקיבץ וכלל את
 הנפשות • בקריה"ת צריך לכון לכלל בנפשות שמתקבצים ע"י צדיקי הדור • כל יחיד צריך להכין
 א"ע שיזכה להיכלל בציבור הקד' • צריך לקרות הפר' שמו"ת כדי שיזכה להיכלל כראוי בקריה"ת
 בתוך הציבור הקד' • צריך להכין 'פרשיותיו' - של נפשו, שתכלל כראוי 'עם הציבור' • במ"ת וביום
 השישי צריכים הכנה רבה כדי להיכלל עם הציבור כראוי • שמו"ת כנגד הג' מוחין, שהעיקר הוא
 הדעת בחי' תרגום של אונקלוס הגר שמתגיירים ע"י הבעל כח • ע"י קבלת התורה מבורים המדמה
 שע"י אמונת חידוש העולם וחידוש העולם לעתיד, ע"י תיקון ב' המוחין שכנגדם • ע"י תיקון המוח
 הג' - תרגום - עה"ד - ביום ו', עי"ז מחברים הב' מוחין - ב' עולמות • עיקר התיקון תלוי בבחי' יום
 השישי שמחבר ב' העולמות • ע"י ה' דהשישי' נשלם שם הוי"ה ומתחילים הקידוש שכולל ימי
 המעשה בשבת, שע"י השיר חדש • ע"ב תיבות שבקידוש כנגד השיר חדש שעולה ע"ב • ויכלו -
 לשון תכלית - בגי' ע"ב - שהשיר חדש הוא עיקר התכלית • 'אם אין אני לי' - לעסוק בעצמי
 בתורה ועבודה - 'מי לי', וכשאני לעצמי - תורתני בעצמי - 'מה אני' • שלא ימתין עד שימצא ציבור
 הגון כי 'ואם לא עכשיו אימת' • צריך למצוא רבי אמיתי וציבור הגון, וגם לעסוק בתורה בפנ"ע
 בהתקשרות לציבור ולהכלל בהם • מדוע חז"ל הזכירו בקריאת שמו"ת את העיירות עטרות ודיבון
 עוג בחי' הקל' שרוצה לינוק מהרחמנות, והכנתו ע"י משרע"ה • קריאת שמו"ת - כדי לזכות
 לשיר שיתער בחידוש העולם לעתיד שהוא בבחי' א"י • העיירות עטרות ודיבון שבגבול א"י - מנעו
 מקדושת א"י, ומשרע"ה הכניעם, וצריך להכניעם ע"י קריאת שמו"ת • משרע"ה סבר שאחר שהכניע
 את סיחון ועוג, ועי"ז חידוש העולם וא"י - הוא יכול כבר ליכנס לא"י • ע"י שהציבור לא היו
 באחדות עם משה - עי"ז לא זכינו שיכנס לא"י • אל תוסף דבר - שאינו בבחי' דיבור, עד שיבואו
 בעלי כח ויבררו המדמה והאמונה • דהמע"ה צועק על הגלות הארוך אחרי שזכינו לבעל כח שכבש
 סיחון ועוג, ומתי נזכה לבעל כח שיכניסנו לא"י • ע"י האמונה נמשך הארת חידוש העולם שלעתיד
 ועי"ז גם עכשיו אנו משרירים לפניו ית' ולצעוק אליו • יש לנו תקוה לחלות לפניו כי השי"ת שולח
 צדיקים בעלי כח בכל דור

התורה מעידה על חידוש העולם..... נו

♦ התורה נק' 'פרשה' - שמפרשת ומוציאה מהעלם לגילוי - יש מאין, ועי"ז זוכים לאמונת חידוש העולם ♦ כל החכמות חיצוניות הם יש מיש ♦ גם חכמתם היא רק מהשי"ת, והוא נתן להם כח להטות חכמתם ♦ חכמת התורה שנמשכת מאין ליש - עולה על הכל ♦ הכבד פה התפאר על כולם שהוא יודע מתיכן נתהוה הזמן

צריך להיכלל בציבור בכל דרגא שהוא..... סב

♦ לעולם ישלים אדם - שבכל דרגא שהוא - צריך להתקשר עם הציבור ♦ גם משרע"ה היה צריך קשר עצמו עם הציבור מכ"ש אנשים פשוטים ♦ נלמד ק"ו ממשרע"ה שצריך להכלל בציבור הקד' המקושרים לצדיק, ועי"ז הצדיק יעלה גם את נפשו

בירור הדעת בעייל ונפיק בכח הצדיק..... סד

♦ אסור להתחיל ב' פסוקים סמוך לפר' שלפניה, ולסיים ב' פסוקים סמוך לפר' שלאחריה ♦ צריך לשמור הג' מוחין והעיקר ע"י הדעת ♦ הזכיה לשיר חדש - שעשוע עוה"ב, היא כפי שבירר הדעת בנסיון בתאוה וכפי חפשו אחר הבעל כח ♦ הג' פסוקים וכל בחינות השלש שבתורה - כנגד הג' מוחין ♦ כל הרוצה להתקרב להשי"ת - שידע שיעברו עליו כו"כ נסיונות, וכשלא יניח מקומו - יזכה לאחרית טוב ♦ מהצדיק - מקבלים הכח לעמוד בכל מה שעובר עליו ♦ ההפסקות שבתורה נתנו רוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ♦ מחמת עכירת מעשינו - יש כמה קטרוגים על המשכת התורה, ולכן צריך משה רווח בין פר' לפר' ♦ ע"י ההפסקות של הצדיק - יכולים כל הבאים להתקרב - להתקיים ולקבל בקיאות ברצוא ושוב ♦ ע"י ההתחזקות מבררים מוח הג' - בירור עה"ד ♦ הרוצה לקבל ע"ע קבלת התורה - צריך לקרוא ג' פסוקים בחי' בירור המוח הג' ♦ אסור להתחיל ג' פסוקים סמוך לפר' - שלא יטעו שאפשר להכנס ולהתקרב ללא בירור מוח הג' ♦ אסור לסיים פחות מג' פסוקים סמוך לפר', שלא יטעו שאפשר לצאת בלי בירור המוח הג' ♦ ההפסקות הם בשביל להחזיק הנכנסים והיוצאים ♦ הגלות הג' - כדי לברר המוח הג' בחי' יעקב ♦ גם בפרטיות - העיקר לברר המוח הג' ♦ מההפסקות של משה נלמד להדיוט, ומשם נמשך ההפסקות של כ"א בלימודו ♦ גם בעבודת ה' יש לכ"א בחי' עייל ונפיק ♦ ההכחשה בין ב' הכתובים הוא ע"י שלא ביררנו עדיין את המוח הג' - הכתוב הג'

הלכות קריאת התורה

הלכה ו

ע"י קריה"ת - נמשך בחי' מ"ת

על פי התור "תקעו-תזכרו" בליקוטי התנינא סימן ח.

עיקר קריה"ת בשבת, והנביאים תיקנו בב' וה',
ועזרא תיקן בשבת במנחהעיקר קריה"ת בשבת - שאז ניתנה התורה וזכו
לרוח נבואה, שעי"ז נתברר המדמה ונתגלה
האמונה

א וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר בְּסֶפֶר
תּוֹרָה כְּשֶׁהָ בִּנְיָוִן וּבִטְעָמִים, וְעַקֵּר
הַקְּרִיאָה הוּא בְּשַׁבָּת יוֹם טוֹב שְׁאֵז תִּקֵּן
מֹשֶׁה לְקִרְוֹת בַּתּוֹרָה^א, אֲךָ כְּשֶׁהָלָכוּ יִשְׂרָאֵל
בְּלֹא מִים שְׁלֹשָׁה יָמִים - עָמְדוּ הַנְּבִיאִים
שְׂבִינֵיהֶם וְתִקְנּוּ הַקְּרִיאָה בְּשָׁנִי וְחִמִּישִׁי,
כְּדִי שֶׁלֹּא יַעֲבְרוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא תּוֹרָה^ב.
וְעִזְרָא תִּקֵּן בְּשַׁבָּת בְּמִנְחָה^ג, כַּמְבָּאֵר בְּדִבְרֵי
רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּגִמְרָא וּפּוֹסְקִים^ד.

ב כִּי עַקֵּר הַקְּרִיאָה בַּתּוֹרָה הוּא בְּשַׁבָּת שְׁאֵז
נִתְּנָה תּוֹרָה כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(שבת פח.). כִּי מְבָאֵר בַּהַתּוֹרָה "תִּקְעוּ" הַנִּזְכָּר
שְׁעַקֵּר בְּרוּר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא
אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם^ה - הוּא עַל יְדֵי רוּחַ
נְבוּאָה שְׁמֻכָּר הַמְּדַמָּה, שְׁכֻזָּה תְּלוּיָה
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה^ו. וְזֶה בְּחִינַת מִתֵּן תּוֹרָה
שְׁאֵז זָכוּ כָּלָם עַל יְדֵי מֹשֶׁה לְרוּחַ

א. מגילה ד.

ב. בבא קמא פב. דתניא 'וילכו שלשת ימים במדבר
ולא מצאו מים' (שמות טו, כב), דורשי רשומות
אמרו אין מים אלא תורה, שנאמר הוי כל צמא לכו
למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה - נלאו,
עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו קורין
בשבת, ומפסיקין באחד בשבת, וקורין בשני,
ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי, ומפסיקין
ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה.

ג. שם.

ד. עיין ר"ף על מגילה (דף יג. מדפי הרי"ף): ירושלמי,
משה תקן להם לישראל שיהו קורין בתורה

בשבתות ובימים טובים ובראשי חודשים ובחולו של
מועד שנאמר 'וידבר משה את מועדי ה' אל בני
ישראל', עזרא תקן להם לישראל שיהו קורין
שלשה בתורה בשני ובחמישי ובשבת במנחה. ע"כ
וע"ע ברמב"ם פ"ב מהל' תפלה ה"א.
ה. דהינו לידע שהעולם מחודש והשם יתברך ברא
את העולם בראשונה (שם בתורה ח תנינא הנ"ל סוף
אות ח).

ו. א. כי עיקר תיקון ובירור המדמה הוא, כשהוא
ביד הנביאים.

ב. וכשנתתקן המדמה, על ידי זה נתתקן האמונה
האמיתית דקדושה, ונתבטל אמונות כוזביות. כי

נְבוֹאָה^ז, וְאִזְ נִתְבַּסֵּס וְנִתְקַיֵּם הָעוֹלָם וְכוּ',
דְּהֵינּוּ שְׁנִתְגַּלָּה אֲזַ אַמּוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
וְכוּ'^ח.

רוּחַ הַבָּא מִן הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', שְׁעַל יְדֵי זֶה עֶקֶר
הַמְשָׁכַת אַמּוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם ט.

ע"י האמונה זוכים לחידוש העולם לעתיד,
ולשיר של נפלאות

וּמִבְּאֵר שָׁם שְׁעַל יְדֵי אַמּוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
- זֹכֵכִין לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד
וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר שִׁיר שֶׁל נִפְלְאוֹת,

בכל דור יש צדיקים עם רוח נבואה שע"ז
המשכת האמונה

וְכֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר בְּהִכָּרַח שִׁיְהִיו צְדִיקִים
שִׁישׁ לָהֶם בְּחִינַת רוּחַ נְבוֹאָה, בְּחִינַת

ט. ועל כן צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג
אמיתי להתקרב אליו, כי כל מנהיג ומנהיג יש
לו בחינת רוח נבואה. וגם עכשיו שבטלה הנבואה,
אף על פי כן בהכרח שיהיה להמנהיג, בחינת (במדבר
יד) רוח אחרת, מה שאין נמצא בשאר ההמון, שעל
ידי זה זכה להיות מנהיג. כי בלא זה, מפני מה יזכה
זה דייקא להיות מנהיג ולא אחר. אך באמת כל
מנהיג ומנהיג של ישראל, יש לו בחינת רוח אחרת.
כי המנהיג הוא בחינת (במדבר כז) איש אשר רוח בו,
אשר יוציאם ואשר יביאם. כי המנהיג המוציא
והמביא את ישראל, בוודאי יש לו בחינת רוח
אחרת, אשר מחמת זה נעשה הוא דייקא מנהיג
לישראל. וזה הרוח אחרת שיש להמנהיג, הוא
בחינת רוח הקודש, רוח נבואה. אף על פי שעכשיו
אין נמצא רוח נבואה, רוח הקודש ממשי, אף על פי
כן בוודאי יש לו בחינת רוח אחרת, הנמשך מן
הקדושה, מה שאין נמצא בשאר ההמון. שזהו גם
כן בחינת רוח הקודש, אף על פי שאינו רוח הקודש
ממש לידע עתידות, אף על פי כן הוא בבחינת רוח
הקודש, רוח נבואה. ועל ידי בחינת הרוח הקודש
שיש להמנהיג האמתי, שהוא בחינת רוח נבואה, על
ידי זה כל המתקרבים אליו נתחזק ונתתקן אצלם
האמונה האמתית דקדושה. כי כל מי שזוכה
להתקרב למנהיג האמתי, על ידי התקרבותו אליו
נתתקן ונתברר אצלו בחינת המדמה, על ידי בחינת
הרוח נבואה של המנהיג. כי עיקר תיקון המדמה,
הוא על ידי בחינת רוח נבואה כנ"ל. ועל ידי תיקון
המדמה, נתתקן ונתברר האמונה הקדושה כנ"ל. על
כן כל המתקרבים למנהיג אמתי, זוכין לאמונה
ישרה דקדושה (שם).

עיקר האמונה תלויה בכח המדמה, כי במה שהשכל
מבין אין שייך אמונה, ועיקר אמונה היא רק במקום
שהשכל נפסק, ואינו מבין הדבר בשכלו, שם צריכין
אמונה. וכשאינו מבין הדבר בשכלו, אזי נשאר רק
בבחינת כח המדמה. ושם צריכין אמונה, נמצא
שעיקר האמונה, היא בבחינת המדמה. ועל כן על
ידי התפשטות הנבואה, שעל ידי זה נתברר ונתתקן
המדמה, על ידי זה נתתקן האמונה האמתית
דקדושה כנ"ל (שם אות ז).

ז. כי שם זכו כולם לנבואה, על ידי משה רבינו רבן
של כל הנביאים, שהיה מנהיג האמתי שלהם,
ועל ידי זה נתברר ונתתקן המדמה אצלם, וזכו
לאמונה שלימה בה' (שם).

ח. וזה בחינת ה' דהששי הנאמר במעשה בראשית,
כמו שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי,
וּדְרַז"ל (שבת פח) שכל העולם היה תלוי עד ששה
בסיון שקיבלו ישראל את התורה. כי עיקר חידוש
העולם, דהיינו לידע שהעולם מחודש, וה' יתברך
ברא את העולם ברצונו, הוא תלוי באמונה. כי על
ידי שכל אי אפשר להבין חידוש העולם, ועל כן
האפיקורסים כופרים בזה, מחמת שאי אפשר להבין
זאת בשכל. כי עיקר חידוש העולם, הוא רק על
ידי אמונה, כי אנו מאמינים בה' שהוא ית' ברא את
העולם מחדש, כי באמת חידוש העולם היה על ידי
בחינת אמונה, כ"ש (תהלים לג) וכל מעשהו באמונה.
נמצא, שעיקר חידוש העולם תלוי באמונה, ועל כן
היה העולם תלוי עד קבלת התורה, כי אז זכו
לאמונה שלימה, על ידי רוח נבואה כנ"ל. ועל כן
אז דייקא נתגלה חידוש העולם, כי עיקר חידוש
העולם תלוי באמונה כנ"ל (שם).

חידוש העולם לעתיד בבחי' שבת, שאז זוכים להמשכת השיר שיתער לעתיד

ובן חידוש העולם של לעתיד הוא גם פן בחינת שבת, כי אז יהיה יום שכלו שבת י"א וכו', וזה בחינת כל השירות והזמירות והנגונים שמתעוררין בשבת - שאז נוהגין כל ישראל להרבות בנגונים ובזמירות ושירות, שהכל נמשך מקול השיר והנגון הנ"ל שיתער לעתיד בפי' חידוש העולם, שהוא יום שכלו שבת.

ע"י התורה זוכים לברר אמונת חידוש העולם, ולכן קוראים בתורה בשבת

ועל פן עקר קריאת התורה בשבת, כי כל הנ"ל הוא בחינת קריאת התורה, כי על

שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע שיתער לעתיד שיתנגן על שבועים ושנים נימין וכו', שעל ידי קול השיר הזה דיקא יכולין להוכיח, בבחינת נרדף ריחו' וכו', עיין שם כל זה היטב.

השבת מורה על חידוש העולם

ועל פן עקר קריאת התורה בשבת, כי שבת מורה על חידוש העולם, כי זה עקר מצות קדשת שבת - להודיע 'כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וכו', כמו שכתוב "ברית עולם ביני וביני בני ישראל וכו' כי ששת ימים עשה ה' וכו'".

תכונות השמים. היינו בחינת השירים ותשבחות שמשבחין לה' יתברך על ההנהגה של עכשיו, שמנהיג העולם בדרך הטבע. אבל לעתיד יתער שיר חדש, של בחינת נפלאות, בחינת השגחה, כי אז יהיה ההנהגה על ידי השגחה לבד.

ד. ושיר החדש הזה שיתער לעתיד, הוא בחינת שיר פשוט כפול משולש מרובע, שעולה ע"ב, בחינת חסד. שעל ידו יהיה חידוש העולם לעתיד, בחינת עולם חסד יבנה.

ה. ושיר הזה הוא בחינת קול הנ"ל, שהוא משקה את הגן, שעל ידי קול הזה יכולין להוכיח, בבחינת הרם כשפר קולך והגד וכו' כנ"ל.

[ו. כי כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו. כי ע"י תוכחתו, הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא מוכיחם וכו'. ועל ידי זה הוא מחליש את הנשמות שלהם, ועי"ז נפסק השפע מכל העולמות התלויים באלו הנשמות.

אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח, אזי אדרבא הוא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות ע"י תוכחתו (שם בתורה הנ"ל אות א).

יא. משנה תמיד ז, ד.

י. ז"ל בקיצור (באות י): א. ועל ידי אמונה, יהיה חידוש העולם לעתיד. כי התקבצות החסדים, שעל ידם יהיה חידוש העולם, בבחינות (תהלים פט) כי אמרתי עולם חסד יבנה, הוא על ידי אמונה וכו'. **ב.** וכשהיה חידוש העולם לעתיד, אז יתנהג העולם על ידי נפלאות. היינו על ידי השגחה לבד, שהיא בחינת נפלאות, שלא כדרך הטבע. כי חידוש העולם לעתיד, הוא בבחינת ארץ ישראל וכו'. ועיקר קדושת ארץ ישראל הוא ששם הוא השגחתו ית' תמיד, בבחינת (דברים יא) תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה. ולעתיד שיחדש את כל העולם כולו בבחינת ארץ ישראל כנ"ל, אז יתנהג כל העולם כולו על ידי השגחה לבד כמו ארץ ישראל. ואז יתבטל הטבע לגמרי, ויתנהג העולם על ידי השגחה לבד, שהוא בחינת נפלאות, שלא כדרך הטבע.

ג. ואז יתער שיר חדש, בחינת (תהלים צח) שיר לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. היינו השיר שיתער לעתיד, שהוא ניגון של השגחה, בחינת נפלאות. כי אז יתנהג העולם, על ידי השגחה ונפלאות. כי יש ניגון של בחינת דרך הטבע, וזה בחינת (שם יט) השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע. שהוא בחינת הניגון והשיר של דרך הטבע, של

שִׁיחִיו קוֹרִין בְּשָׁנִי וְחִמְשִׁי, הַנִּבְיָאִים דִּיקָא,
כִּי מְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְשָׁה שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא
יוֹנֵקֶת מִהֶרְחֻמְנוּת וְכוּ' - אַזִּי צְרִיכִין בְּעַל
כַּח גְּדוּל שִׁיתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּבַחֲנִית דִּין וְכוּ',
שְׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין כָּל הַתְּקוּנִים הַמְבֻאָּרִין
שָׁם, עַד שְׁזוֹכִין לְבַחֲנִית רוּחַ נְבוּאָה שְׁעַל
יְדֵי זֶה עֶקֶר בְּרוּר הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא אֱמוּנַת
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ', עֵינִן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב
הֵיטֵב ב.

יְדֵי הַתּוֹרָה זוֹכִין לְכָל זֶה - לְבָרֵךְ אֱמוּנַת
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל תְּחִלַּת הַבְּרִיאָה וְלִזְכוּת
לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד וְכוּ' וְכַנ"ל, שְׁכָּל
זֶה הוּא בַּחֲנִינֵת שֶׁבֶת כַּנ"ל:

כִּשְׁהִסְטָרָא יוֹנֵקֶת מִהֶרְחֻמְנוּת - צְרִיךְ בַּעַל כַּח
שִׁיתְפַּלֵּל בַּח' דִּין, שְׁעִי"ז זוּכִים לְרוּחַ נְבוּאָה
וּלְבִירוּר הָאֱמוּנָה

ב אֲכָל כְּשֶׁהִלְכוּ יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא
תּוֹרָה - עָמְדוּ הַנִּבְיָאִים שְׁבִינֵיהֶם וְתִקְנוּ

ה. ואז כשהתפילה בבחינת דין, אז צריכין בעל
כח גדול שיוכל להתפלל תפילה בבחינת דין וכו'. כי
כשיש פגם תאוות ניאוף ח"ו, שאז התפילה בבחינת
דין, והסטרטא אחרא בולעת אותה ח"ו, אז צריכין
בעל כח גדול שיתפלל תפילה בבחינת דין וכו'. ואז
הסטרטא אחרא רוצה לבלוע אותה, כי היא בולעת
תמיד התפילות שהם בבחינת דין כנ"ל, ואזי כשהיא
רוצה לבלוע זאת התפילה של הבעל כח שהיא
בבחינת דין, אזי זאת התפילה היא עומדת בבית
הבליעה שלו וכו', ואזי הוא מוכרח ליתן הקאות,
היינו שהסטרטא אחרא מוכרח להקיא ולהוציא כל
הקדושות של הדעת והרחמנות והתפילות, שבלע,
בבחינת (שם כ) 'חיל בלע ויקאנו'.

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדושה שבלע,
אף גם הוא מוכרח להקיא ולהוציא עצמות החיות
שלו ממש, בבחינת מבטנו יורישנו אל, היינו
שמוציא ומקיא עצמות חיותו ממש. וזהו בחינת
גרים שמתגירין, שהם היו תחילה מעצמות הסטרטא
אחרא ממש, ועכשיו חוזרין אל הקדושה. כי
הסטרטא אחרא מוכרח להקיא ולהוציא עצם חיותו
ממש, שזהו בחינת גרים כנ"ל וכו'.

ו. ועל ידי גרים שנעשין על ידי מטה עוז הנ"ל,
על ידי שהסטרטא אחרא מוכרחת להחזיר כל
הקדושה שבלעה, עם עצמות חיותה כנ"ל, על ידי
זה נתרבה ונתגדל כבודו ית', בבחינת (תהלים צו) 'הבו
לה' משפחות עמים הבו לה' כבוד ועוז' וכו'.

ז. ועל ידי התגלות הכבוד, על ידי זה בא
התפשטות הנבואה. כי הנבואה באה מבחינת שרשי
נפשות ישראל, שהם בחינת שבעים נפש, בבחינת

יב. ז"ל בקיצור: א. ולפעמים, כשהסטרטא אחרא
יונקת מן הרחמנות, אזי הם ממשיכין לעצמן
הרחמנות, ואזי נתמעט הרחמנות אצלינו. ואפילו
מעט הרחמנות שנשאר, הוא בבחינת אכזריות. כי
על ידי שהם יונקים מן הרחמנות, נתקלקל
הרחמנות ונעשה אכזריות, כי 'רחמי רשעים אכזרי'
(משלי יב). ועל כן גם מעט הרחמנות הנשאר אצלינו,
הוא בבחינת אכזריות, כי נתקלקל על ידי שהם
יונקים מן הרחמנות ח"ו כנ"ל וכו'.

ב. ועל ידי זה שנתקלקל הרחמנות ונעשה
אכזריות, נפגם הדעת, בבחינת 'כל הכועס חכמתו
מסתלקת ממנו' (פסחים טו). ואזי נקטן הדעת, ונעשה
בבחינת מוחין דקטנות. ואזי הם יונקים ח"ו מפגם
הדעת, בבחינת (בראשית ג) 'והנחש היה ערום', היינו
דעת דסטרטא אחרא, שיונק על ידי נפילת הדעת
דקדושה, שנפגם על ידי אכזריות וכעס כנ"ל.

ג. ומזה בא ח"ו תאוות ניאוף, כי המוח הוא
מחיצה פרוסה בפני תאוה זו, כי 'אין אדם עובר
עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות' (סוטה ג). אבל
כשהמוח והדעת שלם הוא מגין בפני התאוה הזאת
וכו'. ועל כן כשהדעת נפגם ח"ו כנ"ל, מזה בא ח"ו
תאוות ניאוף כנ"ל.

ד. ואזי כשנפגם הרחמנות והדעת, אזי אי אפשר
להתפלל בבחינת רחמים ותחנונים, ואז התפילה
בבחינת דין. וכשהתפילה בבחינת דין, אז הסטרטא
אחרא בולעת את התפילה ח"ו. כי עיקר יניקת
הסטרטא אחרא היא מבחינת דינים, שהם מוחין
דקטנות, בחינת אלקים כידוע. ועל כן הם נאחזין
ח"ו בתפילה זו שהיא בחינת דין, ובולעין אותה ח"ו.

עיקר בירור האמונה ע"י משה שנתן לנו התורה, והנביאים הוכיחו לישראל בקולו של משה

וזהו בחינת כל הנביאים ובעלי רוח הקדש שעמדו לישראל בכל דור ודור - אחר מתן תורה על ידי משה רבנו שהוא רבן של כל הנביאים, כי עקר ברור האמונה הוא - על ידי משה שנתן לנו את התורה שהיא עקר הנבואה^י, שהיא קיימת לדורות לנצח ועליה אין להוסיף ולא לגרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגילה ב:) שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה. אף כל הנביאים והצדיקים בעלי רוח הקדש שעמדו אחר משה עד היום הזה - כלם לא באו רק להוכיח את ישראל על עונותיהם, בבחינת קולו של משה שנמשך על ידי רוח נבואה וכו', כמו שמבאר שם עין שם שהוא בחינת 'פשוט הרם קולך' הנאמר לענין נבואה.

כשהס"א יונקת מהרחמנות - אזי התיקון ע"י הבעל כח שמתפלל בבחי' דין, וזוהי לרוח נבואה וכל זה הוא מחמת בחינה הנ"ל המבאר

בתורה הנ"ל שהוא מה שלפעמים הסטרא אחרא יונקת מהרחמנות, ואז נתמצט הרחמנות אצלנו וכו', עד שבאין כל הקלקולים המבאין שם. והתקון הוא על ידי הבעל כח שמתפלל תפלה בבחינת דין, שעל ידי זה נתתקן הכל, עד שזוכין לרוח נבואה שהוא בחינת קבלת התורה וכו'.

גם אחרי קבלת התורה - הסט"א אורבת לינוק מהרחמנות שע"ז כל הקלקולים

וכל זה נעשה בכל דור ובכל עת בכמה בחינות, כי אף על פי שבכר קבלנו את התורה על ידי משה רבנו שהוא עקר התקון לכל הנ"ל, אף על פי כן הסטרא אחרא וחילותיה הם אוזרים וחותרים בכל עת לקלקל חס ושלום כל התקונים הנמשכין על ידי התורה, שכל זה הוא בחינת מה שמבאר שם בתחלת התורה (באות ב) שלפעמים הסטרא אחרא יונקת מהרחמנות, שעל ידי זה כל הקלקולים חס ושלום, כי נתמצט הרחמנות אצלנו ונעשה אכזריות וכו', עד

אמונה. וכשאנו מבין הדבר בשכלו, אזי נשאר רק בבחינת כח המדמה, ושם צריכין אמונה, נמצא שעיקר האמונה, היא בבחינת המדמה. ועל כן על ידי התפשטות הנבואה, שעל ידי זה נתברר ונתתקן המדמה, על ידי זה נתתקן האמונה האמתיות דקדושה כנ"ל וכו'.

י. ועל ידי אמונה, יהיה חידוש העולם לעתיד. כי התקבצות החסדים, שעל ידם יהיה חידוש העולם, בבחינות (תהלים פט) 'כי אמרתי עולם חסד יבנה', הוא על ידי אמונה.

יג. ועל כן ישראל שעמדו על הר סיני, פסקה זוהמתן (שבת קמו), כי שם זכו כולם לנבואה על ידי משה רבינו רבן של כל הנביאים, שהי' מנהיג האומות שלהם, ועל ידי זה נתברר ונתתקן המדמה. אצלם, וזכו לאמונה שלימה בה' (שם בתורה הנ"ל אות ח).

(דברים י) 'בשבעים נפש ירדו אבותיך, ר"ת נביא. ושורש הנפשות הוא בחינת כבוד, בבחינת (בראשית מט) 'בסודם אל תבא נפשי ובקהלם אל תחד כבודי'. ועל כן על ידי התגלות הכבוד, שהוא בחינת שורש הנפשות, על ידי זה בא התפשטות הנבואה וכו'.

ח. ועל ידי התפשטות הנבואה, על ידי זה נתברר ונתתקן בחינת כח המדמה, בבחינת (הושע יב) 'וביד הנביאים אדמה'. כי עיקר תיקון ובירור המדמה הוא כשהוא ביד הנביאים.

ט. וכשנתתקן המדמה, על ידי זה נתתקן האמונה האמיתיות דקדושה, ונתבטל אמונות כוזביות. כי עיקר האמונה תלויה בכח המדמה, כי במה שהשכל מבין אין שייך אמונה, ועיקר אמונה היא רק במקום שהשכל נפסק, ואינו מבין הדבר בשכלו, שם צריכין

א) וכמו שכתוב (ירמיה ט) "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו'".^{טו} אבל הסטרא אחרא מתגברת לינק מהרחמנות האמתי שהיא התורה, ורוצים להמשיך לעצמם הרחמנות, שזהו מה שאנו רואים שהם חותרים להכניס עבודה זרה בבית ה', להכניס חכמות חיצוניות בתוך התורה הקדושה, ולפרש התורה על פי דרכיהם הרעים שמגלים פנים בתורה שלא כהלכה ומהפכים דברי אלהים חיים לדרכיהם, ומחציפים פניהם ואומרים שכל פונתם לטובת ישראל - שיש להם רחמנות גדול על ישראל על שהם נבוכים כל כך לפי דעתם הרעה, דהינו מה שמדקדקים רק במצות, וכל למודם הוא רק גמרא ופוסקים וספרי מוסר וכו', והם שוקדים לתקנת ישראל ברחמנות המר והמרור שלהם, ורוצים לפתות ולהכריח את ישראל שילכו חס ושלום בדרכיהם, אשר כבר ראינו מה שנמשך על ידי הרחמנות שלהם, שכל מי שנמשך אחריהם - פורק על לגמרי, כמבאר בכל הספרים הקדושים שצוּעֵקִים על זה בקול מר ונמָהָר, וכמבאר בדברינו פמה פעמים.^{טז} וכל זה כלול בדבור הקדוש הזה שכתב אדוננו מורנו ז"ל שלפעמים הם יונקים מהרחמנות, כי כך מרגל בלשונם הטמא ומוכא בספריהם הרעים שהם רוצים רק באמת, כי יש להם רחמנות על נערי בני ישראל ורוצים להדריכם בדרך ישרה על פי פרושי התורה שלהם לשאול ולאבדון וכו' רחמנא לצלן.

שנקטן הדעת ונתקלקלין המחין שהם מחצות פרוסות בפני תאות נאוף, כי השלשה מחין הם מחצות פרוסות בפני זאת התאוה וכו'.

עיקר הדעת - רחמנות - היא התוה"ק, שהיא מחיצה פרוסה בפני התאוה

הינו כי עקר הדעת שהוא עקר הרחמנות - היא התורה הקדושה שנתן לנו באהבתו ובחמלתו עלינו, בבחינת חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו הנאמר לענין התורה, וזהו בחינת (משלי לא) 'ותורת חסד על לשונה', והוא עקר הדעת והמחין שהם מחצות פרוסות בפני זאת התאוה, בבחינת 'אורייתא מגנא ומצלא' (סוטה כא:), וכמו שכתוב (משלי ב) 'מזמה תשמר עליך',^{יז} וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (קדושין ל:) 'בראתי יצר הרע - בראתי תורה תבלין'.

ע"י כל פגם - יונקת הסט"א מהרחמנות - התוה"ק, ליתר בחכמות חיצוניות - כסילות

אך כשהסטרא אחרא יונקת מהרחמנות הזה, אז נתקלקל הרחמנות וכו', הינו שבכל פגם מתגברת הסטרא אחרא וחילותיה לינק מהרחמנות והדעת שהיא התורה הקדושה, שהוא עקר הדעת והמח, כי אין חכמה כחכמת התורה, וכל החכמות חיצוניות - אף על פי שגוראים כחכמות - באמת הם כסילות כנגד חכמת התורה, כמו שמבאר בהתורה "דרשו ה' וכו'" (סימן לו חלק

הגבור בגבורתו אל-יתהלל עשיר בעשרו.
טז. עיין ליקו"ה הל' פסח הל' ז, והל' גביית חוב מהיתומים הל' ד. ועוד.

יד. מדבר זמה - תשמור עליך תורה. ילקוט שמעוני (משלי רמז תתקלב).
טז. כה אמר ה' אל-יתהלל חכם בחכמתו ואל-יתהלל

עד שְׁנִמְשָׁךְ רוח נבואה" וכו', וְזֶהוּ בְּחִינַת
כָּל הַנְּבִיאִים שְׁעָמְדוּ אַחֵר מִשֶּׁה - שְׂבָאִים רַק
לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה בְּאַמֶּת,
כִּי עָקַר הַתִּקּוּן עַל יָדָם, כִּי כָּל נְבוֹאָתָם נִמְשָׁךְ
מִהַבְעַל כַּח הַנ"ל שְׁעַל יָדוֹ עָקַר הַתִּקּוּן [א].
וְכֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר כָּל הַצְדִּיקִי אֵמֶת יֵשׁ לָהֶם
בְּחִינַת רוח נבואה גַּם עֲתָה וְכו', כַּמְבָּאָר שֶׁם
הַיֵּטֵב י"ח.

כשראו הנביאים שישאל הלכו ג' ימים בלי מים
בחי' רחמנות, אזי תקנו לקרוא בתורה בב' וה'
וְעַל כֵּן - הַנְּבִיאִים כְּשֶׁרָאוּ שֶׁהֲלָכוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבָּר שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא מִים, שֶׁהוּא
מַחֲמַת שְׁנַת־מַעֲטוֹ מִימֵי הַדַּעַת, שֶׁהֵם בְּחִינַת
'כַּמִּים לִים מְכֻסִּים' י"ט שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה,
שָׁזָה [הַתַּמְעֵנוּת מִימֵי הַדַּעַת] נִמְשָׁךְ רַק
מִהֶרְחֻקֵּי דִסְטָרָא אַחֲרָא הַנ"ל, עַל כֵּן עָמְדוּ
וַתִּקְנוּ שִׁיְהִי יִשְׂרָאֵל קוֹרִין גַּם בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי,
כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבֹרוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא תּוֹרָה.

ב' וה' בחי' דינים, וצריך להרבות בתפלה בבחי'
דין, שעי"ז נמשך הארת הבעל כח, והסט"א לא
יונקת מהדינים
וְעַל כֵּן תִּקְנוּ בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי דִיקָא, כִּי בְּשָׁנֵי
וַחֲמִישֵׁי אֲזִי הוּא בְּחִינַת דִּינִים, כַּמְבָּאָר
בְּכּוֹנוֹת כ' שְׁיוֹם שְׁנֵי הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָה, וְיוֹם

קום עשה לנו אלהים - כביכול בשביל הרחמנות
וְזֶה הַקְּלָקוּל מִצְוֵי בְּכָל דּוֹר בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת
שׁוֹנוֹת, כִּי תִכָּף אַחֵר מִתֵּן תּוֹרָה קֹדֶם
שִׁירַד מִשֶּׁה מִן הָהָר - נִתְקַבְּצוּ עַל אֶהָרָן
לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֶת הָעֵגֶל, שְׂאֲמָרוּ גַּם כֵּן שֶׁהוּא
מִצַּד הֶרְחַמְנוּת שְׁלָהֶם, כַּמְבָּאָר בְּפִרְשָׁה שֶׁם
שְׂאֲמָרוּ "קוֹם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים כִּי זֶה מִשֶּׁה
הָאִישׁ לֹא יִדְעָנוּ מָה הָיָה לוֹ", שְׂדִבְרֵיהֶם אֱלוֹ
בוֹטִים כְּמִדְּקֻרוֹת חֶרֶב, שְׁמַתְקַבְּצִים בְּקַבּוּץ
גָּדוֹל לִפְקֹחַ עַל תִּקְנַת הָהֶמוֹן וּמִרְחֻמִּים
עֲלֵיהֶם וּמִבְּקָשִׁים לָהֶם מִי שִׁילָךְ לִפְנֵיהֶם
לְהַדְרִיכֵם בְּדִרְכֵּי שֶׁהֵם רוֹצִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁם
"אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ", וְכֵן הוּא בְּכָל דּוֹר וָדוֹר,
בְּפִרְט בְּדוֹר הַזֶּה, כַּמְבָּאָר לְמִי שֶׁבָּקִי קָצַת
דְּבָרֵיהֶם וְדִרְכֵיהֶם הָרָעִים שְׂאוּמָרִים בְּפִיהֶם
וּמְמַלְאִים בִּידֵיהֶם לְהַדְפִּיס סִפְרִים עַל זֶה,
וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַנ"ל מָה שֶׁכָּתוּב לַעֲמִיל
(אות ב) שְׁלַפְצִמִּים הֵם יוֹנָקִים מִהֶרְחַמְנוּת וְכו',
וְעַל יְדֵי זֶה בָּא תַּאֲוַת נֶאֱוָף וְנִתְקַלְקַל הַתַּפְּלָה
חֵס וְשָׁלוֹם.

התיקון הוא ע"י כל הנביאים והצדיקים שיש
להם בחי' רוח נבואה שנמשכת מהבעל כח
וְהַתִּקּוּן הוּא עַל יְדֵי הַבְּעַל כַּח הַנ"ל וְכו',
שְׁמַתְפַּלֵּל תַּפְּלָה בְּבְחִינַת דִּין וְכו',

קדשי כִּי־מִלְאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת־ה' כַּמִּים לִים
מְכֻסִּים.
כ. פִּע"ח מִקְרָא קוֹדֵשׁ פ"ג.

יז. עיין לעיל אות ב ובהערה שם.
יח. הובא בהערה לעיל אות א.
יט. ישעיה יא, ט: לֹא־יִרְעוּ וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־הָר

הארות

צריכים לחפש אחר הצדיק שבכל דור שיש לו רוח
נבואה, שהוא מתפלל תפילה בבחינת דין וממשיך
מחדש את הרוח נבואה שהיתה במתן תורה, והבן.

[א] היינו שמבאר שהיניקה של הסטרא אחרא
מהרחמנות והדעת הנוכרת בתורה, היינו שהם יונקים
מהתורה שניתנה ברוח נבואה, שבגלל הקלקול הזה

החל להמשיך קדשת שבת - לזכות לברך אמונת חדוש העולם^א, עד שיהיה נמשך בחינת חדוש העולם שלעתידי, עד שיהיה נמשך בחינת הקול המשקה את הגן, שהוא בחינת קול הנגון שיתער לעתיד, שהוא שיר פשוט כפול וכו' שעולה ע"ב וכו', שעל ידי זה יכולין להוכיח את ישראל, ונתתקן הכל כמו שמבאר שם כב.

צריך לקרות בנגון בשביל להמשיך בחי' הנגון שיתער לעתיד

ובשביל זה צריכין לקרות בתורה בנגון ובטעמים כדי להמשיך על עצמו קול הנגון הנ"ל שנמשך על ידי התורה הנ"ל, שהוא גבוה מן הכל, כי יש בהתורה טנת"א [טעמים, נקודות, תיבות, אותיות], והטעמים שהם בחינת נגון - גבוהים מן הכל כמוכא כג, כי הטעמים שהם בחינת נגון הנ"ל - הם בבחינת שם ע"ב פמוכא, שהו בחינת השיר והנגון הנ"ל שעולה ע"ב כמנן חסד, כמו שמבאר שם:

ג' קרואים כנגד הג' מוחין

ג' ובשביל זה קורין בשני וחמישי שלשה - פהן, לוי, ישראל, שהם בחינת חכמה, בינה, דעת - לתקן בחינת השלשה מחין הנ"ל שיהיו מחצות פרוסות וכו', שהם

חמישי הוא בחינת הוד, שהוא גם כן ענף הגבורה פידוע, ועל כן בהם בתי דינין יושבין כא. ועל כן צריכין אז ביותר להמשיך על עצמו כח התפלה בבחינת דין של הפעל כח, כדי שלא תינק הסטרא אחרא מהדינים וכו' כמו שמבאר שם. ועל כן נוהגים להרבות בתחנונים ותפלות הרבה בשני וחמישי, כדי להמשיך עלינו כח של הפעל כח הנ"ל, שיכול בכחו הגדול להתפלל תפלה בבחינת דין וכו', כי אז צריכים תפלות ותחנונים הרבה מאד שלא תתגבר הסטרא אחרא לינק מהתפלה על ידי הדינים, רק נזכה על ידי רבוי התפלות והתחנונות לעורר רחמיו עלינו שיהמשיך עלינו כח הפעל כח הנ"ל שיודע להתפלל תפלה בבחינת דין, שעל ידו נתתקן כל התקונים הנ"ל, עד שזוכין לבחינת רוח נבואה שהוא קיום התורה, שעל ידי זה נתתקן הכל.

הנביאים תקנו קריאת בב' וה', להמשיך בחי' רוח נבואה וקדושת שבת, שע"ז יתתקן הכל

על כן עמדו הנביאים דיקא ותקנו לישראל שיהיו קורין בתורה בשני וחמישי דיקא שהם ימי דין וכו', כדי שכל ישראל ימשיכו עליהם - על ידי קריאת התורה בצבור - כח הפעל כח הנ"ל, שמשם נמשך הרוח נבואה שהוא בחינת התורה, כדי לזכות גם בימי

כא. בבא קמא פב.

כב. כמבואר כל זה לעיל אות א, עיין בהערות שם.

כג. ע"ח שער ה פ"א.

האדוות

[ב] כמבואר לעיל אות א שהשבת היא בחינת אמונת חידוש העולם.

אבל בכח מנחה של שבת שהוא עת רצון כד, על ידי זה זוכין שיתקייף הדין לרחמים גדולים, והכל בכח הבעל כח הנ"ל שהוא בחינת שלשה צדיקים שנסתלקו אז בשבת במנחה כה, שעל ידי זה זוכים לתקן הכל כנ"ל, שזהו בחינת קריאת התורה כנ"ל.

אמירת התורה בס"ג, בחי' התוכחה שע"י קול הנגון

ועל פן נזהגים כל הצדיקים והיראים לומר תורה ומוסר בסעדה שלישית של שבת ביומם, כי אז נחזקת קול הנגון הנ"ל שעל ידי זה דיקא יכולין להזכיר את ישראל בבחינת קולו של משה שנסתלק אז דיקא וכנ"ל:

בחינת שלשה מיני רחמנות, בחינת שלש תפלות ביום, כמו שמבאר שם:

קריה"ת במנחה בשבת - להמשיך קדושת שבת לחול, כדי לברר האמונה

ד וזה בחינת קריאת התורה בשבת במנחה, כי אז במנחה הוא סמוך לאפוקי שבתא סמוך לימי החל, על פן קורין אז בתורה - להמשיך קדושת שבת שאז עקר קבלת התורה, עקר ברור אמונת חדוש העולם וכו', להמשיך כל הקדשות האלו לימי החל שיהיה לנו כח גם בימי החל לברר האמונה הקדושה, שעל ידי זה כל התקונים הנ"ל.

במנחה של שבת נתהפך הדין לרחמים גדולים בכח הבעל כח

כי במנחה בחל - דיקא תקיפה שלטא,

כד. זוהר יתרו פח:

כה. עיין ליקו"ה הל' חול המועד הל' ד, יד: כי מיתת הצדיק הגדול גבוה ונעלה ונשגב מאד. ואז דייקא מתגבר בכל כחו לגומר מה שצריך לגמור, כי בוודאי הצדיק האמת עוסק כל ימי חייו הקדושים להוכיח את ישראל להחזירם למוטב, כי זה כל מגמתו והוא מוסר נפשו בשביל זה כל ימיו. אבל זה ידוע שלבעל בחירה קשה מאד להועיל, כי הבחירה של האדם יש לה תוקף גדול מאד, כי הכל נברא בשביל הבחירה (וכמבאר מזה במקום אחר). אבל אף על פי כן יגמור הצדיק מה שהתחיל, והעיקר על ידי קול תוכחתו הקדוש שהוא בחינת קולו של משה שהוכיח את ישראל בקול הנגון שיתער לעתיד. וזה הקול נמשך על ידי התפלה בבחינת דין שמתפלל זה הצדיק, כי הוא בעל כח גדול (וכמבאר שם בהתורה הנ"ל). אבל כבר מבואר שאפלו כשמתפלל התפלה הזאת עד שהסטרא אחרא מוכרחת להקיא גם מקרבה ובטנה, אף על פי כן עדיין היא מתגברת אחר כך בכחה הנשאר וכו' כנ"ל, ועל כן עיקר

שלימות זאת התפלה בבחינת דין של הבעל כח הנ"ל היא רק סמוך למיתתו, ועל כן הצדיק אינו מוכיח את ישראל אלא סמוך למיתתו, כמו שפירש רש"י בפרשת דברים על פסוק ויהי בארבעים שנה וכו'. שלא הוכיחו משה אלא סמוך למיתתו, ולמד מיעקב שלא הוכיח את בניו אלא סמוך למיתתו וכו'. כדי שלא יהיה מוכיחו וחוזר ומוכיחו וכו', וכן יהושע ושמואל ודוד לא הוכיחו אלא סמוך למיתתו וכו'. כי מיתת הצדיק זהו בעצמו בחינת תפלה, בבחינת דין של הבעל כח, כי המיתה בבחינת דין, ועל כן שם נאחזת הסטרא אחרא ביותר. ועל כן המת מטמא בטומאה חמורה, אבל הצדיק הגדול הוא מת על קדוש השם, כי כל ימי חייו מסר נפשו בכל יום על קדוש השם ובפרט בשעת מיתתו ממש, בודאי הוא מת על קדוש השם. ועיקר המיתה על קדוש השם היא בבחינת התפלה בבחינת דין של הבעל כח, שזהו בחינת עשרה הרוגי מלכות שכל בירורי הניצוצות מהקלפות עד עתה ועד הסוף הוא על ידם.

ר"ח בחי' חידוש הלבנה - שיר חדש

מדוע הגמ' לא שאלה מה הטעם לד' עולים
בר"ח וחזה"מ

ח וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל לענין
מנין גברי העולים לתורה - בשני וחמישי
וכו' שלשה, בראש חדש וכו' ארבעה, ביום
טוב חמשה, ביום כפור ששה, בשבת שבעה.
והקשו (בגמרא מגילה פרק הקורא דף כג.) הני
שלשה, חמשה, שבעה, כנגד מי, חד אמר,
כנגד ברפת כהנים, וחד אמר כנגד שלשה
שומרי הסף וחמשה רואי פני המלך, ושבעה
רואי פני המלך. ואחר כך הקשו על ששה
של יום כפור כנגד מי וכו', והוא תמוה תכף
בתחלת העיון - מפני מה לא הקשו על ד'
של ראש חדש וחד המועד, וכן הקשו
התוספות שם, וישבו בדחק שבראש חדש
הסבא נותנת להוסיף אחד, עין שם כו'.

קריה"ת בשבת ובמועדים ובר"ח שקדושתם
משבת - כדי להמשיך קדושת מ"ת שהיתה
בשבת

ואת אנו נאמר על פי הנ"ל, שבודאי על פי
טעם הנ"ל על קריאת התורה בצבור -
אין צריכין לשאל על מנין ארבע של ראש
חדש וכו', כי עקר קריאת התורה הוא

להמשיך עלינו קדשת מתן תורה שצריכין
להמשיך עלינו בכל דור בכל עת, והעקר
בימים קדושים שעקרום הוא שבת קדש שבו
נתנה תורה זו, וכן יום טוב וחד המועד -
שמקבלים כל קדשתם משבת, שהוא תחלה
למקראי קדש וכו', וכן ראש חדש שהוא גם
כל בחינת קדשת יום טוב, בבחינת (תהלים קד)
'עשה ירח למועדים' - כי מראש חדש מונין
המועדים, ובהם [במועדים] עקר תקון קריאת
התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שם כח
'משה תקן להם לישראל שיהיו קורים בשבת
ובמועדים' וכו'.

ע"י קדושת מ"ת זוכים לבירור המדמה והאמונה,
שע"ז מתקיים העולם, ועי"ז זוכים לחידוש
העולם שלעיתיד בבחי' שיר חדש

ועקר קדשת מתן תורה שאנו ממשיכין
עלינו על ידי קריאת התורה הוא
בשביל להמשיך עלינו ברור המדמה וכו',
שעל ידי זה נתברר אמונת חידוש העולם,
שכל העולם תלוי ואינו מתקיים בכל דור
ובכל עת כי אם על ידי אמונת חידוש
העולם כט שישאל ממשיכין עליהם על ידי
קריאת התורה כנ"ל. ועל ידי זה זוכין

כט. כמבאר בתורה ח תנינא הנ"ל (באות ז): וזה
בחינת ה דהששי הנאמר במעשה בראשית,
כ"ש ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, ודרז"ל (שבת פח)
שכל העולם היה תלוי עד ששה בסיון שקיבלו
ישראל את התורה. כי עיקר חידוש העולם, דהיינו
לידע שהעולם מחודש, וה' יתברך ברא את העולם
ברצונו, הוא תלוי באמונה. כי על ידי שכל אי

כו. ז"ל: וי"ל דקים ליה דטעמא דמוסף חשיב
לטפויי חד גברא, אבל לטפויי כל כך ביום טוב
וביוה"כ ובשבת - לא סבירא ליה משום כרת
וסקילה, אי לא משכחינן כנגד מי.
כז. שבת פח.
כח. עיין מגילה ד. וע"ע לעיל בתחלת ההלכה
ובהערה שם.

בר"ח מבקשים לזכות לשירי דוד שעל ידו השיר
חדש, בחי' שיר מרובע - רגל רביעי
וְעַל כֵּן בְּאֵמֶת בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא תִקּוּן
הַמוֹעֲדוֹת^א - אֲזַז מְזַכְרִין בְּתַפְלֵת
מוֹסָף וּמִתְפַּלְלִין לְזִכּוֹת לְשִׁירֵי דָּוִד, כְּמוֹ
שְׁאוּמְרִים "וּבְשִׁירֵי דָּוִד עֲבָדָךְ וְכוּ'", כִּי עֶקֶר
הַשִּׁיר הַנִּזְכָּר נִכְּחָה עַל יְדֵי בְּחִינַת דָּוִד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַשִּׁיר הַנִּזְכָּר, כִּי עֶסֶק כָּל יְמֵי בְּזִמְרוֹת שִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת וְכוּ', כִּי הוּא 'נְעִים זְמִירוֹת
יִשְׂרָאֵל', שֶׁהוּא בְּבְחִינַת שְׁלֹמֹה הַמְּרַכֵּב,
שֶׁשְׁלֹמֹה עַל יְדֵי רְבוּעַ דִּיּוֹקָא, דְּהִינּוּ
אַרְבָּעָה רְגְלֵי הַפֶּסֶס וְכוּ', כִּי דָּוִד בְּרָגַל רְבִיעִי
כְּמוֹ שְׁאוּמְרוֹ בְּזִמְרוֹת דָּוִד^ב (זהר בראשית כ.).

ר"ח בחי' דוד

וְכָל עֶקֶר קִדְשֵׁי רֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁהוּא בְּשִׁבְלֵי
הַמוֹעֲדִים - הוּא בְּבְחִינַת דָּוִד, כְּמִבְּאֵר
בְּדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל^א, וְעַל כֵּן אוֹמְרִים בְּשַׁעַת
קִדּוּשׁ לְבָנָה "דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם", כִּי
בְיוֹמֵי דְדָּוִד וּשְׁלֹמֹה - קָיָמָא סִיְהָרָא
בְּאַשְׁלֻמוֹתָא לֵב.

לְחִדּוּשׁ הָעוֹלָם שְׁלֵעֲתִיד שְׁאֲזֻ יִתְעַר הַשִּׁיר
חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא שִׁיר פְּשוט כְּפֹל מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ
וְכוּ', וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְקִרְוֹת בְּתוֹרָה בְּטַעֲמִים
וּבְנִגּוֹן וְכַנ"ל (אות ב.).

עיקר קריה"ת ראויה להיות בד' קרואים, כנגד
השיר חדש

וְעַל כֵּן לֹא הִקְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל מִנְיָן
אַרְבָּעָה גְבֻרֵי שָׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּ', כִּי
בְּדֹאֵי עֶקֶר הַקְּרִיאָה שָׁל כָּל הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים
- רָאוּי לְהִיט מִנְיָן אַרְבָּעָה, כִּי עֶקֶר הַקְּרִיאָה
בְּשִׁבְלֵי לְעוֹרֵר הַשִּׁיר חֹדֶשׁ הַנִּזְכָּר שֶׁהוּא
בְּבְחִינַת אַרְבָּעָה, כִּי הוּא שִׁיר פְּשוט כְּפֹל
מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ שְׁנִמְשָׁךְ מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם,
שֶׁעֶקֶר שְׁלֹמֹה הַשִּׁיר הוּא כְּשֶׁהוּא מְרַבֵּעַ,
וְעַל כֵּן בְּדֹאֵי הֵיךְ רָאוּי לְקִרְוֹת תְּמִיד בְּכָל
הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים מִנְיָן אַרְבָּעָה, כִּי עֶקֶר
הַקְּרִיאָה בְּשִׁבְלֵי רְבוּעַ הַנִּזְכָּר, וְעַל כֵּן לֹא
הִקְשׁוּ כָּלָל עַל מִנְיָן אַרְבָּעָה שָׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ
וְכוּ', כִּי עֶקֶר הַקְּרִיאָה צְרִיכָה לְהִיט מִנְיָן
אַרְבָּעָה.

תלוי עד קבלת התורה, כי אז זכו לאמונה שלימה,
על ידי רוח נבואה כנ"ל. ועל כן אז דייקא נתגלה
חידוש העולם, כי עיקר חידוש העולם תלוי
באמונה כנ"ל.
ל. עיין לקמן אות כב.
לא. עיין ר"ה כה.
לב. זהר ויחי רמט; תרומה קמה.

אפשר להבין חידוש העולם, ועל כן האפיקורסים
כופרים בזה, מחמת שאי אפשר להבין זאת בשכל.
כי עיקר חידוש העולם, הוא רק על ידי אמונה, כי
אנו מאמינים בה' שהוא ית' ברא את העולם מחדש,
כי באמת חידוש העולם היה על ידי בחינת אמונה,
כ"ש (תהלים ג) וכל מעשהו באמונה. נמצא, שעיקר
חידוש העולם תלוי באמונה, ועל כן היה העולם

האדות

העולם שלעתידי שזה בחינת השיר חדש [כמבואר זה כל
לעיל].

[ג] שהם בבחינת שבת - שבה ניתנה תורה, שעל ידי זה
ביורר המדמה ובירור האמונה שעל ידי זה חידוש

בחדתותי דסיהרא מתקנים השיר חדש

וְרִדְךָ הוּא בְּחִינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁהוּא תְּקוּן
הַמוֹעֲדוֹת כַּנִּל, שְׁאֵז הוּא בְּחִינַת
חֲדָתוֹתֵי דְסִיְהָרָא, שְׁאֵז בַּעַת חֲדָתוֹתֵי
דְסִיְהָרָא לִי - כָּל נוֹשְׂאֵי הַכֶּסֶּא מִתְקָנִים שִׁיר
חֲדָשׁ כְּשֶׁמְבִיאִים הָאָרוֹן לְבֵית שְׁמֶשׁ, שֶׁהוּא
שִׁיר שֶׁשָּׂרוּ פְּרוֹת הַבֶּשֶׁן אֲזַי כְּשֶׁנִּשְׁאָו הָאָרוֹן
לְבֵית שְׁמֶשׁ לִי הוּא 'מְזִמּוֹר שִׁירוֹ לַה' שִׁיר
חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה וְכוּ' (שְׁכָל זֶה מְבָאָר
בְּרַמְזִים נִפְלְאִים בְּסוֹף הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל שְׁנֵי

השיר חדש בחי' השכר שלעתיד - הוא ע"י דוד

כִּי עָקַר הַשִּׁיר הַנִּל שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנַת
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל תַּחֲלַת הַבְּרִיאָה, שְׁעָל
יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁלֵעֲתִיד - עָקַר
נִזְכָּה עַל יְדֵי דָוִד שֶׁהוּא מְשִׁיחַ, שִׁיְהֵא תְּקוּן
הָעוֹלָם בְּיָמָיו, וְהוּא עֲתִיד לְבֹא וּלְתַקֵּן הָעוֹלָם
עַד שִׁיְזַכֶּה לְשִׁיר הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פסחים ק"ט:) לִי נָאָה לְבָרֶךְ וְכוּ' לִי,
שֶׁזֶה יִהְיֶה כָּל הַקְּבוּל שְׁכָרִי שֶׁל הַצְּדִיקִים
וְהַכְּשָׁרִים לַה' וְכוּ'.

הזה של הנגינה הזאת. ודברו ביניהם, שישארו כאן,
כי יש להם לאכול ולשתות, ומתענגים בתענוג נפלא
כזה, שכל מיני תענוגים בטלים כנגד זה.

והסית העבד את האדון (הינו בן המלך האמת) לשאול
אותו (את אדם היער) מה זאת, ושאלו. השיב לו, שזהו
איך שהחמה עשה מלבוש להלבנה, ואמרו כל החיות
של היער, היות שהלבנה עושה להם טובות גדולות,
כי עיקר ממשלתם הוא בלילה, כי לפעמים הם צריכין
לכנס בישוב, וביום אין יכולים, ועיקר ממשלתם
בלילה, והלבנה עושה להם טובה כזו שמאירה להם,
על כן הסכימו שיעשו ניגון חדש לכבוד הלבנה, וזהו
קול הנגינה שאתם שומעים (דהיינו שכל החיות והעופות
מנגנים ניגון חדש לכבוד הלבנה, שקבלה מלבוש מן החמה).

וכששמעו שזהו ניגון, הטו אזנם יותר ושמעו
שהוא ניגון נפלא ונעים מאד מאד. ואמר להם
האדם היער הנ"ל, מה זה חידוש אצלכם הלא יש
אצלי כלי, שקבלתי מאבותי, שהם ירשו מאבות
אבותיהם, שהכלי עשויה עם עלים וצבעונים כאלו,
שכשמניחים הכלי הזאת על איזה בהמה או עוף,
אזי תיכף מתחיל לגנו הניגון הזה. ע"כ.

ושם בסוף המעשה: כי יש חדתותי דסיהרא,
כשהלבנה מקבלת חדושים מן השמש, וזה בחינת
(שמואל א' ו') כשנושאים הארון אל בית שמש, ואזי כל
החיות נושאים הכסא עושים ניגון חדש בחינת (תהלים
צו) 'מזמור שירו לה' שיר חדש', שזהו השיר ששרו
פרות הבשן.

לז. שאחר שהארון נשבה אל הפלשתים, ועל ידי
זה היה מגיפה גדולה בפלשתים, והחליטו

לג. ז"ל: דרש רב עזריא זימנין אמר ליה משמיה
דרב זימנין אמר ליה משמיה דרב אסי וכו',
עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות סעודה לצדיקים
ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק וכו', לאחר
שאוכלין ושותין נותנין לו לאברהם אבינו כוס של
ברכה לברך ואומר להן איני מברך שיצא ממני
ישמעאל אומר לו ליצחק טול וברך וכו', אומר לו
ליעקב טול וברך וכו', אומר לו למשה טול וברך
וכו', אומר לו ליהושע טול וברך וכו', אומר לו לדוד
טול וברך, אומר להן אני אברך, ולי נאה לברך,
שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא.

לד. וראה ליקו"ה הל' בציעת הפת הל' ה, ח.

לה. עיין חיי מוהר"ן אות מג, שם.

לו. בסיפורי מעשיות מעשה מבן ובן שפחה
שנתחלפו, שמספר שם שאחרי שבן המלך
נתגלגל אל היער, ומצא שם את בן השפחה שהפך
להיות לו לעבד, ואחר כך מצאו שם את אדם היער
וכו', וז"ל: בלילה שמעו קול החיות, שכולם שואגים
והומים בקולות משונות, שכל החיות והעופות כולם
נתנו בקולם, האריה היה שואג, והלביא הומה בקול
אחר, והעופות מצפצפים ומקשקשים בקולם וכן
כולם הומים בקולות. ובתחלה נזדעזעו מאד, ולא
הטו אזנם אל הקול מחמת הפחד, אחר כך הטו אזנם
ושמעו שהוא קול נגינה זמרה נפלאה ונוראה מאד.
והטו אזנם יותר ושמעו שהוא קול זמרה ונגינה
נפלא מאד מאד, שהוא תענוג נפלא ועצום מאד
לשמוע זאת, שכל התענוגים של העולם כולם כאין,
ואינם נחשבים, ובטלים לגמרי נגד התענוג הנפלא

אֲבִיהֶם שְׂבָשְׁמִים אֶלָּא פֻּעַם אַחַת בְּחֹדֶשׁ,
דִּימ' וְכוּ':

קידוש הלבנה דווקא כשהעננים לא מכסים
הלבנה - שמסתלקים ע"י התפלה בבחי' דין

וְעַל פֶּן עֶקֶר קִדּוּשׁ הַלְבָנָה הוּא פֶּשְׁאִין
עֲנָנִים מְכַסִּין אוֹתָהּ מִלְּרֹאשָׁתָהּ, כִּי עֶקֶר
תְּקוּן הַשִּׁיר הַנִּי"ל הוּא עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה
בְּבַחֲיַנַּת דִּין שֶׁל הַפֶּעַל כֹּחַ הַנִּי"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה
הָעֲנָנִים פְּלִים, בְּבַחֲיַנַּת (ישעיה י) 'מַחֲיִיתִי כְּעַב
פֶּשְׁעִיד' וְכוּ', כִּמּוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם עֵינֵי שָׁם ל"ח.

וּבְשִׁבִּיל זֶה הִרְבֵּה מְדַקְדָּקִים יוֹתֵר מְדַאֵי
שֶׁלֹּא לְקַדְּשָׁהּ עַד שִׁיעֲבֹרוּ הָעֲנָנִים
לְגַמְרִי, אֲבָל הֵם טוֹעִים בְּזֶה, כֹּאֲשֶׁר שֶׁמַּעֲנוּ
מִכְּמָה צְדִיקִים וּמַאֲדָמוּר ז"ל ל"ט, וּבְפֶרֶט
בְּעַת שְׁהַזְמֵן דְּחוּק שֶׁסְמוּךְ לְסוֹף חֲצִי הַחֹדֶשׁ

הַבָּנִים שֶׁנִּחְלָפוּ, עֵינֵי שָׁם הֵיטֵב וְהֵבִין). וְזֶה
הַשִּׁיר הוּא בְּעֶצְמוֹ הַשִּׁיר הַקִּדּוּשׁ וְהַנּוֹרָא
הַנִּי"ל, שֶׁהוּא שִׁיר פֶּשׁוּט כְּפּוֹל וּמִשְׁלֵשׁ
וּמִרְבָּע, שֶׁבְּשִׁבִּיל זֶה קוֹרִין בַּתּוֹרָה כַּנִּי"ל,
וְכִמּוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם בְּסוֹף הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ
תוֹכָהּ" שֶׁשִּׁיר הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת שִׁירוֹ לַה'
שִׁיר חֹדֶשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה וְכוּ' עֵינֵי שָׁם.

ר"ח בחי' חידוש העולם

כִּי רֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁהוּא חֲדָתוּתִי דְסִיְהָרָא, הוּא
בְּחִינַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, כִּמּוֹ שְׂאוּמְרִים
(בְּכֹרֶת קִדּוּשׁ הַלְבָנָה) 'וְלִלְבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ
עֲטֹת תִּפְאָרֶת לְעִמּוּסֵי כְּטוֹן, שֶׁהֵם עֲתִידִים
לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ וְכוּ'. וְעַל פֶּן מַצּוֹת קִדּוּשׁ
הַלְבָנָה יָקָר מְאֹד מְאֹד, וְכִמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל 'אֶלְמָלָא לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְבִּיל פְּנֵי

קאמרי תושבחתא דא, אלא ודאי חדש איהו, וחדש
לא אקרי אלא באתחדותא דסיהרא, כד אתנהירית
מן שמשא כדן איהו חדש, ודא איהו שיר חדש,
הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו הא אתערותא דימינא
ושמאלא לקבלא לה, ותושבחתא דא כד נטלי
ארונא קא משבחאן לה, כד סלקין לבית שמש -
כגוונא דעגלות סלקין לבית שמש.

לח. ז"ל בקיצור: וזה בחינת סליחת העון, שבא על
ידי ריבוי התפילות, שעל ידי זה השמש זורחת,
שעל ידה בא רפואה. כי העון הוא בחינת ענן
שמחשיך אור השמש, כי טבע העוונות הם בחינת
חשך, כמו שכתוב (ישעיה כט) והיה במחשך מעשיהם.
ועל ידי התפילה נתכפרין העוונות, כי התפילה
מכפרת, כי היא במקום קרבן, כמו שכתוב (ישעיה נז)
והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי
עולותיהם וזבחייהם. וכשנתכפרין העוונות, זה
בחינת שהעננים כלים והולכים, בבחינת (שם מד)
מחיתי כעב פשעין וכענן חטאותיך וכו'.

לט. חיי מוהר"ן אות תפג: פעם אחת היו יסורים
באיזה חודש שלא היתה הלבנה, וכמדומה
שלא קדשו אותה אז כלל. אחר כך אמר רבנו ז"ל

להחזיר את הארון לישראל, והניחוהו על שתי פרות
והם הלכו מאליהם לבית שמש, ואז נאמר (שמואל
א' ו, יב): 'וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בְּדֶרֶךְ עַל-דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ
בְּמִסְלָה אַחַת הִלְכוּ הֶלֶךְ וְנָעוּ וְלֹא-סָרוּ יָמִין וּשְׂמָאל.
וַאֲמָרוּ בְּגִמְרָא (ע"ז כד): 'וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בְּדֶרֶךְ עַל
דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ' וגו', מאי 'וישרנה', א"ר יוחנן משום
ר"מ שאמרו שירה. ומאי שירה אמרו וכו', ור"ש בן
לקיש אמר מזמורא יתמא - 'מזמור שירו לה' שיר
חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע
קדשו'. ע"כ.

ובזהר (תרומה קלז), ז"ל: ודא איהו 'מזמור שירו
ליי' שיר חדש', תושבחתא דא הא אוקימנא, אבל
אף על גב דאתערנא ביה - אתערו דחברייא דקא
אתערו שפיר איהו, דהנהו פרות עלות כד הוו נטלי
ארונא אתערו בהאי תושבחתא כמה דאת אמר
'וישרנה הפרות בדרך', ומה שירה הוו אמרי 'מזמור
שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה', רזא דא
איהו כגוונא דלעילא, בשעתא דאינון חיות נטלי
(ארונא) כרסייא לארמא ליה לעילא, אנון אמרי
תושבחתא דא.

ואי תימא אמאי כתיב הכא חדש, והא תדיר

מַרְמְזָה עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שִׁישְׁרָאֵל עֲתִידִין לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ, עַל כֵּן הַכֹּל חֲפָצִים שֶׁתִּהְיֶה זָכָה לְגִמְרִי.

אבל לא כּוֹנֵן יָפָה בְּזָה, כִּי הֵם שׁוֹכְחִים שֶׁאֵנּוּ עֹתָה בְּזָה הָעוֹלָם הַשֶּׁפֶל וְהַחֲשֵׁךְ, בְּפֶרֶט עֹתָה בְּדוֹרוֹת הָלָלוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלֶּה שֶׁהִגְלוּת - בְּפֶרֶט גְּלוּת הַנֶּפֶשׁ - מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד בְּכָל וּבְפֶרֶט עַל כֹּל אֶחָד וְאַחֶד, עַל כֵּן עֹתָה כָּל הַמְּאֻרוֹת אֵינָם מְאִירִין פָּרְאוֹי, כִּי מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חֲשָׁכוּ הַמְּאֻרוֹת, כִּי אַז נֶאֱמַר (ישעיה יג) 'חֲשֹׁךְ הַשָּׁמַיִם בְּצִאתוֹ וַיִּרְחַח לֹא יִגִּיעַ אֹרֶךְ מֵאָה, וְאֵנּוּ מִחִיִּין עֲצָמָנּוּ בְּמַעַט דְּמַעַט אֹרֶךְ הַמְּאִיר עֲלֵינוּ מִתּוֹךְ עֵמֶק הַחֲשֵׁךְ אֶפְלָה הַזֹּאת, וְעַל כֵּן בְּכָל הַמְּצוֹת וּבְכָל הַקְּדוּשׁוֹת - אִם נִרְצָה חֵס וְשְׁלוֹם לְהִמָּתֵן עַד שֶׁנוֹכַל לְקַיֵּם הַמְּצוּהָ בְּבִהְיֻתָּהּ וּבְזָכוּתָהּ גְּדוֹל

בְּפֶרֶט בַּחֲרֵף - שֶׁבּוֹדָאֵי הוּא שְׁטוּת גְּדוֹל לְדַחּוֹת מְצוּהָ נוֹרָאָה כְּזֹאת בְּשִׁבְלֵי דְקָדוּק קַל שֶׁלֹּא נִזְכֵּר בְּגִמְרָא כָּלֵל, כִּי לֹא אָמְרוּ רַק 'הַרְוֵאָה לְבִנָּה בְּחֲדוּשָׁה מְבֻרָךְ' [אֲשֶׁר כִּמְאֻמוֹ בְּרַא שְׁחָקִים] וְכו', (שור"ע או"ח סי' תכ"ו ס"א), שֶׁמּוֹכֵן שֶׁתִּכְף כְּשֶׁרוֹאִין אוֹתָהּ צְרִיכִין לְבָרֵךְ, רַק שֶׁבְּפּוֹסְקִים מְבָאֵר שֶׁכְּשֶׁהִיא מְכֻסָּה בְּעֲנָנִים לֹא יִכְרְכוּ, וְהוּא דִּבְרַר אֱמֶת וּמּוֹכֵן בּוֹדָאֵי, אֲבָל תִּכְף כְּשֶׁרוֹאִין אוֹתָהּ - אֶפְלוּ כְּשֶׁהֲעֲנָנִים סָבִיבָהּ וְהִיא נִרְאִית מִתּוֹךְ עֲנָן קְלוּשׁ - בּוֹדָאֵי מְחִיבִים לְקַדְּשָׁהּ, וְכִמְבָּאֵר בְּפֶרֶט שֶׁם (בסי' תכ"ו מג"א ס"ק א) 'אִם יֵשׁ עָלֶיהָ עֲנָן קְלוּשׁ' מ' וְכו', וְאִיךָ נוֹכַל לְהַחֲמִיר - בְּפֶרֶט כְּשֶׁהֲזָמֵן דְּחוּק - לְדַחּוֹת מְצוּהָ כְּזֹאת בְּשִׁבְלֵי דְקָדוּק קַל.

ובאמת זֶה הַטָּעוּת נִמְשָׁךְ מִחֲמַת גְּדוֹל חֲבִיבַת הַמְּצוּהָ שֶׁיִּקְרָה מְאֹד אֶצֶל יִשְׂרָאֵל וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְהִיא

מא. עֵיין לִיקוּ"ה ה' נט"י שְׁחִירֵית ה' ב, ז"ל בְּקִיצוֹר: הֵינוּ כִּי הָאוֹר הוּא רַק הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל, בְּבַחֲנִית (תְּהִלִּים כז) 'ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי', בַּחֲנִית (שם קיח) 'אֵל ה' וַיֹּאֲרֵ לְנוֹ', וְזֶה עֵיקַר אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, בַּחֲנִית (שם פד) 'כִּי שֶׁשׁ וּמִגֵּן ה' צִבְאוֹת' וְכו', כִּי עֵיקַר הָאוֹר בְּכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא אוֹר כִּמוֹ אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ וְכִיּוֹצֵא - הוּא רַק אוֹר הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל שֶׁמְאִיר לְנוּ כֵּן' וְכו', וְזֶה בַּחֲנִית (ישעיה יג) 'חֲשֹׁךְ הַשָּׁמַיִם בְּצִאתוֹ' וְכו', בַּחֲנִית (יואל ב) 'שֶׁשׁ וַיִּרְחַח קִדְרוֹ' וְכו' וְכִיּוֹצֵא בְּפּוֹסְקִים כְּאֵלֶּה, וְכוּלָּם נִאֲמְרוּ עַל זְמַן הַגְּלוּת, הֵינוּ כִּי בְּגִלוּת נִחְשָׁב כִּי אֵינוֹ נִחְשָׁב אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, כִּי הַגְּלוּת נִמְשָׁל לִלְיָה כִּמְבּוֹאֵר בְּפֶרֶט רִש"י, הֵינוּ כִּי בַּעַת הַגְּלוּת שֶׁנִּמְשָׁךְ רַק מִחֲמַת שְׁתוּלִין בְּטֶבַע ח"ו, וְאִי 'חֲשֹׁךְ הַשָּׁמַיִם בְּצִאתוֹ' כִּי תִיכֵף כְּשֶׁתּוּלִין בְּטֶבַע ח"ו - אִי נִסְתַּלֵּק הָאוֹר מִהַשֶּׁמֶשׁ וְכִי אֵינוֹ נִחְשָׁב הַשֶּׁמֶשׁ מִמֶּשׁ, כִּי בִּאֲמַת אֵין לְהַשֶּׁמֶשׁ אוֹר כֹּלָּל רַק מִהַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ כֵּן' וְעַל כֵּן הַגְּלוּת נִמְשָׁל לִלְיָה וְחוּשֶׁךְ. ע"כ. וְע"ע בַּה"ל בְּרַכַּת הַשַּׁחַר ה' ה, כח.

שְׁצִרִיכִין לִרְאוֹת לַהֲקָדִים אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְחַלֵּל לְקַדֵּשׁ אֶת הַלְּבָנָה קוֹדֵם שֶׁבִּעָה יָמִים. וְצוּהָ לַעֲיִין בְּפּוֹסְקִים וְרִאֲיוֹ שֶׁרֹּב הַפּוֹסְקִים מְסַכְּמִים לְקַדְּשָׁהּ מִקּוֹדֵם כִּי הֵדִין מְדִינָא דְּגִמְרָא כְּמוֹבָא בְּטוֹרֵי זֶהָ וּבִמְגַן אֲבֵרָהָ בְּסִימָן תְּכֵ"ו. וְעֵיין בְּמִשְׁבָּחוֹת זֶהָ שֶׁם.

פַּעַם אַחַת נִתְאַחֲרֵתִי בְּקָדוּשׁ הַלְּבָנָה וְצוּהָ עָלַי שֶׁכֵּאֲשֶׁר אֶרְאֶה מִתּוֹךְ הָעֲנָנִים כִּי מֵה שֶׁהִיא, תִּכְף כְּשֶׁאֶרְאֶה אוֹתָהּ - אֶקְדֵּשׁ אוֹתָהּ מִיָּד, וְכוּנְתוֹ שֶׁלֹּא אֶדְקֵדֵק עַל חוֹמְרוֹת כֹּלָּל, כִּי כִּיּוֹן שֶׁרוֹאִין אוֹתָהּ מִתּוֹךְ הָעֲנָנִים כִּי מֵה שֶׁהִיא - מִצוּהָ לְקַדְּשָׁהּ. (אֲמַר) הַמַּעֲתִיק פְּשׁוּט דְּרַצּוֹנוֹ לֹמַר מִתּוֹךְ עֲנָנִים דְּקִים וְקְלוּשִׁים כְּדִינָא וְעֵיין בְּסוֹדֵר יַעֲב"ץ. ע"כ. וְע"ע בִּימֵי מוֹהֲרַנ"ת אוֹת טו. וּבִאֲבִינָה בְּרַזֵּל, שִׁיחּוֹת מְמוֹהֲרַנ"ת אוֹת ו.

מ. ז"ל הַמְּגַן אֲבֵרָהָ שֶׁם: צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִסַּךְ מְבַדִּיל בֵּינוּ לְבֵין הַלְּבָנָה אֲלֵא אִם כֵּן הוּא דִּבְרַר זֶךְ שֶׁהַלְּבָנָה נִרְאִית מִמֶּנּוּ שִׁיּוּכָל לְהַכִּיר דְּבָרִים הַנִּכְרִים לְאוֹר הַלְּבָנָה, וְהוּא הֵדִין אִם נִתְכַּסָּה בְּעֵבִים, אֲבָל אִם נִתְכַּסָּה בְּעַב דֶּק וְקְלוּשׁ מְבָרַךְ.

שְׁחִיבִים לְקִדְשָׁה אֶפְלוּ כְּשֶׁרֹאִין אוֹתָהּ מִתּוֹךְ
עֵינֵי קְלוֹשׁ וְכִנ"ל.

וְעֵינֵי הַיֵּטֵב בְּדַבְּרֵי אֲדָמוֹר ז"ל בְּכַמָּה
מְקוֹמוֹת וּבְכַמָּה שְׁעֵזְרָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְבָאֵר וּלְחַדֵּשׁ בָּהֶם - מְבֹאֵר וּמוֹכֵן הַיֵּטֵב
שֶׁעָתָה כָּל קִיּוּמָנוּ וְחַיּוּתֵינוּ הוּא רַק עַל יְדֵי
הַנִּקְדּוּת טוֹבוֹת שְׁאֵנוּ חוֹטְפִין מִתּוֹךְ הָעֵינֵי
וְהַחֲשֹׁף וְכו', וְהֵבֵן הַיֵּטֵב הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, כִּי
יֵשׁ בָּזָה הֶרְבֵּה לְדַבֵּר הַנוֹגֵעַ לְכָלל קִדְשֵׁת אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי, וּבִפְרָט לְהַקְטִינִים בְּמַעֲלָה
לְהַחֲלוּשֵׁי כַּח שְׂבִישְׁרָאֵל, וּבִפְרָט כְּמוֹ שִׁיּוֹדֵעַ

כְּרֹאוֹי - כְּכֹר בְּטָלָה כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת חֹס
וְשָׁלוֹם חֹס וְשָׁלוֹם, כִּי בְּיָדָיו אֵין בְּיָדֵינוּ לְקַיֵּם
שׁוּם מִצְוָה בְּשָׁלְמוֹת עֲתָה בְּכָל הַדְּקֻדּוּקִים
וְהַפְּרָטִים, וּבִפְרָט בְּזִכּוֹת וְצַחוֹת הַמַּחֲשָׁבָה
שֶׁהוּא הָעֶקֶר מִי, אֲבָל אֵף עַל פִּי כֵן אֲנוּ
צָרִיכִין לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת כְּפִי מַה שְׁנוּכָל, וְרַק
בָּזָה אֲנוּ מְחַיִּין עֲצָמָנוּ וּמְשִׁיבִין נַפְשָׁנוּ בְּגִלּוֹת
הַמֶּר הַזֶּה, בִּפְרָט כְּפִי מַה שִׁיּוֹדֵעַ כָּל אֶחָד
מְרִירַת נַפְשׁוֹ וְנִגְעֵי לְבָבוֹ וְכו', עַל כֵּן בְּיָדָיו
חֲלִילָה לָנוּ לְמַנֵּעַ מִמִּצְוֹת בְּרִפְתַּת הַלְבָּנָה
בְּשִׁבְלֵי דְקֻדּוּקִים הַנ"ל, רַק לְקַיֵּם כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ
רְבוּתֵינוּ ז"ל בְּגִמְרָא וּפּוֹסְקִים שְׂמֵבֵאֵר

ועיקר תקנתו שייניח את המחשבות ולא יעמוד
כנגדם כלל ולא יסתכל לאחריו כלל, רק שיעשה
את שלו במה שהוא עוסק בתורה ותפלה וכו'
ויהיה חזק ואמיץ בדעתו מאד מאד לעמוד על
עמדו להכניס מחשבתו בהדבורים שהוא מדבר
ולא יסתכל לאחריו כלל על המחשבות
המבולבלות כלל, ואזי ממילא יסתלקו ואפלו אם
יבאו אחר כך עוד הפעם - גם כן לא יסתכל
עליהם כלל, ובודאי יסתלקו. וכן אפלו אם יבאו
עליו כמה פעמים - אם יהיה חזק ועקשן גדול
לבלי להשיב להם דבר ולבלי להסתכל לאחריו
כלל - זהו עיקר עצתו ויוכל לעסוק בתורה
ותפלה וכו' והם יסתלקו ממילא. אבל אם ירצה
ללחום עם המחשבות ללכדם ולתפושם - יתבלבל
תפלתו חס ושלומו, והמחשבות יתגברו יותר חס
ושלומו כנ"ל וכו'.

הינו כל זמן שלא זכה האדם עדיין לקדש
ולטהר עצמו כראוי, וניצוצי נפשו הם עדיין בגלות
גדול - אז אינו יכול לקח הנפשות וכו', ואזי עיקר
תקנתו וכו' שישתדל רק לקח הנפשות שהם
הדבורים, דהינו שלא יביט לאחריו כלל, רק ידבר
הדבורים כמו שהם ולא יתבונן בשכלו לאחריו
לברר ולתקן המחשבה, רק יסלק כל התבוננות
שכלו וידבר הדבור באמת ותמימות גדול כאלו אין
בו שום דעת ותבונה כלל וכו"ל.

מב. ראה ליקו"ה הל' שילוח הקן הל' ד, ג, ז"ל
בקיזור לענייננו: ובשביל זה למטה בזה
העולם קודם שהאדם רוצה לדבר דבר שבקדושה
או לעשותו - באים עליו במחשבתו מחשבות זרות
ורעיונים רעים ובלבולים הרבה, כל אחד כפי
בחינתו. ועיקר התגברות המחשבות והבלבולים הוא
בעת שעוסק להוציא הדבור והמעשה מוכח אל
הפועל וכו'.

כי מחמת שעיקר בחינת הולדת כל הדברים הם
על ידי בחינת בינה, שהיא בחינת אם הבנים כנ"ל.
מחמת שבשורש - דינים מתערין מנה, ודינים אפלו
דינים קדושים הם שורש כל היצרין רעים, על כן
למטה למטה בעולם העשיה הגשמי נתעורר עקר
הדין והזהמא שהוא היצר הרע בבחינת התבוננות
השכל שמבלבל את השכל שעוסק בהתבוננותו
לדבר דבורים קדושים, הוא מבבלו בכמה מיני
בלבולים קודם הדבור ובשעת הדבור ולאחריו כנ"ל.
ואזי כשהאדם רואה שמתגברין עליו מאד
המחשבות רעות והבלבולים יש לו יסורים גדולים
מהם והוא רוצה לתפושם וללכדם וללחם עמהם
להחזירם אל הקדשה, אבל לאו כל אדם זוכה לזה,
כי רוב בני האדם שהיצר הרע שלהם מגושם כנ"ל.
ומתגבר עליו בבלבולים גדולים הרבה מאד, אזי כל
מה שהוא רוצה להתגבר כנגדם וללחם עמהם -
מתגברים כנגדו ביותר כנ"ל.

כל אחד בנפשו, אם ירצו עוד לדקדק ולהחמיר בחמרות יתרות - יכולים להפשיל ולפל על ידי זה יותר חס ושלום חס ושלום, וכמבאר בדבריניו הרבה בזה מ^ג:

עיקר תיקון הקריאה בד' קרואים ו' ונחזור לעניננו, שבשביל זה לא הקשו רבותינו ז"ל על מספר ארבעה קרואים שבראש חודש וחל המועד, כי אדרבא עקר תקון הקריאה הוא רק בחינת ארבע שהוא בחינת שיר הנ"ל כנ"ל.

מנין הקרואים כנגד רואי פני המלך שיוכו לשיר חדש, וכולם יקבלו על ידם ועל פן הקשו רק על שאר המספרים כנגד

מי הם, והשיבו שביום טוב הוא כנגד חמשה רואי פני המלך ובשבת כנגד שבעה רואי פני המלך, כי עקר השיר הנ"ל שזכה המלך האמתי של ישראל שהוא המשיח שיבוא במהרה בימינו, שהוא בחינת דוד המלך, וכל הסמוכים אליו ביותר שהם רואי פני המלך - הם יזכו ביותר לנפלאות נעיצת השיר הזה, ומהם יקבלו כל ישראל כל אחד כפי קרובו לרואי פני המלך, ועל פן תקנו קריאת התורה - שהוא בשביל השירה הנ"ל - כנגד רואי פני המלך שהם חמשה ושבעה וכנ"ל:

מג. ליקו"מ תניא סי' מד: וזה כלל גדול ויסוד ועיקר בעבודת ה' - להיות תם וישר וכו' לעבוד אותו ית' בתמימות, בלי שום חכמות וחקירות כלל כלל לא. גם מחכמות שיש בעבודת ה' בעצמו, צריך להרחיק מאד, כי כל אלו החכמות של העולם שיש להנכנסין ומתחילין קצת בעבודת ה' - אינם חכמות כלל, והם רק דמיונות ושטותים ובלבולים גדולים. ואלו החכמות מפילין מאד את האדם מעבודת ה', דהיינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר אם הוא יוצא כראוי במה שעושה. כי בשר ודם אי אפשר לו שיצא ידי חובתו בשלימות, ואין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא וכו'

(עבודה זרה ג.), ולא ניתנה תורה למלאכי השרת (קדושין נד.). ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחומרות יתירות, עליהם נאמר (ויקרא יח) 'וחי בהם', ולא שימות בהם (יומא פה.), כי אין להם שום חיות כלל, ותמיד הם במרה שחורה, מחמת שנדמה להם שאינם יוצאים ידי חובתם בהמצות שעושין, ואין להם שום חיות משום מצוה, מחמת הדיקדוקים והמרה שחורות שלהם (והוא בעצמו אינו מחמיר שום חומרא כלל). ע"כ. וע"ע בשיחות הר"ן אות רלה. ובליקו"ה הל' נדרים הל' ג, ב. הל' גיטין הל' ג, יט. והל' מתנה הל' ה, לז.

קריה"ת בחול - תפילה בבחי' דין

השיר חדש מתעורר רק בשבת ויו"ט ור"ח

ח וְעַל כֵּן אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה שְׁבָחַל הֵם כְּנֶגֶד
שְׁלֹשָׁה שׁוּמְרֵי הַסֵּף, כִּי בַחַל בְּיָדָאִי
רְחוּקִים מִשִּׁיר הַזֶּה - שֶׁהוּא מִתְעוֹרֵר רַק
בְּשַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב, וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא גַם בֵּן יוֹם
טוֹב מִי, שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת יוֹם שְׁפָלוּ שַׁבָּת - יוֹם
שְׁפָלוּ טוֹב אִי, שְׁפָלוּ עֲנָג שְׁבִיתָתוֹ וְטוֹבּוֹ יִהְיֶה
הַשִּׁיר הַזֶּה.

הקריאה בחול כנגד שומרי הסף - הג' מוחין,
שע"י התפילה בחי' דין

אָבֵל בַּחַל רְחוּקִים מִזֶּה, רַק צְרִיכִים לְהַתְיַצֵּעַ
בַּחַל לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבָּת - כְּדֵי
לְזַכּוֹת עַל יְדֵי זֶה לְקִדְשַׁת שַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב,
בְּבַחֲיִנַת מִי שֶׁטָּרַח בְּעָרֵב שַׁבָּת נְהוּא יֹאכַל

בשבת וכו', ואז כל עקר תקון הקריאה הוא
בכח הפעל כח גדול הנ"ל - שיכול לתקן
השלש מחין על ידי תפלתו בבחינת דין מה
וכו', על כן עקר הקריאה אז - הוא רק
בבחינת שמירת השלשה מחין הנ"ל, שנוצרה
בכח התורה שיהיו שלשה מחצות פרוסות
כנגד התאווה הנ"ל וכו"ל, על כן תקנו בהם
שלשה קרואים כנגד שלשה שומרי הסף -
שהם שומרי הסף והפתח של המלך שלא
יפגס בהם זר, הינו בבחינת שמירת השלשה
מחין שיהיו מחצות פרוסות בפני הרהורי
התאווה הנ"ל, שלא יפגס זר בבית ה' שהם
המחין - שהם בבחינת קדשת הבית
המקדש מו, בבחינת (ברכות לג.) 'כל מי שישיב
ידעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו' מו:

וכו' וחוזרין ונתתקנין המוחין, שהם בחינת
מחיצות פרוסות בפני תאות נאוף (ע"פ ליקו"ה הל'
סוכה הל' ו, א).
מו. ליקו"מ סי' ו.
מז. וע"ע לקמן אות יא.

מד. פסחים עז.
מה. כי על ידי התפלה בבחינת דין אז מוציאין
מהסטרא אחרא כל הקדושה שבלעה וכו',
ואז נתתקן פגם המוח והתפלה, כי על ידי תפלה
בבחינת דין מוציאין מהסטרא אחרא מימי הדעת

הארות

[ד] ולכן היום טוב הוא בבחינת השיר שיתער לעתיד, כי לעתיד לבא נקרא יום שכולו שבת (תמיד ז, ד), ויום שכולו
טוב (קידושין לט:).

ברכות התורה - להבדיל מנביאי שקר, ולזכות לשיר חדש

קריה"ת - כדי להמשיך רוח נבואה לבירור
המדמה והאמונה

זוהי בחינת ברפת התורה שתקנו לקורא
בצבור ברכה לפניו ולאחריה, אפלו אם
כבר ברך ברפת התורה בבקר, פי עקר קריאת
התורה בצבור - הוא להמשיך קדשת מתן
תורה, שאז נמשך רוח נבואה על כל ישראל
על ידי משה רבנו וכו', שעל ידי זה מתברר
המדמה, שעל ידי זה זוכין לאמונה שלמה
וברורה, שהעקר הוא אמונת חדוש העולם
וכו' כנ"ל, וכן הוא בכל דור וכו' כמו
שמבאר שם.

יש נביאי שקר שעל ידם מתבלבל המדמה
ובאים לכפירות ר"ל

ומבאר שם שכןגד זה יש בחינת נביאי

שקר שהם בחינת זיהמת הנפש, בחינת
מנחשים ומעוננים וכו', שעל ידם מתבלבל
המדמה יותר ובאים לכפירות חס ושלום מח.

השי"ת נתן לנו התורה ע"י ש'בחר בנו מכל
העמים שמקבלים נימוסיהם מחכמים ומנחשים
בשכל האנושי

על כן צריכין לברך תחלה וסוף פשקורין
בתורה - שמברכין אשר בחר בנו מכל
העמים וכו', הינו שמודיעין ומפרסמין
שהתורה הקדושה שלנו לא נמשכה חס
ושלום משכל אנושי, אפלו משכל אנושי של
גדולי גדולי המחקרים והפילוסופים, או של
המנחשים והמעוננים וכו', רק שתורתנו היא
תורת אמת שנמשכה רק מרוח הקדש
ונבואה ברורה של משה רבנו עליו השלום,

המדמה, ועל ידי זה נתתן האמונה כנ"ל. אבל בלא
בחינת נבואה - אין המדמה ברור ומתוקן, ואז
המדמה מערב ומבלבל את האדם באמונות
קוזביות.

ג. וזה בחינת זיהמת הנפש, כי עירוב ובלבול
המדמה שמערב ומבלבל באמונות קוזביות, זה
בחינת זיהמת הנפש. כי כל המנחשים והקוסמים,
כולם הם על ידי כח המדמה שאינו מבורר ומתוקן,
שמערב ומבלבל אותם באמונות קוזביות של שטות
ושקר, שהם זיהמת הנפש.

ד. ועל כן ישראל שעמדו על הר סיני, פסקה
זוהמתן (שבת קמו), כי שם זכו כולם לנבואה, על ידי
משה רבינו רבן של כל הנביאים, שהיה מנהיג
האמתי שלהם, ועל ידי זה נתברר ונתתן המדמה
אצלם, וזכו לאמונה שלימה בה', ועל כן פסקה
זוהמתן, זוהמת הנפש, שהוא אמונות קוזביות. כי
זכו לשלימות אמונה הישרה דקדושה, על ידי בירור
המדמה, שזכו על ידי רוח נבואה כנ"ל.

מח. ז"ל: א. כי כל מי שזוכה להתקרב למנהיג
האמתי - על ידי התקרבותו אליו נתתן
ונתברר אצלו בחינת המדמה, על ידי בחינת הרוח
נבואה של המנהיג. כי עיקר תיקון המדמה הוא
על ידי בחינת רוח נבואה כנ"ל. ועל ידי תיקון
המדמה, נתתן ונתברר האמונה הקדושה כנ"ל. על
כן כל המתקרבים למנהיג אמתי, זוכין לאמונה
ישרה דקדושה.

ב. אבל באמת צריכין לחפש ולבקש מאד מאד
אחר מנהיג אמתי כזה, וצריך לבקש מאד מה'
יתברך שיזכה להתקרב למנהיג אמתי, כדי שיזכה
לאמונה אמיתית בשלימות. כי כשמתקרבין ח"ו
למנהיג של שקר, על ידי זה באין ח"ו לאמונות
קוזביות. כי מנהיג של שקר, הוא בחינת נביא
השקר, בחינת (מלכים א' כב) רוח שקר. ועל ידי זה
אדרבא נתקלקל המדמה ובאים לאמונות קוזביות.
כי עיקר תיקון האמונה, היא על ידי בחינת רוח
נבואה שיש להמנהיג אמיתי, שעל ידי זה נתברר

שעל ידי זה 'בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו', הינו שמודיעים שבנו בחר מכל העמים שמקבלים נימוסיהם ותורותיהם מהחכמים והמנחשים הנ"ל, אבל כל תורתנו הקדושה נתן לנו רק על ידי ש'בחר בנו מכל העמים', כי אנו מבחרים ומבדלים מהם ומדעוניהם, כי כל תורתנו היא תורת משה אמת שנתנה רק על ידי רוח נבואה אמתית שמביר המדמה וכו'.

לעתיד, שעקרו הוא השיר הקדוש הנ"ל שהוא שיר פשוט כפול משלש ומרבע שנוקה בעת חדוש העולם של לעתיד, על ידי שזכנו להאמין בחדוש העולם של תחלת הבריאה, שכל זה אי אפשר לזכות כי אם על ידי תורת אמת שקבלנו שהוא בחינת רוח נבואה אמתית וכו' כנ"ל:

צריך לעמוד ביראה בקריה"ת - שנתקנה כדי להמשיך בחי' מ"ת

י וְעַל כֵּן בָּאֵמֶת אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ירושלמי מגילה פ"ד ה"א) שְׁבַשְׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה צָרִיכִין לַעֲמֹד בְּאֵימָה וְיִרְאָה וְרֵתַת וְזִיעַ כְּאֵלוֹ נִתְּנָה עֲכָשָׁיו מִמֶּשׁ, כְּמַבְאָר בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי עָקֵר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר הוּא לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת נְחִינַת הַתּוֹרָה מִמֶּשׁ וְכֵנ"ל:

עיקר התורה כדי לזכות לחיי עולם בחי' השיר שיתער לעתיד

וזהו שמברכין לאחריה 'אשר נתן לנו תורת אמת וחי' עולם נטע בתוכנו', שעקר תורתנו הקדושה תורת אמת שנתן לנו - הוא לזכות לחיי עולם שהוא קבול השכר של

תיקון הדעת ע"י קריה"ת

צריך לתקן הג' מוחין שהעיקר בהם הוא הדעת, שבו עיקר הפגם, ועל ידו עיקר התיקון

יא וְזֶה שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בבא קמא פב.) שְׁקִרְיַת הַתּוֹרָה בְּשְ�נֵי וַחֲמִישֵׁי - תִּקְנוּ מִחֲמַת שֶׁהָלְכוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים וְכו' כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבְרוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא תוֹרָה מִט, שְׁלֹשָׁה יָמִים דִּיקָא, כִּי הָעֵקֶר הוּא לְתַקֵּן הַשְּׁלֹשָׁה מַחֲזִין^א, שִׁיחִיו שְׁלֹשׁ מַחְצוֹת פְּרוּסוֹת בְּפָנֵי זֹאת הַתּוֹרָה שֶׁל מִשְׁגֵּל וְכו' כְּמוֹכֵן שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, וְהָעֵקֶר הוּא עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁהוּא הַמַּחֲזִין הַשְּׁלִישִׁי מִהַשְּׁלֹשָׁה מַחֲזִין חֲכָמָה בִּינָה דַּעַת - שֶׁצָּרִיכִין לְזַהֵר בְּיוֹתֵר לְבָלִי לִפְנֵם בּוֹ כָּלֵל, כִּי כָּל הַפְּגָמִים הֵם עַל יְדֵי פְּגָם הַדַּעַת, בְּבַחֲנִית פְּגָם עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׁפָגָם אָדָם הָרָאשׁוֹן, שֶׁעֵקֶר הַפְּגָם הָיָה בְּהַדַּעַת כְּמוֹכָא^ב, וּמִשָּׁם הִנֵּנוּ מִהַדַּעַת - הוּא עֵקֶר הַתִּקּוּן, כִּי עֵקֶר תִּקּוּן הַמַּחְשְׁבָה הוּא עַל יְדֵי הַדַּעַת - שְׂיֻדָּע בְּבִירוֹר הָאֱמֶת שְׁאִין צָרִיכִין לְהַרְהֵר חֵס וְשְׁלוֹם וּלְחַשֵּׁב מַחְשְׁבוֹת

חוץ, וְעַל כֵּן אֵין צָרִיף לְהַתְחִיל לִפְנֵם בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן כָּלֵל וְכו' (וכמוכא בְּסִפְרָא הָאֵלֶף בֵּית (ספר המידות ערך נִיאוּף אוֹת י), אַל תִּכְנֵס עִם פְּתוּיָף בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן יא וְכו'), וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁהָעֵקֶר לְבָלִי לְהַתְחִיל לְחַשֵּׁב כָּלֵל וְכָלֵל^ב, כִּי אֵף עַל פִּי שְׂבָאָמַת בּוֹדָאי הַחֲכָמָה וְהַתְּבוּנָה מַחֲזִינִין לְבַטֵּל הַתּוֹרָה וְכו', אֲבָל מִרְבּוּי פְּגָם הַמַּחֲזִין עַל כֵּן אֵי אֶפְשָׁר עִם חֲכָמָה וְתְבוּנָה לְבַטֵּל - כִּי אִם עַל יְדֵי הַדַּעַת שְׂיֻדָּע סוֹף הַדְּבָר אַחֵר כָּל הַחֲקִירוֹת וְהַתְּבוּנוֹת שֶׁכָּף הוּא הָאֱמֶת, וְעַל כֵּן אֵין צָרִיכִין עוֹד לְחַשֵּׁב בְּזֶה כָּלֵל וְכנ"ל.

גם בעיקר האמונה - העיקר הוא הדעת שע"י האמונה

יג בְּעֵקֶר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה - הָעֵקֶר הוּא הַדַּעַת שְׂיֻדָּע הָאֱמֶת בְּלִבּוֹ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים וְכו' בְּלִי שׁוֹם חֲקִירוֹת כָּלֵל, רַק כְּפִי מִה שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים שֶׁבִּירוֹר לָנוּ

מט. הובא בהערה לעיל בתחילת ההלכה.

ג. ע"ח שער לח פ"ג.

נא. ז"ל: לא תכנס עם פתויך בטוען ונטען, כי אריכת הרגשת החושב אפילו לבחינת השולל - תפעל הגברת החפץ, ותתהפך הרצון אליו.

נב. שיחות הר"ן אות דש: וכבר מבואר קצת שסיפר הרבה מענין מיאוס תאוה זאת ואמר שאינה תאוה כלל וכו'. אחר כך אמר שנמצאים

הרבה שמעוצם גשמיותם ורגילותם בענין זה, אין מועיל להם כלל מה שממאסין להם ענין זה, אדרבא באיזה לשון שידברו עמהם מזה - יתגברו עליהם ההרהורים יותר. על כן טוב לרוב בני אדם לבלי להתחיל לחשוב בזה כלל. וכמבואר מזה בספר האלף בית, אל תכנס עם פתויך בטוען ונטען וכו'. ע"כ וע"ע בליקו"מ סי' עב, ובליקוטי תנינא סי' ג.

הארות

[ה] וכמו שביאר לעיל אות ח שקריה"ת בימי החול היא בשביל לתקן הג' מוחין, עיי"ש.

לדעת בידיעה ברוך בלי שום חקירה עוד
כלל פי ה' הוא האלקים וכנ"ל.

הדעת בחי' כתר שעולה למעלה ויורד למטה
בי מלך השלישי שהוא הדעת - עולה למעלה
למעלה מאד, ויורד עד למטה מטה מאד,
כמוכן למשכיל בספרי קבלה הקדושה, פי
הדעת בבחינת כתר כמובא:

העיקר הוא שמירת הדעת - ידיעת אמתת
סוף הדבר

יב נמצא שעקר הוא שמירת הדעת - שידע
אמתת סוף הדבר, שעל ידי זה יכולין
להציל את עצמו מפל תקף מצולות ים
השוטפים על האדם חס ושלום, שהעקר
להציל את עצמו הוא על ידי פנימיות הדעת
שיודע האמת פי ה' הוא האלקים ואסר לנו
בתורתו להרהר וכו', ועל ידי זה יודע לבלי
להתחיל לחשוב כלל וכו', ומה שנעשה עמו
ממילא שרודפין אחריו המחשבות רעות
בעצמן - אל יסתפל על זה כלל, ויעשה
עצמו כאינו יודע ואל יסתפל לאחוריו כלל,
וכמובא מזה הרבה בדבריו הקדושים^ג, ואי

האמונה הקדושה - שעקרה היא אמונת
חדוש העולם - על ידי התורה הקדושה
שהוא רוח נבואה וכו' כמו שמבאר שם, ועל
ידי זה אנו יודעים בידיעה ברוך פי ה' הוא
האלקים, וכמו שמבאר במקום אחר שעקר
הידיעה הברורה האמתית הוא על ידי
אמונה, וכמו שכתוב (הושע ב) "וארשתיך לי
באמונה וידעת את ה'", ועל זה נאמר (דברים
ד) "וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא
האלקים", וכתוב (דברי הימים א ח) "דע את
אלקי אביך", שפרשו הוא הידיעה הברורה
שהיא על ידי אמונה שקבלנו מאבותינו,
כמובא בספרי קדש בפרט בדברינו ע"ן שם.

אחר כל המופתים העיקר - 'אתה הראת לדעת'
דייקא

וזה שאמר להם משה רבנו (דברים ד), "אתה
הראת לדעת פי ה' הוא האלקים",
'לדעת' דייקא, פי זה הפסוק נאמר שם אחר
שהאריך להזכיר את כל המופתים נוראים
והתגלות אלקות שהקניס בהם ביציאת
מצרים וכו' ובמתן תורה וכו', ואמר להם,
שעתה - אחר כל מה שראיתם, ראוי לכם

ויש לו אלו המחשבות ר"ל. ובזה יכול כל אדם להבין
שהוא שטות ושגעון גדול, והוא רק מעכירת הדמים,
מעכירת ובלבול המוח. כי זה ידוע לכל, שע"ז אין בה
ממש, ואף על פי כן קשה לו מאד לסלק מחשבתו
מהם, מחמת שכבר נתעכר ונתבלבל מוחו מאד. כן
אלו ההרהורי זנות שיש לרוב העולם, בפרט כשרואה
בעיניו, כגון בעת שנזדמן לפניו אשה, וכשהוא רוצה
להיות איש כשר, ואינו רוצה אלו ההרהורים, ואז
מנענע ראשו, ורוצה לסלק המחשבות אלו ממנו,
ויותר ויותר הם מתגברים עליו כנ"ל וכו'.
על כן עיקר התקנה, מי שכבר נלכד בזה, ויש
לו אלו המחשבות, הן הרהורי זנות, הן הרהורי ע"ז

ג. ליקו"מ סי' עב ז"ל בקיצור: ובוודאי מי
שמתגברים עליו אלו הדמיונות, קשה לו מאד
להנצל מהם, ולהעבירם ממחשבתו. וכל מה שמתגבר
ומנענע וזורק ראשו הנה והנה, מתגברים עליו
הדמיונות אלו יותר ויותר. כי זה טבע וסגולת של
אלו היצרין הרעים המזוהמים, כל מה שרוצים
להתגבר על אלו המחשבות, יותר ויותר הם
מתגברים. כי הוא כמו שאדם בורח מדבר, ומסתכל
מן הצד כלאחר יד על זה הדבר שברח ממנו, ואז
הדבר הזה מתגבר עליו ביותר, כי לא הסיח דעתו
מזה, רק אדרבא שמסתכל בכל פעם לאחריו על זאת
המחשבה, והבן זה. וכמו שידוע לכל מי שנלכד בזה,

אפשר לבאר כל זה, רק שצריך להבין בעצמו איך לברר על ידי הדעת מכל המחשבות רעות, והכל בכח הצדיק האמת הבעל כח הנ"ל, ועל פי דרכי עצותיו והתחזקותו שמשביב כל נפש בשבעה משיבי טעם, מאין סוף עד אין תכלית י:

לנו תכלית סוף הדעת האמתי שהוא לקיים התורה והמצוות ולבלות ימינו על זה, שעל ידי זה נצולין מכל רע וזוכין למה שזוכין עין לא ראתה וכו'.

תקנת קריה"ת שלא יעברו ג' ימים בלא תורה - כנגד המוח הג'

ועל כן תקנו קריאת התורה בצבור בשני וחמישי - שלא יעברו שלשה ימים בלא תורה, כדי שיהיו נשמרין השלשה מחין, שהעקר הוא מוח השלישי שהוא הדעת וכנ"ל:

עיקר שמירת הדעת ע"י התורה

יג ועקר שמירת הדעת הוא על ידי התורה הקדושה שנתנה על ידי משה רבנו, שהוא בחינת דעת כמוכא"י, כי הוא הודיע

ששמעתי מעשה באחד שבשעה שעמד להתפלל, היה מזדמן ועומד לפניו בדמיונו עכו"ם ערל, והיה לו יסורים גדולים מזה, וכל מה שרצה להתגבר ולסלק המחשבה, התגברה עליו יותר. ויעץ לו חכם, שלא יכפת ליה, ויעמוד העכו"ם, ואף על פי כן יעשה את שלו ויתפלל, ובזה יסתלק ממנו. אך זה עצה לפי שעה, כל זמן שלא נתקדש גופו עדיין. והעיקר לקדש ולטהר עצמו כנ"ל, ולך לחכם, ויתן לו עצה נכונה על כל דבר כנ"ל.

נד. וע"ע בליקו"ה הל' תפילין הל' ו, לב. ובהל' בית הכנסת הל' ה, כד. ובהל' שבת הל' ו, ח. ובהל' שילוח הקן הל' ד. נה. ע"ח שער לב פ"א.

ח"ו, אין לו תקנה, רק שיקדש ויטהר גופו, כדי שיזדכך ויטהר דמיו. ולך אצל חכם האמת, ויורה לו דרכי התשובה, דרכי החכמה, עצות נכונות על כל דבר. אז יכנע לבבו הערל, ושב ורפא לו. אבל כל זמן שעדיין לא נתקדש ונטהר גופו, אין שום תקנה מה שמתגבר ומתאמץ, ויש לו יסורים גדולים, לסלק המחשבה, כי יותר ויותר הם מתגברים כנ"ל: גם עצבות הוא מזיק מאד, ונותן כח לזה היצה"ר העב הגשמי. על כן אדרבא, אם רוצה להיות ירא ה', ורוצה להתפלל, ואינו רוצה באלו המחשבות רעות, צריך שלא להשגיח עליהם כלל, ושלא יכפת ליה מה שעומדים לפניו, ורק יעשה את שלו במה שהוא עוסק, בתורה או תפלה או מו"מ, ולא ישגיח עליהם כלל. וכמו

ההתחדשות ע"י הארת השיר חדש

שנאמר "הזה" וכו' - שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו "היום" נתנו, וכן מבאר בדברי רבותינו ז"ל במקומות הרבה מאד, כמו שפרש רש"י על פסוק "אשר אנכי מצוך היום" - בכל יום יהיו בעיניך פחדשים, וכן הרבה.

אורייתא שמא דקוב"ה שזה עיקר העבודה
בי 'אורייתא שמא דקדשא בריך הוא' י, כי
 עקר כלל העבודה הוא לשמו יתברך -
 להגדיל ולקדש שמו יתברך י, בבחינת (מלאכי

קריה"ת - כדי להמשיך מ"ת להתחדשות התורה
 יד וכבר מבאר שעקר קריאת התורה בצבור
 בנגון ובטעמים - הוא לעורר ולהמשיך
 בחינת נתינת התורה, כי צריך בשעת קריאת
 התורה לעמד באימה וביראה וכו' כאלו
 היום נתנה בסיני וכנזכר לעיל (באות יוד וכו'),
 ועקר הדבר כדי שנתעורר בכל יום ובכל עת
 ועת - שיהיו דברי תורה חדשים אצלנו בכל
 יום כאלו היום נתנו, שבשביל זה נתנה
 התורה מתחלה בסיני, כמו שפרש רש"י על
 פסוק (שמות יט) "ביום הזה באו מדבר סיני"

דבר מקבל חיותו על ידי שמו שיש לו משם ה'
 המחיה את כלם כנ"ל.
 ושם אות לא: כי כל הבריה כולה מראש ועד
 סוף הכל היה בשביל שמו יתברך שהוא כבודו, כמו
 שכתוב (ישעיה מב) 'אני ה' הוא שמי וכבודי וכו'
 וכתוב 'וברוך שם כבודי' וכו' וכן הרבה, ובשביל זה
 ברא כל העולם - בשביל לגלות שמו וכבודו, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל 'כל מה שברא הקדוש ברוך
 הוא לא ברא אלא לכבודו, שנאמר 'כל הנקרא
 בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו'. והכבוד
 הוא השם כנ"ל, וכמבואר גם בפסוק זה בעצמו
 שהביאו רבותינו ז"ל 'כל הנקרא בשמי ולכבודי' וכו'
 כי השם יתברך ברא הכל בגין דישתמודעין לי, כמו
 שכתוב בזה הקדוש, הינו לדעת ולהכיר את שמו
 יתברך, כי בו יתברך בעצמו, כביכול לית מחשבה
 תפיסא ביה כלל, ואי אפשר לדעת ממנו יתברך כי
 אם על ידי שמו יתברך כביכול - שצמצם עצמו
 בכמה צמצומים וברא את כל הבריה כולה מראש
 ועד סוף, וחנן אותנו דעה והשכל עד שיש לנו כח
 לידע ולהאמין בשמו יתברך - לידע ולהודיע
 ולהוודע שיש רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין,
 יחיד, קדמון, מנהיג ומושל, הוא היוצר, הוא הבורא
 וכו' שכל זה הוא בחינת שמו יתברך שיודעין אותו

נו. זוהר יתרו צ: ועוד.
 נז. עיין ליקו"ה הל' ברכת השחר הל' ג, כא: כי
 עיקר החיות של האדם ושל כל הנבראים
 והנוצרים והנעשים הוא על ידי השם, בבחינת 'נפש
 חיה הוא שמו', כי על ידי השם של כל דבר - נמשך
 החיות לתוכו מחי החיים, וגם מחי החיים אי אפשר
 להמשיך החיות כי אם על ידי שמו יתברך כביכול,
 כמבואר בהתורה "וביום הבכורים הסתרה וכו'" (סימן
 נ"ו) שאי אפשר למשך החיות מחי החיים כי אם
 כשקורין אותו בשמו שהוא התורה, עין שם.
 כי השם יתברך לית מחשבה תפיסא ביה כלל,
 ואין אנו יודעין ממנו יתברך כי אם על ידי שמו
 יתברך לבד, כמו מלך גדול שהוא נסתר מבני
 מדינתו ואין רואין אותו - רק יודעין אותו על ידי
 השם לבד, כמו כן לית ידיע בך כלל, רק שאנו
 יודעין אותו יתברך על ידי שמו לבד, כי השם
 יתברך מצד רחמיו צמצם עצמו בכמה צמצומים עד
 שעשה לעצמו שם בבחינת 'ותעש לך שם כהיום
 הזה', עד שיכולין לידע ממנו על ידי שמו לבד,
 שיודעין אותו על ידי שמו שיש אדון מושל ומנהיג
 אחד יחיד ומיוחד וכו'.
 ומבחינת השם הנכבד והגורא הזה נמשך החיות
 לכל הברואים שבעולם על ידי שמם דיקא, כי כל

את ישראל ממצרים כדי שיקבלו את התורה - שאל משה תכף (שמות א) "ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם", והודיעו השם יתברך שמוותיו הקדושים, כמו שכתוב שם "זה שמי לעולם וכו'" נח:

ע"י המופתים ביצי"מ ומ"ת - עשה השי"ת שם בהתחדשות בכל יום

זו וזהו (נחמיה ט) "ותרא את עני אבותינו במצרים ואת זעקתם שמעת על ים סוף, ותתן אותות ומופתים בפרעה וכו', כי ידעת כי הזידו עליהם, ותעש לך שם פהיום הזה" - שהשם יתברך בביכול עשה לעצמו שם על

א) 'בכל מקום מקטר ומגש לשמי וכו', וכמו שכתוב (שמות ט) "ולמען ספר שמי בכל הארץ", וכן בפסוקים הרבה, וכמו בא הרבה מזה בדברי רש"י, ובשביל זה נתנה תורה שהיא שמה דקדשא בריך הוא - כדי שעל ידי התורה והמצות נזכה להפיר שמו יתברך ולגדל ולקדש שמו בפרים, כמו שכתוב (דברים כח) "לעשות את כל דברי התורה הזאת וכו', ליראה את השם הנכבד והנורא הזה וכו'".

בתחילת שליחות משה - ביקש לדעת שמוותיו ית'

ועל כן בתחלת שליחות משה להוציא

כנ"ל, רק מצד המקבל שמקבל בדעתו ידיעת זה הדבר - יש אצלו חלוק בין ראתי הדבר בעצמו ובין כשיודע אותו על שמו, אף על פי שבאמת במקומו ועצמו של אותו הדבר הכל אחד, כי השם הוא הצורה של הדבר, רק שאצל הנבראים אין האחדות בעצם, כי הם מורכבים ועל כן יכולין להשתנות משם לשם כפי ענינם, למשל חתיכת כסף כשעושין ממנו קערה נקרא 'קערת כסף', ואז בזמנו שם הקערה עם הקערה בעצמה הם באחדות גמור מצד הרכבתם, אבל כשמשינין ועושין מהקערה כפות כסף - נשתנה שם, וכן בכל הדברים שבעולם בכל הדצח"ם ששם הוא אחדותם, אבל אין האחדות בעצם, רק מצד הרכבתם, ועל כן יש בהם שנויים רבים בחינת שני השם.

אבל להבדיל באלף אלפי אלפים ורבי רבבות הבדלות למעלה למעלה אצלו יתברך כתיב 'ה' שמך לעולם' - כי שמו הוא אחדותו בעצם לעולם ועד יתברך שמו לעולם, רק אצלנו בזה הגוף העכור יש חילוק בדעתנו שאין אנו יכולין לתפוס בדעתנו רק שמו יתברך לבד - שיודעין ומאמינין שיש אדון מנהיג ומושל יתברך, אבל עצמות אלקותו יתברך לית מחשבה תפיסא ביה כלל כנ"ל, אבל באמת הכל אחד, כי 'ה' אחד ושמו אחד' כנ"ל.

נח. עיין לקמן אות יט שמבאר ענין שמו ית'.

על שמו לבד. ובאמת ה' אחד ושמו אחד, כי שמו הוא אחדותו יתברך, כמו שכתוב 'אני ה' הוא שמי וכו', כי גם באדם התחתון ובכל דבר שבעולם - שם כל דבר אינו דבר נפרד מהדבר, רק השם הוא קשור עם כל דבר באחדות גמור כל ימי היותו, מכל שכן למעלה למעלה שמו הגדול יתברך הוא אחדותו יתברך בחינת ה' אחד ושמו אחד, בחינת אני ה' הוא שמי וכו', בחינת כי כשמן כן תהלתך רק החילוק הוא אצל המקבלים.

כמו למשל בגשמיות כשאנו קוראין איזה דבר או איזה אדם בשמו, אף על פי שלא ראינו אותו, כגון כשמספרים מאיזה מלך וקיסר וכיוצא שאין אנו רואין אותו רק ששומעין את שמו - זה השם של המלך הוא המלך בעצמו, רק שאף על פי כן אין אנו רואין את המלך בעצמו, רק כשמספרין שמו אנו יודעין שיש אדם כזה שהוא יש לו ממשלה זאת או חכמה זאת וכיוצא, ויש חילוק אצלינו בין אם היינו רואין את המלך בעצמו בין כשאנו יודעין אותו על שמו, אבל אף על פי כן כשמזכירין את שם המלך בזה השם כלול כל ענין המלך, כי השם כולל כל ענין הדבר כפי מה שהוא. נמצא שמצד הדבר שיש לו זה השם - המה בתכלית האחדות, כי אין השם דבר נפרד מהדבר

ע"י תפלת הבעל כח וכל התיקונים שע"ז -
ע"ז זוכים להתחדש בכל יום

מז וכל זה זוכין רק על ידי הצדיק הגדול
הבעל פח שיכול להתפלל תפלה
בבחינת דין, שעל ידי זה נעשה כל
התיקונים הנאמרים שם, עד שזוכין לבחינת
רוח נבואה שהוא בחינת מתן תורה, שעל
ידי זה נתגלה אמונת חדוש העולם וכו',
שעל ידי זה זוכין לחדוש העולם שלעמיד
וכו', שעל ידי זה זוכין לנגון הנ"ל, שעל
ידי זה יכולין להוכיח את כל אחד בבחינת
התוכחה של משה, שעל ידי זה הפך עונות
לזכויות והוסיף בהם ריח טוב בבחינת נדידי
נתן ריחו' וכו', נס, שבשכיל זה צריכין

ידי האותות והמופתים הנוראים שעשה
ביציאת מצרים ומתן תורה, שעל ידי זה
נתגלה שמו יתברך בעולם מדור לדור
עד היום הזה, וזהו "ותעש לך שם
כזה היום הזה", 'כזה היום הזה' דיקא, כי צריך
כל אדם להמשיך הגדלת שמו יתברך
בכל יום ויום מחדש, שזה עקר קבלת
התורה שצריכין לקבל על עצמו בכל יום
מחדש כנ"ל, וזהו "ותעש לך שם כזה היום
הזה", 'כזה היום הזה' דיקא, שעשית שמו
יתברך צריך להיות בכל יום מחדש, שזה
בחינת 'כזה היום הזה' - שנאמר על כל
יום ויום של כל אדם שעומד בו בכל
דור דור:

שמוציא ומקיא עצמות חיותו ממש. וזהו בחינת
גרים שמתגייירין, שהם היו תחילה מעצמות הסטרא
אחרא ממש, ועכשיו חוזרין אל הקדושה. כי
הסטרא אחרא מוכרח להקיא ולהוציא עצם חיותו
ממש, שזהו בחינת גרים כנ"ל וכו'.
ג. ועל ידי גרים שנעשין על ידי מטה עוז הנ"ל,
על ידי שהסטרא אחרא מוכרחת להחזיר כל
הקדושה שבלעה, עם עצמות חיותה כנ"ל, על ידי
זה נתרבה ונתגדל כבודו ית', בבחינת (תהלים צו) 'הבו
לה' משפחות עמים הבו לה' כבוד ועוז' וכו'.
ד. ועל ידי התגלות הכבוד, על ידי זה בא
התפשטות הנבואה. כי הנבואה באה מבחינת שרשי
נפשות ישראל, שהם בחינת שבעים נפש, בבחינת
(דברים י) 'בשבעים נפש ירדו אבותיך, ר"ת נביא.
ושורש הנפשות הוא בחינת כבוד, בבחינת (בראשית
מט) 'בסודם אל תבא נפשי ובקהלם אל תחד כבודי'.
ועל כן על ידי התגלות הכבוד, שהוא בחינת שורש
הנפשות, על ידי זה בא התפשטות הנבואה וכו'.
ה. ועל ידי התפשטות הנבואה, על ידי זה נתברר
ונתתקן בחינת כח המדמה, בבחינת (הושע יב) 'וביד
הנביאים אדמה'. כי עיקר תיקון ובירור המדמה הוא
כשהוא ביד הנביאים.
ו. וכשנתתקן המדמה, על ידי זה נתתקן האמונה

נט. א. כשנפגם הרחמנות והדעת, אזי אי אפשר
להתפלל בבחינת רחמים ותחנונים, ואז
התפילה בבחינת דין, וכשהתפילה בבחינת דין, אז
הסטרא אחרא בולעת את התפילה ח"ו. כי עיקר
יניקת הסטרא אחרא היא מבחינת דינים, שהם מוחין
דקטנות, בחינת אלקים כידוע. ועל כן הם נאחזין ח"ו
בתפילה זו שהיא בחינת דין, ובולעין אותה ח"ו.
ב. ואז כשהתפילה בבחינת דין, אז צריכין בעל
כח גדול שיוכל להתפלל תפילה בבחינת דין וכו'. כי
כשיש פגם תאוות ניאוף ח"ו, שאז התפילה בבחינת
דין, והסטרא אחרא בולעת אותה ח"ו, אז צריכין
בעל כח גדול שיתפלל תפילה בבחינת דין וכו'. ואזי
הסטרא אחרא רוצה לבלוע אותה, כי היא בולעת
תמיד התפילות שהם בבחינת דין כנ"ל, ואזי כשהיא
רוצה לבלוע זאת התפילה של הבעל כח שהיא
בבחינת דין, אזי זאת התפילה היא עומדת בבית
הבליעה שלו וכו', ואזי הוא מוכרח ליתן הקאות,
היינו שהסטרא אחרא מוכרח להקיא ולהוציא כל
הקדושות של הדעת והרחמנות והתפילות, שבלע,
בבחינת (שם כ) 'חיל בלע ויקאנו'.
ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדושה שבלע,
אף גם הוא מוכרח להקיא ולהוציא עצמות החיות
שלו ממש, בבחינת מבטנו יורישנו אל, היינו

- כמו כן ממשיך על עצמו קדשת אמונת חידוש העולם וכו', שעל ידי זה זוכה שתהיה התורה והעבודה אצלו בכל יום מתחדש (פמבאר מזה במקום אחר^א).

לחפש הרבה ולבקש מהשם יתברך הרבה שיזכה למצא את הצדיק הפעל פח הזה וכו' כמו שמבאר שם^פ, ואזי כל אחד פפי מה שזוכה לקבל פח דקדושה מהצדיק הזה

שמנהיג העולם בדרך הטבע. אבל לעתיד יתער שיר חדש, של בחינת נפלאות, בחינת השגחה, כי אז יהיה ההנהגה על ידי השגחה לבד.

יג. ושיר החדש הזה שיתער לעתיד, הוא בחינת שיר פשוט כפול משולש מרובע, שעולה ע"ב, בחינת חסד. שעל ידו יהיה חידוש העולם לעתיד, בחינת עולם חסד יבנה.

יד. ושיר הזה הוא בחינת קול הנ"ל, שהוא משקה את הגן, שעל ידי קול הזה יכולין להוכיח, בבחינת הרם כשפר קולך והגד וכו' כנ"ל.

[טו. כי כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו. כי ע"י תוכחתו, הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא מוכיחם וכו'. ועל ידי זה הוא מחליש את הנשמות שלהם, ועי"ז נפסק השפע מכל העולמות התלויים באלו הנשמות.

אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח, אזי אדרבא הוא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות על ידי תוכחתו, כי התוכחה צריכה להיות בבחינת התוכחה של משה, שהוכיח את ישראל על מעשה העגל, שעל ידי תוכחתו נתן בהם ריח טוב. בבחינת (ש"ה א) 'נרדי נתן ריחו', הנאמר על מעשה העגל. עזב לא נאמר, אלא נתן, כמו שפירש"י שם וכמו שאמרו רבותינו ז"ל בגמ' (שבת פח:). כי על ידי תוכחה של משה על מעשה העגל, הוסיף ונתן בהם ריח טוב (שם בתורה הנ"ל אות א)].

ס. בתורה הנ"ל אות ז, הובא בהערה לעיל אות ט. סא. עיין ליקו"ה הל' ספר תורה הל' ד, כב, ז"ל בקיצור: כי זה כלל גדול שעיקר תיקון האדם וכל העולמות התלויים בו הוא על ידי בחינת התחדשות, וכמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל בקול רם בקול חזק מאד בעת שהוכיח אותנו ועורר והקיץ אותנו בדבריו הנוראים ואמר אז בזה הלשון, אלט טאר מען ניט זיין וכו' [-אסור להיות זקן]. וכנדפס

האמיתיות דקדושה, ונתבטל אמונות כוזביות. כי עיקר האמונה תלויה בכח המדמה, כי במה שהשכל מבין אין שייך אמונה, ועיקר אמונה היא רק במקום שהשכל נפסק, ואינו מבין הדבר בשכלו, שם צריכין אמונה. וכשאינו מבין הדבר בשכלו, אזי נשאר רק בבחינת כח המדמה, ושם צריכין אמונה, נמצא שעיקר האמונה, היא בבחינת המדמה. ועל כן על ידי התפשטות הנבואה, שעל ידי זה נתברר ונתתקן המדמה, על ידי זה נתתקן האמונה האמתית דקדושה כנ"ל וכו'.

י. ועל ידי אמונה, יהיה חידוש העולם לעתיד. כי התקבצות החסדים, שעל ידם יהיה חידוש העולם, בבחינות (תהלים פט) 'כי אמרתי עולם חסד יבנה', הוא על ידי אמונה.

יא. וכשיהיה חידוש העולם לעתיד, אז יתנהג העולם על ידי נפלאות. היינו על ידי השגחה לבד, שהיא בחינת נפלאות, שלא כדרך הטבע. כי חידוש העולם לעתיד, הוא בבחינת ארץ ישראל וכו'. ועיקר קדושת ארץ ישראל הוא ששם הוא השגחתו ית' תמיד, בבחינת (דברים יא) תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה. ולעתיד שיחדש את כל העולם כולו בבחינת ארץ ישראל כנ"ל, אז יתנהג כל העולם כולו על ידי השגחה לבד כמו ארץ ישראל. ואז יתבטל הטבע לגמרי, ויתנהג העולם על ידי השגחה לבד, שהוא בחינת נפלאות, שלא כדרך הטבע.

יב. ואז יתער שיר חדש, בחינת (תהלים צח) שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. היינו השיר שיתער לעתיד, שהוא ניגון של השגחה, בחינת נפלאות. כי אז יתנהג העולם, על ידי השגחה ונפלאות. כי יש ניגון של בחינת דרך הטבע, וזה בחינת (שם יט) השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע. שהוא בחינת הניגון והשיר של דרך הטבע, של תכונות השמים. היינו בחינת השירים ותשבחות שמשבחין לה' יתברך על ההנהגה של עכשיו,

קו"ס היה ע"י התפלה בבחי' דין שע"ז זוכים להגדיל שמו ית' בכל יום מחדש

וזהו "ואת זעקתם שמעת על ים סוף ותתן אותות ומופתים בפרעה וכו'", כי כל קריעת ים סוף והאותות והמופתים שנתן בפרעה וכו' - הכל היה על ידי המטה עז,

שהוא בחינת התפלה בבחינת דין של הפעל כח הנ"ל, כמו שמבאר שם על פסוק "ויפלל" - שהוא ראשי תבות ו'ה'ש'לך ל'פני פרעה ו'ה'י ל'תנין וכו' סב, ועל ידי זה זכו לקבלת התורה, על ידי כל התקונים הנ"ל, שעל ידי זה זוכין לבחינת חדוש העולם וכו',

קצת מזה בסוף הספרי מעשיות, עין שם, כי עיקר התשובה בבחינת התחדשות, כמו שכתוב השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו וכו', וכתוב תתחדש כנשר נעוריי וכו'.

כי ה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. וכמו כן צריך האדם לחדש מחו בכל יום בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך. וזה שסים שם בפסוק, וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים וכו'. 'וידעת היום' דיקא שצריכין לחדש הידיעה בכל יום בבחינה אשר אנכי מצוך היום הנאמר בקריאת שמע, שדרשו רבותינו ז"ל בכל יום יהיה בעיניך כחדשים. וכן מסים שם בפרשה, ושמרת את חקיו וכו' אשר אנכי מצוך היום וכו' ולמען תאריך ימים על האדמה וכו', כי זה עקר קדושת ארץ ישראל שהנהגתה על ידי השגחה ונפלאות שהוא בחינת חדוש העולם שלעתידי ששם יכולין לזכות לדעת הזה מי שזוכה להמשיך על עצמו בשלמות קדשת ארץ ישראל שיזכה להתחדש בכל יום ממש, מכל שכן בשנוי הזמנים הקדושים שהם שבתים וימים טובים וראשי חדשים (וכמובן כל זה משיחותיו הקדושות).

כי העיקר הוא האמונה, ועיקר האמונה היא להאמין בחדוש העולם כנ"ל. וזאת האמונה הקדושה צריכין להמשיך על עצמו בכל יום מחדש כפי אותו יום כפי השנויים שבאותו היום בכלל ובפרט, כי אין יום דומה לחברו, כמבואר בכתבי האר"י ז"ל ומובא בדברינו כמה פעמים. וכפי מה שחזקים באמונת חדוש העולם, כמו כן זוכים לחדוש העולם שלעתידי, כמו שמבואר שם בהתורה הנ"ל. ובאמת הכל אחד, כי מי שזוכה לאמונה שלמה על-ידי התקרבות לצדיקי אמת הוא ממשיך על עצמו בכל יום ובכל עת בחינת חדוש העולם של לעתידי, כי זה כל האדם שנברא רק בשביל זה, כי

לא בא לזה העולם העובר כי אם לעבוד את ה' ולהכיר אותו יתברך וכפי מה שיזכה על ידי מעשיו הטובים - כן יזכה לטוב אמתי ונצחי בעת שיהיה חדוש העולם שלעתידי שאז יהיה עיקר קבול שכו עולם הבא שכל אחד מישראל יש לו חלק שם, כי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא.

נמצא שעבודת איש הישראלי בכל יום שהוא בשביל התכלית הנצחי הוא שימשיך על עצמו על ידי עבודה זאת קדושת חדוש העולם שלעתידי, וכל השנויים שה' יתברך עושה בעולם בכל יום וכל הגלגולים והסבות ונפלאות שמסבב ברחמיו בתחבולותיו הנוראות לרמז לנו רמזים בכל יום לקרבנו אליו יתברך (כמו שמבאר בהתורה ויהי מקץ-זכרון עין שם) - הכל כאשר לכל כדי שיתקן האדם וכל חלקי העולמות התלויים בו שיוכלו להתחדש לעתידי שיהיה לו חלק טוב בחדוש העולם שלעתידי שהוא העולם הבא. ועל כן בכל יום ויום נמשך התחדשות נפלא לגמרי. וצריך האדם לשום לב לזה בכל יום, כמו שמבואר בהתורה ויהי מקץ על פסוק גדלת מאד וכו'. ואפלו מי שאין לו דעת להבין זאת כראוי - צריך להאמין בזה על כל פנים שבכל יום נמשך חדשות לגמרי כמו שאנו אומרים בכל יום עושה חדשות וכו'. וזה בחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך שצריכין שיהיה לו אמונה רבה להאמין בזה שה' יתברך מחדש עולמו בכל בקר, שזהו בחינת חדשים לבקרים (והבן היטב). ע"כ.

ובהל' שלוחין ה' ה, לג, ז"ל: כי עיקר התקון להמשיך בחינת אמונת חדוש העולם שעל ידי זה זוכין לבחינת חדוש העולם של לעתידי בבחינת חדשים לבקרים וכו' שבשביל זה צריך האדם להתחדש בכל יום ולהתחיל בכל יום מחדש.

סב. באות ג, ז"ל: וזהו צירוף ויפלל ר"ת ו'ה'ש'לך ל'פני פרעה ו'ה'י ל'תנין (שמות ז), כי צריכין

שְׁעַל יְדֵי זֶה זֹכֵין שְׁיִהְיוּ דְּבָרֵי תוֹרָה אֲצִלוּ
בְּכָל יוֹם בְּחֻדְשִׁים וּבְכַנ"ל, וְזֶהוּ שְׁנִסְמָךְ לְזֶה
”וְתַעֲשֶׂה לָךְ שֵׁם ‘כְּהִיּוֹם הַזֶּה’” – כִּי עַל יְדֵי זֶה
אָנוּ זֹכֵין לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם
מִחֻדָּשׁ, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת ‘כְּהִיּוֹם הַזֶּה’ – שֶׁהוּא כָּל
יוֹם וְיוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו
וּבְכַנ"ל, שֶׁכָּל זֶה זֹכֵין עַל יְדֵי הַתַּפִּלָּה בְּבְחִינַת
דִּין שֶׁל הַבְּעַל כַּח, שְׁעַל יְדֵי זֶה עֲשֶׂה כָּל
הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים וְכו', וְעַל כֵּן נִסְמְכוּ זֶה
לְזֶה וּבְכַנ"ל:

בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּבָרִיָּה חֻדְשָׁה מִמָּשׁ, וְכִמּוֹ
שְׁמִבְאָר בְּשִׁלְחֵן עָרוֹךְ וּבְפּוֹסְקִים לְעֵינֵי כָּל
בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר שְׁמִבְרָכִין בְּכָל יוֹם, שְׁכַלֵּם הֵם
בְּשִׁבִיל שְׁנַעֲשֶׂה כְּבָרִיָּה חֻדְשָׁה, כִּמּוֹ שְׁמִבְרָכִין
הַמַּחֲזִיר נִשְׁמוֹת לְפָגְרִים מֵתִים וְכו', וְכֵן שְׁלֹא
עֲשֵׂנִי גוֹי וְכו', וְכֵן הַנּוֹתֵן לְיַעֲקֹב כַּח שְׁנֶאֱמַר
עַל הַתְּחַדְּשׁוֹת הַנִּשְׁמָה סֵג שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶל סֵד
וְכו', וְעַל כֵּן אֵיךְ שֶׁהוּא, צְרִיךְ שְׁתַּהַיֶּה
הָעֲבוּדָה שְׁעוֹסֵק בְּכָל יוֹם – חֻדְשָׁה אֲצִלוּ
לְגַמְרִי.

כ"א עושה כמה מצוות בכל יום והעיקר שיישב
דעתו שהעבודה היא חדשה לגמרי
כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֵיךְ שֶׁהוּא – כָּל זְמַן
שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו – הוּא עוֹשֶׂה

צריך שיהיה בעיני עצמו כבריה חדשה בכל יום
יז הפלל, שפכל מי שרוצה לחוס על עצמו
ולחשב על תכליתו הנצחי – כל תקנתו
שאף שהוא איך שהוא יהיה בעיני עצמו

בסוד וישכם אברהם בבוקר. וזהו מה שאנו אומרים
בברכת יוצר, המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה
בראשית בסוד חדשים לבקרים כנ"ל וכו'.
וכאשר תברך מלביש ערומים, תכוין אל זה
המלבוש הנ"ל, שנעשה למי שנפשט מעליו מלבושו
לגמרי. וכנגד מי שיש לו לבוש, אלא שנחלש
ומחדשין ומחזיקין אותו, אנו אומרים ברכת הנותן
ליעף כח.

סד. ליקו"מ ס' לה, ב: ואחר כך כשאדם שומר את
עצמו משכליות חיצוניים, לא זו אף זו, שצריך
לחדש השכל בכל עת. וזה בחינת: 'ובטובו מחדש
בכל יום תמיד מעשה בראשית', כי חדוש בראשית
הוא חדוש החכמה, כמו שכתוב 'כולם בחכמה
עשית'. כי חידוש השכל היא חידוש הנשמה, כי
השכל הוא הנשמה, כמו שכתוב (איוב לב) 'נשמת
שדי תבינם' כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות י') 'מה
הקדוש ברוך הוא זן את העולם אף הנשמה זנה
את גופה', נמצא שהנשמה היא מחיה את הגוף,
והיא בעצמה השכל, כמו שכתוב (קהלת ז) 'החכמה
תחיה' וכו'.

וחידוש השכל, הינו חידוש הנשמה, הוא על ידי
שינה, כמובא בזהר הקדוש (בראשית יט. ויקהל ריג):

להשליך מטה עוז, שהיא בחי' התפילה הנ"ל, להתנין,
בבחי' והשלך לפני פרעה יהי לתנין. שמשליכין
בכוונה המטה עוז לפני הסטרא אחרא, כדי שיהיה
להתנין. היינו כדי שיבלע התנין את התפילה הזאת,
כי על ידי זה מוציאין ממנו כל הקדושות שבלע, כי
היא עומדת בבית הבליעה שלו כנ"ל.

סג. פע"ח תפלה פ"ב: הנה האדם בעולם הזה, אין
צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, ואז
אם החטא הוא גדול, גורם שיתפשטו מעליו לבושי
הקדושה אשר לו, ונותנין עליו ומלבישין אותו
לבוש קליפת הנחש, דוגמת ויתנצלו בני ישראל את
עדים, ונמשך עליהם זוהמת הנחש. וכן אירע גם כן
לאדם וחווה כאשר חטאו, וידעו כי ערומים הם וכו'.
ואם אין החטא גדול כ"כ, נחלש כח הלבוש אשר
בו, ואע"פ שנשאר עמו וכו'.

וכאשר האדם מפקיד נשמתו, בפסוק בידך אפקיד
רוחי קודם שישן ביד המלכות – אז היא מחדשת
אותם. ומי שאין לו לבוש, נותנין לו לבוש מחדש. ומי
שיש לו לבוש אלא שנחלש כחו, היא מחזקת אותו,
ונותנת בו כח. וכל זה באור הבוקר, כמו שכתוב
חדשים לבקרים רבה אמונתך. וחידוש זה נעשה אז
בבוקר, על ידי שם אל שהוא חסד המתעורר בבוקר,

נשמות קדושות של ישראל שבגן עדן
העליון אינם יכולים להשלים העבודה הזאת,
כי לא המתים יהללו יה' וכו', "כי במתים
חפשי" כתיב, וכמו שאמר חזקיהו (ישעיה לח)
"חי חי הוא יודוך כמוני היום, אב לבנים
יודיע אל אמתך", 'כמוני היום' דיקא, הינו
כמו שאני היום - באיזה מדרגה פחותה,
מאחר שאני חי - אני דיקא צריך להודות לך.

כמה שידוע שהוא מקולקל ביותר - עי"ז יתגדל
שמו ית' ביותר

אדרבא כל מה שידוע בנפשו שהוא גרוע
ומקלקל ביותר - על ידו דיקא
יתגדל ויתקדש שמו הגדול ביותר, בבחינת
'כד אתי יתרו וכו' פדין אסתלק ואתיקר
שמא דקדשא בריך הוא עילא ותתא' כמו
שאמר אדמו"ר ז"ל (בסימן יוד חלק א) שעקר
גדלותו של השם יתברך - פשהרחוקים
מתקרבים וכו', ומביא שם מאמר זה של
הזהר הקדוש וכן במקומות הרבה.

ע"י שהאדם חזק בדעתו ע"י הבעלי כח -
נתהפך הכל לטובה

וזהו (נחמיה ט) "כי ידעת כי הזידו עליהם
ותעש לך שם כהיום הזה", שדיקא
על ידי מה שהזידו עליהם וכבשו אותם
בגלות מר כזה בגוף ונפש וכו' - על ידי זה
דיקא 'ותעש לך שם כהיום הזה', כי כל מה
שהבעל דבר מתגבר על האדם ביותר -
כשהאדם חזק בדעתו ומחזק עצמו בכוחו של

כמה מצות בכל יום, כי מניח ציצית ותפלין
ואומר ברפת השחר וקריאת שמע ותפלה,
והרבה אומרים תהלים ולומדים תורה מעט
או הרבה, אף העקר שיראה לישוב דעתו בכל
יום שזה היום שעומד בו - עדין לא היה
בעולם, וכן לא יהיה עוד יום הזה בעולם,
והעבודה להשם יתברך שצריכין בזה היום -
היא חדשה לגמרי, ורק האדם שעומד באותו
היום באותו הדור - צריך לעסוק בזה, וכמו
שאומרים ב"שערי ציון" (השיר ליום ו) 'כי עליך
נפל חובת היום'.

בכל מקום שנמצא - היום הוא חדש לגמרי,
ויכול להגדיל שמו ית'

ואפלו אם יודע בעצמו שמעשיו מקלקלין
הרבה וכו', וכבר נכשל במעשיו
פעמים אין מספר, אף על פי כן - זה היום
הוא חדש לגמרי, ויכול גם במקומו שהוא
שם להגדיל ולקדש שמו יתברך, 'כי בכל
מקום מקטר ומגש לשמי' (מלאכי א), בכל
מקום דיקא, אפלו במקומות הטמאים לגמרי
של העובדי עבודה זרה, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (מנחות קי) על פסוק זה, מכל שכן
איש הישראלי, אפלו הגרוע שבגרועים,
מאחר שעשה פונתו לשמים ורוצה עתה
להניח טלית ותפלין ולהתפלל וכו' -
שבנדאי הוא מגדל ומקדש שמו יתברך
מחדש כפי אותו היום, שזאת העבודה אינו
יכול להשלים שום מלאך ושרף וכו', ואפלו

וראה עוד שם בס' רכה: כי עיקר השכל הוא על
ידי הלחלוחית העולים אל המוח, שהם בחינת
השמן, והמוח היא הפתילה, והנשמה שבמוח הוא
האור.

'חדשים לבקרים רבה אמונתך'. כי כשהמוחין
מתייגעים, אז על ידי השנה הם מתחדשים, כנראה
בחוש. וזהו שאנו מברכין הנותן ליעף כח, כי היו
מתחלה עייפים ועכשו נתחזקו. ע"כ.

תורה בסיני שנתנה לשלשה ימים. 'פי הן כל אלה יפעל אל פַּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עַם גָּבֵר' (איוב לג), 'פי בהכרח שיעברו על כל אדם עליות וירידות הרבה מאוד^{סה}, והכל בשביל התחדשות ה'נ"ל, שבשביל זה נברא יום ולילה - אור וחשך, והוא יתברך מאפיל ומאיר בגשמיות וברוחניות, בכלל ובפרט בכל אדם ובכל זמן, וכמו שפרש רש"י על פסוק (דברים כט) "אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם וְכוּ'" שנאמר אחר התוכחות - 'ביום הזה שהוא מאפיל ומאיר, כך עתיד להאפיל ולהאיר לכם וכל התוכחות וכו', הן הן המציבין אתכם^{סו} וכו', 'פי לעולם ידו על העליונה וגומר ברחמיו תמיד פרצונו, ועל כן 'יחינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו' (הושע ו), וכמו שאמרו במדרש רבה על פסוק (בראשית מב) "וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וכו'", שלעולם אין הקדוש ברוך הוא משהה הצדיקים בצרה שלשה ימים וכו', וכן לדוד וליונה וכו'^{סז}, 'פי הוא יכאִיב ויחבש, ימחץ וידיו תרפאנה', וכתיב (שמואל א ב) "ה' ממית

הפעלי כח הנ"ל, אזי אדרבא נתהפך הכל לטובה בבחינת 'נרדף נתן ריחו' הנ"ל, שעל ידי זה נתגדל ונתקדש שמו יתברך ביותר על ידו דיקא וכנ"ל:

קריה"ת כדי להזכיר מ"ת - קבלת התורה מחדש, שהעיקר בשבת ויו"ט

יח ובשביל זה תקנו לנו משה רבנו והנביאים לקרות בתורה בצבור - כדי להזכיר אותנו בכל פעם מתן תורה, כדי שנוזקע לקבל עלינו קבלת התורה בכל יום מחדש כנ"ל. ועל כן עקר קריאת התורה בשבת ויום טוב שבו נתנה תורה וכו' וכנ"ל.

תקנו קריה"ת בב' וה', כדי להתחדש ע"י שזכיר מ"ת בתוך ג' ימים, שבהם בחי' העליות והירידות

אבל אחר כך פשה לכו שלשה ימים וכו', תקנו לקרות בצבור גם בשני וחמישי, כי ראו שאין מספיק להזכיר בשבת לבד על כל ימות השבת, על כן תקנו לקרות גם בשני וחמישי - להזכיר בתוך כל שלשה ימים מתן

משמר שלשת ימים, לעולם אין הקדוש ברוך הוא מניח את הצדיקים בצרה שלשת ימים, וכן למדו ליוסף ליונה למרדכי לדוד, וכן הוא אומר (הושע ו) 'יחינו מיומים ביום השלישי של שבטים יקימנו, ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי'. ע"כ.

ובאסתר רבה ט, ב: דבר אחר ויהי ביום השלישי, לעולם אין ישראל נתונים בצרה יותר מג' ימים שהרי באברהם כתיב (בראשית כב) 'ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרוחק', השבטים (שם מב) 'ויאסף אותם אל משמר שלשת ימים, יונה שנאמר (יונה ב) 'ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות', והמתים אינם חיים

סה. עיין ליקו"ה הל' תפלת המנחה הל' ז, סוף אות לב.

סו. ז"ל רש"י (על דברים כט, יב): ומדרש אגדה למה נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות, לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים, חוץ ממ"ט שבתורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם אתם נצבים היום, הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כלייה והרי אתם קיימים לפניו: היום - כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר, כך האיר לכם וכך עתיד להאיר לכם, והקללות והיסורין מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפניו.

סז. בראשית רבה צא, ז: 'ויאסף אותם אל

ומחיה, מוריש ומעשיר, משפיל אף מרומם, מוריד שאול ויעל" (ועי' לקמן בסוף הלכה זאת). ובשביל כל זה קורין בתורה בצבור בנגון ובטעמים בכל שלשה ימים, כדי להזכיר אותנו בתוך כל שלשה ימים - יום מתן תורה בסיני לשלשת ימים וכו', כדי שיעל ידי זה נזכיר בכל יום ויום שתהיה התורה והעבודה אצלנו מחדש, שזה העקר וכו"ל:

אלא לשלשת ימים שנאמר (הושע ו) 'ביום השלישי יקימנו נחיה לפניו', וגם הנס הזה נעשה בסוף שלשה ימים לתעניתם, הדא הוא דכתיב 'ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות'.

להתחדש כמו שלא התחיל כלל ועיי"ז יגמור

אומר אליהם, שנראה בזה אמירה ושיחה
ופלפול נאה, שידע איך להשיב להם תשובה
מקבלת על שאלתם הגדולה.

הלא כבר הודיעם משמו שהוא 'אלהי אבותיכם'
ונגם קשה על גוף השאלה ואמר לי מה
שמו' - הלא כבר הודיעם משמו,
כמוכא בזה הפסוק בעצמו שהזכיר "ואמרתי
להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם", וכי
אינו מספיק זה השם הקדוש שהוא אלהי
אבותיכם.

מה ענין ג' פעמים השם אהי"ה
נגם התשובה של השם יתברך אינו מוכן
היטב שהשיב לו "אהיה אשר אהיה",
ואחר כך אמר לו עוד הפעם אהיה, מהו ענין
שלוש פעמים אהיה.

הלא שם אהי"ה אינו עיקר שמו ית' - שהוא
הוי"ה בכינוי אדני

ונגם הלא השם אהיה הקדוש אינו עקר השם
שצוה עלינו להזכירו לעולם, כי עקר
שמו יתברך שאנו מזכירין תמיד הוא שם
הויה בכינוי אדני, וכמו שפס' שם בעצמו,
"ויאמר עוד אלקים אל משה וכו' ה' אלקי
אבותיכם שלחני אליכם וכו'" עד "זה שמי

בשבת במנחה ובב' וה' מתחילים מתחלת
הפרשה, ובשבת מתחילים וגומרים הפרשה
ימ' וזה מה שכתוב בשלחן ערוך (סי' קלה ס"ב)
'מקום שמפסיקין בשבת בשחרית -
משם מתחילין בשבת במנחה ובשני
ובחמישי ובשבת הבאה, ודין זה הוא
מהמשנה (מגילה פ"ג) ששנו שם, 'בשבת
במנחה ובשני ובחמישי קורין פסדן ואין
עולים להם מן החשבון', והוא פלוגתא
בגמרא בין רבי מאיר ורבי יהודה, והלכה
כרבי יהודה שצריכין להתחיל בכל פעם
מתחלת הסדר בשבת במנחה ובשני
ובחמישי ובשבת הבאה, ובזה מרמזין לנו
כל הנ"ל סט.

מה הוא הלשון 'מה שמו מה אומר אליהם'
וזה בחינת מה ששאל משה (שמות ג) "הנה
אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם
אלקי אבותיכם שלחני אליכם, ואמר לי מה
שמו, מה אומר אליהם. ויאמר אלקים אל
משה אהיה אשר אהיה. ויאמר כה תאמר
לבני ישראל אהיה שלחני אליכם, ויאמר עוד
וכו'". ולכאורה אינו מדקדק הלשון ששאל
'ואמר לי מה שמו מה אומר אליהם' - הנה
לו לשאל בפשוטו שידיעו השם יתברך שמו
כדי שידיעו לישראל, ומהו הלשון 'מה

קורין במנחה ובשני ובחמישי ולשבת הבאה. אמר
רבי זירא הלכה מקום שמפסיקין בשבת שחרית
- שם קורין במנחה ובשני ובחמישי ולשבת
הבאה.
סט. כמו שמבאר לקמן באות כא.

סח. מגילה לא: תנו רבנן מקום שמפסיקין בשבת
שחרית שם קורין במנחה, במנחה שם קורין
בשני, בשני שם קורין בחמישי, בחמישי שם
קורין לשבת הבאה, דברי רבי מאיר. רבי יהודה
אומר, מקום שמפסיקין בשבת שחרית - שם

בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וּבִשְׁבִיל זֶה הִזְהִיר בְּתַחֲלַת
נְתִינָתָהּ שִׁיְהִי דְבָרֵי תוֹרָה בְּעֵינָיו בְּכָל יוֹם
כָּאִלוּ הֵיּוֹם נִתְּנָה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ עַל פֶּסוּק
"בַּיּוֹם הַזֶּה וְכוּ" וְכַנ"ל (אֹת יד), כִּי עָקֵר קִבְּלָת
הַתּוֹרָה הוּא שְׁנוּזָכָה לְקִיּוּמָהּ, כִּי לֹא הִמְדָּרֵשׁ
הוּא הָעָקֵר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה^א, וְהַלְכָּנִים קִיּוּם
הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם – זֶה קֶשֶׁה וְכָבֵד מִן הַכֹּל, כִּי
יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְּגַבֵּר עָלָיו בְּכָל יוֹם, וְכָמוֹ
שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוֹכָה נב), וְצָרִיכִין לָזֶה
עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּבְכָל
יוֹם וָיוֹם.

הש"ת רמז למשה שישראל עתידין לחטוא,
ולכן לא רצה לילך לגאולם

וְזֶה עָקֵר הַנּוֹכּוֹת וְהַפְּלֹפּוּל הָאֶרֶץ שֶׁהִיָּה בֵּין
מֹשֶׁה וּבֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כֹּל שְׂכַעַת
הַיָּמִים שֶׁמֵּאֵן מֹשֶׁה בְּשָׁלִיחוּתוֹ, כִּי כָּל עָקֵר
קֹטֵב טַעֲנוּתָיו הִיָּה שֶׁאֵינּוּ רּוֹצֵה לִילָף
בְּשָׁלִיחוּתוֹ מִחֲמַת רַבּוֹי הַחוֹלְקִים שֶׁמַּעֲרַבְבִּין
הָעוֹלָם, שֶׁהֵם בְּחִינַת דָּתָן וְאַבִּירָם – וְיִצְרָר לֵב
הָאָדָם שֶׁל כָּל אֶחָד וָאֶחָד רַע מִנְּעוּרָיו עַד, וְעַל
כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ שֶׁיִּקְלָקְלוּ בְּכָל פַּעַם, וְכָמוֹ שֶׁרָמַז
לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּפֶסוּק (שְׁמוֹת ג) "רְאֵה רְאִיתִי
וְכוּ" – רּוֹאֶה אֲנִי שֶׁסּוֹפָן לַחֲטָא, וְכָמוֹ
שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עב, וְעַל כֵּן לֹא רָצָה
לְהִתְחִיל לִילָף, וְכָמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם) "שְׁלַח נָא

לְעוֹלָם וְזֶה זְכָרִי לְדֹר דֹּר", הָרִי צִוָּה בְּפֶרֶשׁ
שֶׁעָקֵר שְׂמוֹ לְעוֹלָם הוּא שֵׁם הַיּוֹהָ בְּרוּךְ הוּא,
וְמָה זֶה שֶׁלֹּא אָמַר לוֹ תִּכְרֹץ זֶה הַשֵּׁם, רַק אָמַר
לוֹ תַחֲלֶה שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים אֹהֶיָּה.

משה שאל שכאשר יבא לבני יאמרו לו בכוונה
עמוקה מה שמו, ולא יספיק להם 'אלוקי
אבותיכם'

אֲךָ חֲדָא קְשִׁיָּא מִתְרַצָּת בַּחֲבֵרְתָּהּ, שֶׁזֶהוּ
בְּעֵצְמוֹ שֶׁאֵלֶּת מֹשֶׁה שֶׁדִּקְדָּק בְּלִשׁוֹנוֹ
וְהָאֶרֶץ בְּשִׁאֲלָתוֹ הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתִי לָהֶם אֲלֵקִי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחֲנִי
אֲלֵיכֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן וְאֶמְרוּ לִי מָה שְׂמוֹ,
וְלֹא יִסְפִּיק לָהֶם מָה שֶׁאֱמָרְתִּי לָהֶם אֲלֵקִי
אֲבוֹתֵיכֶם, עַל כֵּן אֲנִי שׁוֹאֲלָךְ מָה אָמַר
אֲלֵיכֶם, כִּי בּוֹדָאִי יֵשׁ לָהֶם כּוֹנֵן עֲמֻקָּה
בְּשִׁאֲלָתָם מָה שְׂמוֹ, אֵף עַל פִּי שֶׁכָּבֵר אֶמְרָתִי
לָהֶם אֲלֵקִי אֲבוֹתֵיכֶם, וְעַתָּה הִשְׁבִּנִי נָא מָה
אָמַר וְאֶשִׁיב לָהֶם עַל שִׁאֲלָתָם הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת.
וְהִשְׁבִּי לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תַּחֲלֶה אֹהֶיָּה אֲשֶׁר
אֹהֶיָּה וְכוּ, וְאַחֲרַי כֵּן הוֹדִיעַ עָקֵר שְׂמוֹ, שֶׁהוּא
שֵׁם הַיּוֹהָ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא שְׂמוֹ לְעוֹלָם וְכוּ.

עיקר קבלת התורה כדי לקיימה, והעצה לקיום
התורה - להתחיל בכל יום מחדש

וְהַעֲנִין עַל פִּי מָה שֶׁכָּתְבֵנוּ לְעִיל שֶׁעָקֵר
הָעֲצָה לְקִיּוּם הַתּוֹרָה הוּא לְהִתְחִיל

ע. אבות א, יז.

עא. ע"פ בראשית ח, כא.

עב. שמות רבה ג, ב: וכן כשהיו ישראל במצרים
ראה הקדוש ברוך הוא מה שעתידין לעשות,
הדא הוא דכתיב 'ויאמר ה' ראה ראיתי, ראיתי לא
נאמר אלא ראה ראיתי, אמר לו הקדוש ברוך הוא
משה אתה רואה ראיתי אחת ואני רואה שתי
ראיות, אתה רואה אותן באין לסיני ומקבלין תורת

ואני רואה אותן מקבלין תורתך זהו ראה, ראיתי זו
ראיתי מעשה העגל שנאמר (שמות לב) 'ראיתי את
העם הזה', כשאבא לסיני ליתן להם את התורה
אני יורד בטראומלי שלי [-בד' חיות מהמרכבה
(ע"ז יוסף)] שהן מתבוננים בי ושומטים אחד מהן
[-את פני שור שבמרכבה, ועושים עגל (שם)]
ומכעיסים אותי בו, אף על פי כן אני דנם לפי
המעשים העתידין לעשות אלא לפי הענין דהשתא,

וכו', והענין, כי מבאר בהתורה "קרא את יהושע" בסיומן ו שפשהאדם רוצה לעשות תשובה הוא בבחינת 'אהיה', שהוא בחינת אנה זמן למיהוי - שמתחיל שיהיה לו הויה בעולם וכו', עין שם היטב עי'. ומבאר שם שצריכין לעשות תשובה על תשובה, כי אפילו בשעה שאומר חטאתי, אינו זך בלי פניה וכו'. ואפילו מי שפך עשה תשובה שלמה צריך גם כן לעשות תשובה על השגתו הראשונה וכו', עין שם כל זה היטב עי'. נמצא שאהיה מרמז שצריכין להתחיל בכל פעם מחדש בבחינת 'אנה זמן למיהוי' - באלו לא היה לו עדין שום הויה בעולם וכו', וזהו עקר העצה לקיים התורה שהוא שמו יתברך, על כן השיב לו 'אהיה אשר אהיה', שמרמז שצריכין להתחיל להזמין עצמו בכל פעם שיהיה לו הויה בעולם, שיפיר אותו יתברך וכו', וזהו 'אהיה אשר אהיה' שתי פעמים, כי צריכין להתחיל התחלה אחר התחלה, וכמו שמבאר לעיל שצריכין לעשות תשובה על תשובה:

בין תשלח, ופרש רש"י - יודע אני שאני מכניסם לארץ ואני גואלם לעתיד וכו', וכל זה מחמת רבוי הקלוקלים שלהם אז ואחר כך בכל דור, כי אז במדבר נסו אותו יתברך עשר נסיונות, וכן בכל דור, שעל ידי זה כל אריכת הגלות.

משה שאל 'מה שמו' - כיצד יתקיים אצל ישראל שמו ית' לעולם

ועל כן שאל ואמר לי מה שמו וכו', הינו מאחר שפך אמרתי להם 'אלקי אבותיכם' שלחני אליכם, ואף על פי כן ישאלו 'מה שמו', שמוכן כוננתם שאין מספיק להם ידיעת השם הזה לבד שהוא 'אלקי אבותיכם', רק הם שואלים עדין 'מה שמו' שנראה כוננתם - במה יתקיים שמו יתברך אצלם לעולם שיזכרו אותו תמיד ולא ישכחוהו, ועל כן אני מבקש 'מה אמר' להם.

'אהיה אשר אהיה' - להתחיל מחדש כאילו אין לו הויה בעולם

השיב לו השם יתברך, אהיה אשר אהיה

מחטאתי (משלי ר'). כי בשעה שאדם אומר חטאתי עויתי פשעתי, אפילו זה אי אפשר לומר בבר לבב בלי פנייה. (וזהו 'מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי', היינו מי יוכל לומר שלבו זך וטהור מפניית אפילו בשעה שאומר חטאתי וכו'. וזהו 'מי יאמר וכו' טהרתי מחטאתי', היינו שיהיה טהור מן החטאתי עויתי פשעתי שאמר, כי גם אז אינו זך וטהור בלי פניית כנ"ל). נמצא שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, היינו על חטאתי עויתי פשעתי שאמר. כי עליו נאמר (ישעיה כט) 'בשפתיו כבדוני', כי על ידי תשובה זוכה לכבוד ה', ולבו רחוק ממני'.
ב. ואפילו אם יודע אדם בעצמו, שעשה תשובה שלימה, אף על פי כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה. כי מתחלה כשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואח"כ בודאי כשעושה תשובה,

כי שמעתי את צעקתם, אף על פי שידעתי מכאוביו שעתידים לעשות הוי 'ראה ראיתי', מהו 'כי ידעתי את מכאוביו' יודע אני כמה עתידים להכאיבני במדבר, כמה דתימא (תהלים עח) 'כמה ימרוהו במדבר יעציבוהו בשימון', ואף על פי כן איני נמנע מלגאלם.

עג. ז"ל: כי אהיה דא אנה זמן למיהוי, היינו קודם התשובה, עדיין אין לו הויה, כאלו עדיין לא נתהווה בעולם, כי טוב לו שלא נברא משנברא. וכשנברא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, אז הוא בבחינת אהי"ה, היינו שיהיה לו הויה בעולם, היינו אנה זמן למיהוי.

עד. ז"ל בקיצור: א. וצריך לאחוז תמיד במדת התשובה. כי 'מי יאמר זכיתי לבי טהרתי

תשובה הא' - להתחיל להתקרב להשי"ת,
תשובה הב' שלא יפול ויתחיל בכ"פ מחדש עד
שיזכה לתשובה שלימה

ב וזה בחינת אהיה השלישי שאמר לו עוד
"כה תאמר וכו' אהיה שלחני אליכם", כי
אם תדקדק בדברי התורה קרא את יהושע
הנ"ל - תראה שמדבר שם בכלל משלש מיני
תשובות, כי בתחלה מבאר שם שהתשובה
הוא בחינת אהיה - אנא זמין למיהוי וכו',
ואחר כך כתב שם שצריכין לעשות תשובה
על תשובה, כי אפלו בשעה שאדם אומר
חטאתי וכו' - גם זה אי אפשר לומר בלי
פניה וכו', נמצא שצריך לעשות תשובה על
תשובה, ואחר כך כתב, ואפלו מי שעשה
תשובה שלמה - אף על פי כן צריך לעשות
תשובה על תשובה, דהיינו שצריך בכל פעם
לשוב על השגתו הראשונה וכו', שזהו

בחינת שבת, בחינת עולם הבא וכו', עין שם
היטב, נמצא שבדרך כלל מזכיר פאן שלש
תשובות, דהיינו תשובה הראשונה, ואחר כך
מה שצריך לעשות תשובה על תשובה -
מחמת שהתשובה הראשונה לא היתה צדן
בשלמות כראוי כנ"ל, וזהו בחינת תשובה
שניה, ואף על פי שיש בזה אלפים ורבבות
מדרגות ובחינות שצריך בכל פעם להתחיל
ולשוב על תשובה הראשונה שלא היתה
כראוי, אבל כל זה נכלל בשתי תשובות,
שהוא תשובה הראשונה שהתחיל להתקרב
להשם יתברך, ואחר כך מה שמחזק את
עצמו בכל פעם ואינו מניח את עצמו לפל
ומתחיל בכל פעם מחדש, שזהו בעצמו
בחינת בקי ברצוא בקי בשוב שמבאר שם
אחר כך ע"י (ועין בדברינו בזה במקום
אחר ע"י) - כל זה הוא בחינת תשובה שניה.

הפשוט הוא, שמי שרוצה לילך בדרכי התשובה
צריך לחגור מתניו, שיתחזק עצמו בדרכי ה' תמיד,
בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת אם אסק שמים
ואציעה שאול וכו', היינו בין שיזכה לאיזה עליה
לאיזה מדריגה גדולה, אף על פי כן אל יעמוד שם,
ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה בקי בזה
מאד, לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר
וכו', שזהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עייל, שהוא
בחינת אם אסק שמים שם אתה.

וכן להיפך שאפילו אם יפול ח"ו למקום שיפול
אפילו בשאול תחתיות, גם כן אל יתיאש עצמו
לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את ה' יתברך, ויחזק
עצמו בכל מקום שהוא, בכל מה שיוכל, כי גם
בשאול תחתיות נמצא ה' יתברך, וגם שם יכולין
לדבק את עצמו אליו ית', וזה בחינת ואציעה שאול
הנך, וזה בחינת בקי בשוב. כי אי אפשר לילך בדרכי
התשובה כי אם כשבקי בשני הבקיות האלו.
עו. ז"ל שם בסוף התורה: ועל פי זה תבין לקשר
התורה היטב, שמה שכתב בסוף מענין נקודה

בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את ה' יתברך. נמצא
לפי השגתו שמשיג עכשיו, בודאי השגתו הראשונה
הוא בבחינת גשמיות. נמצא שצריך לעשות תשובה
על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות
אלקותו וכו'.

וזה בחינת עולם הבא, שיהיה כולו שבת, היינו
כולו תשובה, כמו שכתוב (דברים ל') 'ושבת עד ה'
אלקיך'. כי עיקר עולם הבא הוא השגת אלקותו,
כמו שכתוב (ירמיה לא) 'וידעו אותי למקטנם ועד
גדולם', נמצא בכל עת שישגו השגה יתירה, אזי
יעשו תשובה על ההשגה הראשונה.

עה. ז"ל: וכשרוצה אדם לילך בדרכי התשובה, צריך
להיות בקי בהלכה. וצריך להיות לו שני
בקיות, היינו בקי ברצוא, בקי בשוב. כמו שאמרו
זכאה מאן דעייל ונפיק (זוהר ויקהל ריג). וזה בחינת
(תהלים קלט) 'אם אסק שמים שם אתה', בחינת עייל,
בחינת בקי ברצוא. 'ואציעה שאול הנך', בחינת
ונפיק, בחינת בקי בשוב. ע"כ.

וביאר שם מוהרנ"ת (בסוף התורה): והפירוש

תשובה הג' - לא חר זכה לתשובה שלימה -
חוזר בתשובה על השגתו

אבל אחר כך כשזוכה לתשובה שלמה
באמת פראוי בתכלית השלמות בלי
שום פניה, ואף על פי כן הוא עושה תשובה
על תשובה, דהיינו על השגתו הראשונה וכו',
כמו שמבאר שם - זהו ענין אחר לגמרי, וזהו
בחינת תשובה שלישית.

ג' תשובות בחי' ג' אהיה - שצריך להתחיל
בכ"פ מחדש

ובל תשובה ותשובה הנכללין בשלש
תשובות פנ"ל - היא בחינת אהיה,
שהוא בחינת אנא זמין למהוי - שצריך
להתחיל להכין את עצמו בכל פעם מחדש
פנ"ל, וזהו בחינת שלש פעמים אהיה שגלה
השם יתברך למשה אז, שגלה לו שיוליך את
ישראל בדרך זה שיתחילו בכל פעם מחדש,

ואפלו אם אין יכולין לעשות כלום מגדל
התגברות הגלות בגוף ונפש ופרנסה, אף על
פי כן יתחילו בכל פעם להכין ולהזמין את
עצמם בבחינת אהיה - אנא זמין למהוי וכו',
ועל ידי דרך זה בודאי יוציא אותם מזהמתם
וטמאתם, שזה עקר הגלות ויקרב אותם
לשמו יתברך.

כל הפגמים והתיקונים הם בשם הוי"ה שעל ידו
כל ההתקרבות להשי"ת

ועל כן תכף אחר כך גלה לו מיד עקר השם
הקדוש, שהוא שם הוי"ה ברוך הוא,
כמו שכתוב שם "ויאמר לו אלקים עוד כה
תאמר וכו', ה' אלקי אבותיכם שלחני אליכם
וכו'", כי זה ידוע שכל התורה והמצוות
שבהם תלויים כל העולמות - כלם כלולים
בשם הוי"ה ברוך הוא, שהוא עקר ושורש כל
השמות כלם, ועל כן בכל הברכות

להיות בתשובה תמיד, שזהו בחינת תשובה על
תשובה, שזה בעצמו בחינת הבקאות בהלכה
המבאר שם שהוא בקי בעיל בקי בנפיק וכו', בחינת
ואציעה שאול הנך וכו', כי מי שהוא חזק בזה
בודאי יזכה לתשובה שלמה וכנ"ל. ע"כ

ושם אות נח, ז"ל: הינו כי בחינת בקי בעיל בקי
בנפיק בקי ברצוא בקי בשוב, בחינת אם אסק
שמים שם אתה ואציעה שאול הנך בחינת נקודה
העליונה ונקודה התחתונה, שהם בחינת משה
ויהושע חמה ולבנה וכו', הכל הם בבחינה אחת,
וכל זה בחינת תשובה על תשובה, כי מי שזוכה
לקבל בחינת בקיאות הנ"ל מהצדיק האמת הוא
עושה בודאי תשובה על תשובה תמיד באיזה דרגא
שהוא בין בעליה בין בירידה ובכל הבחינות שיש
בעליה ובפרט בירידה וכו'. כי חזק בדעתו תמיד
להמשיך עצמו לדרכי התשובה יהיה איך שיהיה,
בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול
הנך וכו' וכנ"ל.

העליונה ונקודה התחתונה של האלף, זהו בעצמו
בחינת שני הבקאות הנ"ל (כי זה אינו מבואר בפירוש
בהתורה הנ"ל רק על פי כוונת הנ"ל מובן זאת ממילא למשכיל),
וזוהו בעצמו בחינת תשובה על תשובה שכתב שם,
כי זביחת היצה"ר, שהוא בחינת דם לה', שהוא
בחינת תשובה הראשונה, שהוא בחינת כבוד עולם
הזה, זה בחינת נקודה התחתונה, שנעשית מבחינת
הדמימה והשתיקה מבחינת דם לה'. וכל זה הוא
בחינת חיריק דס"ג וכו' שהוא בחינת בקי בשוב
כנ"ל. ותשובה הב' שעושה על תשובתו הראשונה,
שהוא בחינת כבוד העוה"ב, בחינת כבוד אלקים
הסתר דבר, זה בחינת נקודה העליונה, בחינת כתר,
שהוא בחינת משה, בחינת סגול וכו'. והבן הדברים
היטב, איך כל הדברים הנאמרים שם בהתורה הנ"ל,
נקשרים ונכללים אח"כ ביחד בקשר נפלא ונורא,
והמשכילים יבינו קצת. ע"כ.

ובליקו"ה הל' שבת הל' ז, ט, ז"ל: כי עיקר
שלימות התשובה הוא רק כשהוא חזק בדעתו

ופרנסה בכלל ובפרט וכו', ועל פן על ידי זה נתקברו לשמו הגדול שהוא שם הויה ברוך הוא ויתקנים אצלם לנצח בבחינת 'זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר' וכנ"ל:

רז"ל תקנו להתחיל ג"פ מחדש כל סדר, ובשבת מתחילים וגומרים

כא ועתה נוכל לומר שבשביל זה תקנו רבותינו ז"ל להתחיל כל סדר וסדר של פעמים בכל שבוע, דהינו בשבת במנחה, ובשני וחמישי, שבכל אלו השלש פעמים חוזרים לאחוריהם ומתחילין הסדר מתחלתו, ואחר כך בשבת הבאה חוזרים ומתחילין הסדר מתחלתו וגומרים אותו. וכן בכל שבת ושבת.

קריה"ת בצבור - כדי להתחיל בכ"פ מחדש, וכנגד זה מתחילים בכל שבוע ג"פ - כנגד ג' אהיה

בי כבר מבאר שקריאת התורה בצבור - הוא להזכיר ולעזר את האדם שיתחיל בכל פעם מחדש, שזה עקר קבלת התורה כנ"ל, על פן מתחילין כל סדר של פעמים בכל שבוע כנגד שלש פעמים אהיה הנ"ל שגלה השם יתברך למשה בתחלת הגאולה שעקרה היה מתן תורה, שהם מרמזים שצריכין להתחיל בכל פעם מחדש כנ"ל, וזה מרמז מה שמתחילין הסדר של פעמים, ובכל פעם חוזרים ומתחילין אותו מחדש - כנגד שלש פעמים אהיה הנ"ל וכנ"ל.

בשבת מתחילים וגומרים - שע"י כל ההתחלות זוכים להתחיל ולגמור כראוי

ואחר כך חוזרים ומתחילין בשבת הבאה וגומרים הסדר בשלמות, כי על ידי

וההודאות ובכל התפלות ובכל המצות אנו מכונים העקר לשם זה. וכל התקונים שנעשים בכל העולמות על ידי כל תורה ומצוה, וכן להפך חס ושלום כל הפגמים שפוגמים על ידי כל עברה או בטול מצוה - כל הפגמים והתקונים עקרו בשם זה, כמוכן בכל הספרים הקדושים. נמצא, שעקר ההתקרבות להשם יתברך בתורה ומצות ותפלה וכו' הוא על ידי שם זה.

שם הוי"ה אינו יכול להתקיים אצל האדם לעולם רק ע"י שם אהיה - שיתחיל בכ"פ מחדש

אבל אי אפשר שיתקנים זה השם אצלו לעולם כי אם על ידי בחינת אהיה, שהוא בחינת אנא זמין למהרי, שהוא להתחיל בכל פעם מחדש כנ"ל, ועל פן אחר שגלה לו שלש פעמים אהיה, שהוא עקר כלל כל העצות והדרכים והנתיבות להתקרב לשמו הגדול יתברך, שהוא על ידי שיקבלו על עצמן להתחיל להזמין ולהכין עצמן בכל פעם מחדש, אז דיקא גלה לו מיד עקר שם העצם, שהוא שם הויה ברוך הוא, שבו תלוי הכל כל התקונים וכו', ואמר לו "זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר", כי עתה בודאי יתקנים שמו וזכרו לעולם לדור ודור, מאחר שכבר הקדים לגלות העצה הנ"ל שהוא בחינת שהקדים הרפואה קדם למכה כדרכו יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגילה יג) - שהוא מה שגלה לו סוד שלש פעמים אהיה, שהוא להכניס בלב ישראל להתחיל בכל פעם מחדש, שעל ידי זה ישארו קימים בקדשת ישראל תמיד יהיה אף שיהיה בכל מה שיעבר עליהם בכל הגליות בגוף ונפש

גומרים השם, ואחר כך מתחילין אותו וגומרים, שהוא בחינת מרבע שהוא שם הוי"ה בשלמות, זה בחינת הנ"ל שאחר כך בפעם הרביעי שהוא בשבת הבאה - מתחילין הסדר וגומרים וזוכין לבחינת קבלת התורה בשלמות שהוא שמה דקדשא בריך הוא, שעל ידי זה נשלם השיר והנגון הנ"ל, שהוא שיר פשוט, כפול משלש ומרבע, כי פשוט, כפול, משלש, נמשך בשלש פעמים שקראו קדם שבת, ומרבע נמשך בשבת, שהוא ההתחלה והגמר וכנ"ל, ואז נתקיים "זה שמי לעולם וכו'" וכנ"ל (אות כ).

כל אלו ההתחלות הפוליים בשלש כנ"ל, על ידי זה זוכין אחר כך להתחיל ולגמר בשלמות, כי לית רעותא טבא דאיתאבד, מפל שפן עובדא ועשיה טובה שעושין בכל פעם שמתחילין בעבודת ה' - וכלם מתקרבין ומתקבצין לעזרתו, עד שזוכה להתחיל ולגמר עבודתו כראוי, שזהו בחינת מה שאחר אלו השלש פעמים שמתחילין הסדר מתחלתו בכל פעם ואין גומרין אותו - אחר כך מתחילין אותו בשבת וגומרין אותו, כי כן הדבר בעבודת ה', שהוא בחינת קבלת התורה וכנ"ל:

בכל שבוע מתחילים הסדר הנ"ל וגומרים בכל שנה מבראשית לעיני כל ישראל - להמשיך אמונת חידוש העולם, וחוזרים ומתחילים

ובל זה הוא בסדר של שבוע זאת, ואחר כך תכף בשבת במנחה חוזרים ומתחילים הסדר השני ומתנהגים בו כנ"ל, וכן בכל שבת ושבת, עד שגומרים בכל שנה כל התורה כלה מבראשית עד לעיני כל ישראל, שהכל להמשיך אמונת חידוש העולם בכל העולם כלו וכנ"ל, ואחר כך תכף שגומרים אותה בשמיני עצרת ושמינת תורה - חוזרים ומתחילים אותו מיד בראשית, כי כן הדבר שצריכין בכל דור ודור ובכל שנה ושנה ובכל שבוע ושבוע ובכל יום ויום - להתחיל התורה, וכמה וכמה פעמים צריכין להתחיל ואין גומרים, וכל זה כלול בשלש פעמים אהיה וכנ"ל, ואחר כך פשגומרים - כפי הגמר כן זוכין ליחד שם הוי"ה ברוך הוא ששם עקר התקון וכנ"ל:

השיר פשוט כפול משולש ומרובע - כנגד הג"פ שמתחילים ובפעם הד' מתחילים וגומרים

בב וכל זה הוא בחינת שיר פשוט כפול ומשלש ומרבע, שהוא הנגון הקדוש שזוכין על ידי בחינת קבלת התורה, שהוא בחינת נבואה שנמשך על ידי כל התקונים המבארים שם עי, כי שיר פשוט כפול ומשלש ומרבע - הוא בחינת שם הוי"ה ברוך הוא באחרים, שכותבים תחלה היי"ד, ואחר כך י"ק, ואחר כך יק"ו וכו', נמצא שחוזרים בכל פעם לאחוריו לתחלת השם, וזהו בחינת מה שחוזרים בכל פעם ומתחילין מחדש (וכן מבאר בהתורה "ויסב אלקים" בסימן סב חלק א, שהתחלה בכל פעם זה בחינת השם שכותבין באחרים וכו', עין שם), וכן הוא שלש פעמים, שהוא בחינת שיר פשוט, כפול משלש, שהוא יי"ק יק"ו, שבכל אלו השלש פעמים חוזרים לאחוריים לתחלתו ואין

ליקוטי

להתחדש כמו שלא התחיל כלל ועי"ז יגמור הלכות לט

כָּלֵל, רק צריכין להתחיל בשבת הבאה מתחילת הסדר.

גם בעבודת ה' צריך להתחיל מחדש כמו שלא התחיל כלל מעולם

ובן הוא ממש לענין העצה הנוראה לקיום התורה הנ"ל, שהוא בחינת אהיה - להתחיל להכין את עצמם בכל פעם מחדש וכו' כנ"ל, שזהו בחינת ההתחלות שמתחילין בכל פעם מתחילת הסדר ואחר כך מתחילין וגומרין אותו כנ"ל, וזהו 'ואין עולין להם מן החשבון' - שצריך האדם לסלק מדעתו בכל יום ובכל פעם כל מה שעבר עליו עד אותו היום ואותו השעה, ולא יעלה אצלו בחשבון כלל - כאלו לא התחיל עדין מעולם כלל.

עיקר הנפילה מחמת שנדמה לו שכבר התחיל ונפל מזה

כי אם תשפיל ותבין בענין הירידות והנפילות שעוברים על כל אחד - עקר נפילתו בדעתו של כל אחד הוא מחמת שנדמה לו בדעתו שכבר נסה את עצמו והתחיל קצת בעבודת ה' ונפל מזה, ואחר כך התחזק להתחיל עוד ונפל עוד הפעם, וכן היה כמה פעמים, על כן מסיתו הפעל דבר ליאש את עצמו חס ושלום לגמרי, ואומר לו בלבד הלא אתה רואה כי אפס תקנה וכו', פידוע כל זה למי שעוסק בלמוד הקדוש הזה של התקרבות ב'ני הנעורים לעבודת השם יתברך.

צריך לשכוח כל מה שעבר ולהתחיל מחדש בכל מה שיוכל

אבל מי שזוכה להתחבר לחברים כשרים ואמתיים תמיד עד שיזכר לקבל

שם אהיה בחי' יק"ו - כנגד הג' התחלות

בג גם מבאר בכתבי האר"י ז"ל ששם אהיה הוא בחינת שם יק"ו, שהם שלש אותיות ראשונות של שם הויה ברוך הוא, שעולים כל אחד כמו מספר אהיה, נמצא ששיר פשוט, כפול, משלש, שהוא רק עד אות שלישי משם הויה ברוך הוא - הוא בבחינת אהיה, שזה זוכין על ידי השלש פעמים שקורין קדם שבת הבאה. ואחר כך בשבת הבאה קורין כל הסדר מתחלתו ועד סופו, ואז נשלם שם הויה בבחינת שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהוא בחינת הנגון הנ"ל שזוכין על ידי קבלת התורה וכו' וכן"ל:

בש"ת שמסימים התורה עוסקים בשיר - שנמשך מהשיר חדש

בד ועל כן בשמחת תורה - בשמסימין התורה - עוסקים אז בשיר ונגון בשמחה גדולה, כי כל זה נמשך משמחת הנגון הקדוש הנ"ל שזוכין על ידי קבלת התורה וכן"ל:

'ואין עולין להם מן החשבון' - כאלו לא התחילו כלל

בה ועתה מדקדק היטב לשון הקדוש של המשנה הנ"ל 'בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין פסדן ואין עולין להם מן החשבון', שמרמז שקיום התורה צריכין להתחיל בכל פעם וכן"ל, וזהו 'ואין עולין להם מן החשבון', שפרושו בפשיטות שהקריאה שקראו שלש פעמים בשני ובחמישי ובשבת במנחה - אינו עולה להם מן החשבון כלל כאלו לא התחילו לקרות הסדר

התחילו כמה פעמים ונפלו וכו' - עקר נפילתם הוא מחמת שראו שפכר התחילו כמה פעמים ונפלו, על כן רוצה הבעל דבר להסיתם ליאש את עצמו חס ושלום. על כן צריכין לילך בדרך הנ"ל להתחיל מחדש באיזה בחינה שהוא, וישפח מדעתו לגמרי כל מה שעבר עליו בבחינת "ואין עולין להם מן החשבון", שכל ההתחלות שהתחיל עד הנה - שפלולים בשלש פעמים שמתחילין הסדר בכל שבוע כנ"ל - כל זה לא יעלה לו מן החשבון, כי עתה צריך להתחיל מחדש לגמרי, וכן לעולם, עד שיזכה לבחינת תשובה של שבת (עין בהתורה "בטח בה" סימן עט חלק א ע"ה), שאז יתחיל ויגמר בשלמות כראוי וכן"ל.

מתחילים הפרשה ג"פ בכל שבוע לרמז שכ"א
צריך להתחיל מחדש כו"כ פעמים בכל שבוע
ובכל יום

בי בכלל ישראל מרמזין על זה שלש פעמים בכל סדר - שמתחילין שלש פעמים בכל שבוע כנגד שלש פעמים אהיה הנ"ל, ובשבת מתחילין וגומרינ כנ"ל, ודעת לנבון נקל שאצל כל אדם בפרטיות מרמזין לו על ידי זה שיתחיל בכל פעם מחדש כמה וכמה פעמים בכל שבוע ובכל יום ויום וכו', וכמו שאמר אדמו"ר ז"ל שהיה לו כמה וכמה התחלות ביום אחד פמובא בשבתי הקדושים ע"ה, ועל ידי זה דיקא זכה אחר כך למה שזכה וכן"ל והבן היטב:

ולקבץ בלבם עצה הקדושה הנ"ל - לשפח בכל פעם כל מה שעבר עליו, אף על פי שפכר התחיל אלפים ורבות פעמים בלי מספר, רק עתה יתחיל מחדש להכין ולהזמין את עצמו בכל מה שיוכל הן לצעק אל ה' מעמק הלב, כמו שצריך עתה באותה שעה, הן להתחיל ללמוד ולהתפלל ולעסוק במצות, הן לשמח את נפשו כמה שלא עשני גוי וכו' והבדילנו מן התועים וכו', ולהפך היגון ואנחה לשמחה וכו' וכו', על ידי כל זה ישאר קים בקיום התורה תמיד, שזהו בחינת 'ואין עולין להם מן החשבון', שכל ההתחלות בתורה ועבודה שהתחיל עד עתה - לא יעלה לו מן החשבון כאלו לא התחיל עדין מעולם.

עיקר הנפילה היא מחמת שכבר התחיל ונפל,
וע"כ צריך להתחיל מחדש כמו שלא התחיל
כלל מעולם

בי זה ידוע לכל שאפלו אם חטא כל ימיו ושב באחרונה - מוחלין לו הפל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (קידושין מ:): וכמבאר בכל ספרי מוסר, וכן כבר נמצאו כמה בעלי תשובות בעולם שלא שבו בתשובה עד סוף ימיהם, כי בודאי מי ששב בימי נעוריו - אין למעלה הימנו, אבל אם כבר נתרשל חס ושלום ולא שב עד סוף ימיו - גם כן אשרי לו מה ששב בסוף ימיו על כל פנים. אבל עקר הנפילה בדעתו של הרבה בני אדם שפכר

טוהר, כשר ופסול, אסור ומותר, וזהו בחינות ששת ימי חול. אבל תשובה שלימה הוא בחינות שבת, שיש לו נייחא. כי בא שבת בא מנוחה, שיש לו מנוחה מכל וכל, ונדחה הרע לגמרי.
עט. באות ו, ז"ל: והיה רגיל להתחיל בכל פעם

עח. ז"ל: כי יש שני תשובות. אחת, יש בני אדם שעושין משה ומתן, והולכין בהבלי עולם הזה. ובאמצעות נופל לו הרהורי תשובה, ואח"כ חוזר למקומו הראשון. וזהו בחינות (יחזקאל א) 'החיות רצוא ושוב', שאין לו נייחא, כי פעם טמא ופעם

בירור האמונה שע"י הצדיקים שבכל דור

בחינת רוח הקדש שהוא בחינת רוח נבואה וכו', שעל ידי זה עקר ברור המדמה שהוא ברור האמונה, וצריך כל אחד הרוצה לחוס על תכליתו הנצחי - לחפש ולבקש מאד מאד אחרי צדיקים כאלה, כי כל האמונה הקדושה שעקרה היא אמונת חדוש העולם - תלוי בזה וכו' כמו שמבאר שם פ.

קוראים בנביא להודיע שהמשכת האמונה - שהיתה במ"ת - היא ע"י בעלי רוח"ק שבכל דור

וכבר בארנו שזהו בחינת קריאת התורה בצבור שהוא בחינת המשכת קבלת התורה וכו' כנ"ל, ועל פנ אחר קריאת התורה קורין בנביא למפטיר - להודיע ולהורות

בשעת הגזירה תקנו לקרות בנביאים

וכשנתבטלה הגזירה נשארה התקנה במקומה

כו וזה בחינת קריאת מפטיר שתקנו לקרות בנביא אחר קריאת התורה בשבת ויום טוב - שאז עקר הקריאה, והטעם מובא בפוסקים כי פעם אחת גזרו שלא לקרות בתורה והיו קורין בנביאים וכו', ואחר כך נתבטלה הגזירה ונשארה התקנה במקומה שגם כשקורין בתורה - יקראו אחר כך בנביא מעין הפרשה שהוא קריאת המפטיר.

בכל דור יש צדיקים שעל ידם בירור המדמה - בירור אמונת חידוש העולם

חינו על פי המבאר בתורה "תקעו" הנ"ל שבכל דור יש צדיקים שיש להם איזה

נעשה הוא דייקא מנהיג לישראל. וזה הרוח אחרת שיש להמנהיג, הוא בחינת רוח הקודש, רוח נבואה. אף על פי שעכשיו אין נמצא רוח נבואה, רוח הקודש ממש, אף על פי כן בוודאי יש לו בחינת רוח אחרת, הנמשך מן הקדושה, מה שאין נמצא בשאר ההמון. שזהו גם כן בחינת רוח הקודש, אף על פי שאינו רוח הקודש ממש לידע עתידות, אף על פי כן הוא בבחינת רוח הקודש, רוח נבואה. ועל ידי בחינת הרוח הקודש שיש להמנהיג האמתי, שהוא בחינת רוח נבואה, על ידי כל המתקרבים אליו נתחזק ונתתקן אצלם האמונה האמתיות דקדושה. כי כל מי שזוכה להתקרב למנהיג האמתי, על ידי התקרבותו אליו נתתקן ונתברר אצלו בחינת המדמה, על ידי בחינת הרוח נבואה של המנהיג. כי עיקר תיקון המדמה, הוא על ידי בחינת רוח נבואה כנ"ל. ועל ידי תיקון המדמה, נתתקן ונתברר האמונה הקדושה כנ"ל. על כן כל המתקרבים למנהיג אמתי, זוכין לאמונה ישרה דקדושה.

מחדש, דהיינו כשנפל ממדרגתו לפעמים, לא היה מייאש עצמו בשביל זה, רק אמר שיתחיל מחדש כאילו לא התחיל עדיין כלל לכנס בעבודתו יתברך רק עתה הוא מתחיל מחדש. וכן בכל פעם ופעם, תמיד היה רגיל להתחיל מחדש. והיה לו כמה התחלות ביום אחד, שגם ביום אחד לפעמים נפל מעבודתו והיה מתחיל מחדש, וכן כמה פעמים ביום אחד.

פ. ז"ל (באות ז): ועל כן צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג אמיתי להתקרב אליו, כי כל מנהיג ומנהיג יש לו בחינת רוח נבואה. וגם עכשיו שבטלה הנבואה, אף על פי כן בהכרח שיהיה להמנהיג, בחינת (במדבר יד) רוח אחרת, מה שאין נמצא בשאר ההמון, שעל ידי זה זכה להיות מנהיג. כי בלא זה, מפני מה יזכה זה דייקא להיות מנהיג ולא אחר. אך באמת כל מנהיג ומנהיג של ישראל, יש לו בחינת רוח אחרת. כי המנהיג הוא בחינת (במדבר כז) איש אשר רוח בו, אשר יוציאם ואשר יביאם. כי המנהיג המוציא והמביא את ישראל, בוודאי יש לו בחינת רוח אחרת, אשר מחמת זה

שְׁעַר הַמִּשְׁכַּת קִדְּשָׁת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת קְבִלַת הַתּוֹרָה, עֲקָרָה נִמְשָׁךְ בְּכָל דּוֹר עַל יְדֵי הַנְּבִיאִי אֲמַת, שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת בְּעָלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁעַל יְדֵיהֶם לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל.

המפטיר קורא בתורה - להורות שהיא העיקר, והנביאים ממשיכים את בירור האמונה שבכל דור

ועל כֵּן הַמִּפְטִיר קוֹרֵא בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים מִשּׁוּם כְּבוֹד הַתּוֹרָה וְאַחֵר כָּף מְבַרֵךְ עַל הַהִפְטָרָה וְקוֹרֵא בְּנִבְיָא - לְהוֹרֹת שֶׁעַקֵּר הוּא הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהוּא רֶבֶן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים, וְאִין נְבִיא רִשְׁאִי לְחַדֵּשׁ דְּבָר מֵעַתָּה פֶּה, אֲךָ כָּל הַנְּבִיאִים שֶׁאַחֲרָיו לֹא בָּאוּ רַק לְחַזֵּק דְּבָרֵי תּוֹרָה וּלְהַמְשִׁיךְ בְּרוּר הָאֱמוּנָה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר עַל יְדֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁלֵהֶם, שֶׁזֶה אֵינוֹ נִפְסָק לְעוֹלָם כִּנּוּ"ל, וְעַל כֵּן אֶפְלוּ בַּעַת שְׁמִלְכוּת הִרְשָׁעָה הַתְּגַבְּרוּ וּגְזָרוּ שְׁלֹא לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה, כִּי רָצוּ לְהַשְׁכִּיחַ חֵס וְשְׁלוֹם הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל - נִתְּיַעֲצוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשִׁים וַעֲשׂוּ תַקְנָה נִפְלְאָה לִקְרוֹת בְּנִבְיָאִים, כִּי עַל יְדֵי הַמִּשְׁכַּת הַנְּבִיאִים לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה, כִּי הַנְּבִיאִים הֵם מְבַרְרִים הָאֱמוּנָה שֶׁזֶה עֲקֵר קְבִלַת הַתּוֹרָה כִּנּוּ"ל.

התקנה לקרות בנביא - נשארה במקומה - להורות שכל תקנתנו ע"י בחי' הנבואה שבכל דור

ועל כֵּן גַּם עַתָּה שֶׁנִּתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה - נִשְׁאַרָה הַתַּקְנָה בַּמְקוֹמָה לִקְרוֹת בְּנִבְיָאִים

לְמִפְטִיר, לְהוֹרֹת שֶׁגַּם עֲכָשְׁיו כָּל תַּקְנוֹתָנוּ שֶׁתַּתְקִינָם הַתּוֹרָה וְלֹא תִשְׁתַּכַּח עוֹד - הוּא עַל יְדֵי בַּחֲנִינַת הַנְּבִיאִים שֶׁהִיוּ בְּכָל דּוֹר, שֶׁהִמְשִׁיכוּ בְּרוּחַ קֹדֶשׁ בְּרוּר הַמְדֻמָּה שֶׁהוּא בְּרוּר הָאֱמוּנָה. וְכֵן עַתָּה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר - כָּל קוֹמָנוּ הוּא עַל יְדֵי הַצַּדִּיקִים בְּעָלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁהֵם מְבַרְרִים הָאֱמוּנָה כִּנּוּ"ל.

בברכת הפטרה מספרים גדולתו 'ת' שבודאי יגמור הכל כרצונו, שזה ע"י כח בחי' הרוח"ק שבכל דור

ועל כֵּן אוֹמְרִים בְּבִרְכַּת הַהִפְטָרָה וּמִסְפְּרִין בְּשִׁבְחַת נִזְרָאוֹת גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁבִיבֵדָאִי יִגְמֹר הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ עַד שִׁיבֹא מִשִּׁיחַ, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים בְּבִרְכּוֹת שְׁלֹאֲחֵרִיָּה 'צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צָדִיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנָּאֵמָן הָאוֹמֵר וְהַעֲשֵׂה הַמְדַּבֵּר וְהַמְקִינִים שְׁכָל דְּבָרָיו אֲמַת וְצָדִיק וְכוּ', וְדָבָר אֶחָד מְדַבְרִיךְ אַחֲרָיו לֹא יֵשׁוּב רִיקָם וְכוּ', וְכֵן 'עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר' וְכוּ', 'כִּי בִשְׁם קֹדֶשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שְׁלֹא יִכָּבֵה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' וְכוּ' - כִּי כָּל זֶה נִזְכָּה עַל יְדֵי כַח הַצַּדִּיקִים בְּעָלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, עַד שֶׁזוֹכִין לְבַחֲנִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד וְכוּ', שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְקוֹל הַשִּׁיר הַנִּי"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה גְּדֻלִּין כָּל הַרִיחוֹת וְהִירָאוֹת שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת הַתְּנוּצָצוֹת מִשִּׁיחַ וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם פֶּה, וְזֶהוּ בַּחֲנִינַת 'צָדִיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת' - כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְגַלֶּה אֱלֻקְיוֹתוֹ וְצִדְקָתוֹ בְּכָל הַדּוֹרוֹת עַל יְדֵי צַדִּיקֵי אֲמַת

מנהיג ומנהיג יש לו בחינת רוח נבואה, ועל ידי בחינת הרוח הקודש שיש להמנהיג האמתי, שהוא בחינת רוח נבואה, על ידי זה כל המתקרבים אליו

פא. שבת קד.

פב. ז"ל בקיצור: א. ועל כן צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג אמיתי להתקרב אליו, כי כל

בְּעָלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּכָל דּוֹר שֶׁעַל יָדָם עָקַר
בְּרוּר הָאֱמוּנָה, שֶׁעַל יְדֵי זֶה עָקַר הַתַּגְלּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר:

הפטרה ומפטיר - לשון גמר, שע"י בחי'
הנביאים נזכה לגאולה מכל הצרות

בּוֹ וְזֶהוּ לְשׁוֹן הַפֶּטְרָה וּמִפְטִיר - שֶׁהוּא לְשׁוֹן
גָּמַר, כִּי עָקַר הַגָּמַר וְהַפֶּטְרָה מִכָּל
הַשְּׁעִבּוּדִים וְהַחֻבּוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁעָקְרָם צָרוֹת
הַנֶּפֶשׁ - הוּא עַל יְדֵי בַחֲיִינַת הַנְּבִיאִים
שֶׁמְכַנְּסִים קִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם, שֶׁהֵם הַצַּדִּיקִי

אֱמֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר בְּעָלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁעַל יָדָם
לֹא תִשְׁתַּפַּח הַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה מִיִּשְׂרָאֵל וְכַנ"ל,
וְעַל כֵּן נִקְרָא הַפֶּטְרָה - כִּי עַל יָדָם תִּתְקַרֵּב
הַגָּאֻלָּה שְׁלָמָה לְגֵאֻלָּנוּ וּלְפִטְרָנוּ מִכָּל הַצָּרוֹת
בְּגוֹף וְנֶפֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סָלָה.

'הפטרה' גם מלשון התחלה, כי עי"ז זוכים
להתחיל מחדש, ועי"ז נזכה לגמור הגאולה
ולפטור מהצרות

גַּם הַפֶּטְרָה הוּא לְשׁוֹן הַתַּחֲלָה, כִּמּוֹ שֶׁפִּרְשׁ
רַש"י עַל פֶּסוּק (שמות יג) "פֶּטַר רַחֲם",

ניגון של בחינת דרך הטבע, וזה בחינת (שם ט)
השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע.
שהוא בחינת הניגון והשיר של דרך הטבע, של
תכונות השמים. היינו בחינת השירים ותשבחות
שמשבחין לה' יתברך על ההנהגה של עכשיו,
שמנהיג העולם בדרך הטבע. אבל לעתיד יתער שיר
חדש, של בחינת נפלאות, בחינת השגחה, כי אז
יהיה ההנהגה על ידי השגחה לבד.

ה. ושיר החדש הזה שיתער לעתיד, הוא בחינת
שיר פשוט כפול משולש מרובע, שעולה ע"ב, בחינת
חסד. שעל ידו יהיה חידוש העולם לעתיד, בחינת
עולם חסד יבנה.

ו. ושיר הזה הוא בחינת קול הנ"ל, שהוא משקה
את הגן, שעל ידי קול הזה יכולין להוכיח, בבחינת
הרם כשפר קולך והגד וכו' כנ"ל.

ז. כי כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די
שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של
הנשמות השומעים תוכחתו. כי ע"י תוכחתו, הוא
מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות
של האנשים שהוא מוכיחם וכו'. ועל ידי זה הוא
מחליש את הנשמות שלהם, ועי"ז נפסק השפע מכל
העולמות התלויים באלו הנשמות.

אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח, אזי אדרבא הוא
מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות ע"י תוכחתו (שם
בתורה הנ"ל אות א).

ח. ועל ידי הניגון, בחינת שיר חדש, על ידי זה
נתתקן הריח כנ"ל, שהוא בחינת משיח, בחינת (איכה
ד) רוח אפינו משיח ה'.

נתחזק ונתתקן אצלם האמונה האמתיות דקדושה.
כי כל מי שזוכה להתקרב למנהיג האמת, על ידי
התקרבותו אליו נתתקן ונתברר אצלו בחינת
המדמה, על ידי בחינת הרוח נבואה של המנהיג. כי
עיקר תיקון המדמה, הוא על ידי בחינת רוח נבואה
כנ"ל. ועל ידי תיקון המדמה, נתתקן ונתברר
האמונה הקדושה כנ"ל. על כן כל המתקרבים
למנהיג אמת, זוכין לאמונה ישרה דקדושה.

ב. ועל ידי אמונה, יהיה חידוש העולם לעתיד. כי
התקבצות החסדים, שעל ידם יהיה חידוש העולם,
בבחינות (תהלים פט) 'כי אמרתי עולם חסד יבנה', הוא
על ידי אמונה.

ג. וכשיהיה חידוש העולם לעתיד, אז יתנהג
העולם על ידי נפלאות. היינו על ידי השגחה לבד,
שהיא בחינת נפלאות, שלא כדרך הטבע. כי חידוש
העולם לעתיד, הוא בבחינת ארץ ישראל וכו'.
ועיקר קדושת ארץ ישראל הוא ששם הוא השגחתו
ית' תמיד, בבחינת (דברים יא) תמיד עיני ה' אלקיך
בה מראשית השנה ועד אחרית שנה. ולעתיד
שיחדש את כל העולם כולו בבחינת ארץ ישראל
כנ"ל, אז יתנהג כל העולם כולו על ידי השגחה לבד
כמו ארץ ישראל. ואז יתבטל הטבע לגמרי, ויתנהג
העולם על ידי השגחה לבד, שהוא בחינת נפלאות,
שלא כדרך הטבע.

ד. ואז יתער שיר חדש, בחינת (תהלים צח) שירו
לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. היינו השיר שיתער
לעתיד, שהוא ניגון של השגחה, בחינת נפלאות. כי
אז יתנהג העולם, על ידי השגחה ונפלאות. כי יש

לגמר טוב שהוא גמר הגאולה שלמה, וכל זה זוכין על ידי בחינת הנביאים, שהם בחינת צדיקי אמת שבכל דור פנ"ל, ועל פן קורין בנביא אחר קריאת התורה פנ"ל, ועל פן נקרא הפטרה לשון התחלה ולשון גמר וכנ"ל.

בשבועות אנו ממשיכים את קדושת ההתחלות של הצדיקים שעי"ז זוכים לגמור כראוי

ועל פן בשבועות שהוא קבלת התורה, שהעקר לקבל התורה מחדש באפן שנוזפה לקימה^פ, על פן נוהגין שמתחילין להתחלה מכל ספר ומסמין הגמר, הינו בחינה הנ"ל שעל ידי שמתחילין בכל פעם מחדש - על ידי זה זוכין לגמר פנ"ל, כי בכל שנה ושנה בשבועות שהוא זמן מתן תורתנו - צריכין להמשיך עלינו מחדש הארת קדשת כל הצדיקים שהתחילו

שהוא לשון פתח והתחלה, כמו 'פוטרי מים' וכו', ושניהם אמת, כי קריאת הפטרה מרמז על ההתחלה ועל הגמר, כי עקר קריאת הפטרה שקורין בנביא אחר קריאת התורה הוא בשביל להמשיך קדשת קבלת התורה בכל דור, שעקרה הוא שנוזפה להתעורר להתחדש בכל יום ויום להתחיל בכל יום מחדש וכנ"ל, וזהו לשון הפטרה, שהוא לשון התחלה פנ"ל, ועל ידי זה בעצמו נזפה לגמר הגאולה לפטר כל הצרות וכל השעבודים, כי על ידי כל אלו היראים שילכו בדרך זה לבלי להניח את עצמו בשום אפן בעולם, רק להתחיל בכל יום מחדש, על ידי זה נזפה לביאת משיח שנמשך על ידי כל הבחינות הנ"ל, כמו שמבאר שם על פסוק 'וירא מנוחה כי טוב וכו'', עד 'ויהי למס עובד וכו'' עין שם^פ, נמצא שעל ידי שמתגברין להתחיל בכל יום מחדש - נזפה

זה ידוע וכבר מבואר לעיל מזה שעיקר קבלת התורה בשבועות בכל שנה ושנה, אף על פי שכבר נתנה בסיני. העיקר לקבל התגלות פנימיות התורה, והעיקר שנוזפה עתה שימשך עלינו הארת פני התורה הקדושה באופן שנוזפה לקיימה, שיזכה כל אחד להתעורר ולקום משנתו לפקח על עסקיו לחשוב על תכליתו באופן שיזכה לצאת מרע לטוב ומדרגא לדרגא וכו'. ע"כ. וכעין זה בהל' גביית חוב מהלוחות ה' ה, יט. ובהל' פקדון ה' ה, ו, ובעוד מקומות.

וראה בביאור הליקוטים בהשמטות: ששמעתי מר' אברהם על אודות התרי"ג מצוות הנרמזים בעשרת הדברות וכו'. ולדעתי נראה מבואר מדבריו הקדושים [וגם משאר ספרי אמת] שכמו כן נרמזים בהם גם כלליות התורה שבנסתר שתתחדש מפי הצדיקי אמת בכל דור ובכל שנה. כי זה ענין קבלת התורה לנו שבכל שבועות וגם בכל יום כמובא בספרי אמת וכו'.

פג. בסוף אות י, ז"ל: וזה בחינת (בראשית מט) 'וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד'. מנוחה, זה בחינת נבואה, כמו שכתוב בברוך בן נריה (ירמיה מה) 'ומנוחה לא מצאתי', 'זו נבואה', כמו שדרשו רז"ל (מכילתא פ' בא והובא בפירש"י שם). 'ואת הארץ', היינו אאץ ישראל. 'ויט שכמו לסבול', זה בחינת ניגון, בחינת שיר חדש הנ"ל, בחינת בכתף ישאו, ודרשו רז"ל (ערכין יא) 'אין ישאו אלא לשון שירה, שנאמר 'שאו זמרה ותנו תוף'. ועל ידי הניגון בחינת שיר חדש על ידי זה נתתקן הריח כנ"ל, שהוא בחינת משיח, בחינת (איכה ד) 'רוח אפינו משיח ה'. וזהו 'יהי למס עובד', זה בחינת משיח, כמו שכתוב (רות ד) 'ברוך ה' אשר לא השבית לך גואל וכו' ותקראנה שמו עובד'. וזה בחינת 'למס', בחינת מסמוס, שמסמסין בדבר שיש לו ריח, כדי שיהיה הריח נודף. כי על ידי בחינות הנ"ל, נתתקן הריח, שהוא בחינת משיח כנ"ל.

פד. עיין ליקו"ה ה' הכשר כלים ה' ד, כו: כי

ליקוטי

בירור האמונה שע"י הצדיקים שבכל דור

הלכות

מה

תקונים נוראים וגמרו, שהם בחינת ספריהם הקדושים שגלו בעולם, והעקר הוא ספרי תנ"ך וש"ס משניות, שהם כלל כל התורה שבכתב ובעל פה, על כן תקונים נוראים והתחלה והסוף מכל ספרים הנ"ל, כדי להמשיך עלינו מחדש התחלת תקונם, שעל ידי זה זוכין לגמור בכי טוב וכנ"ל:

בירור המדמה - להיכלל בציבור של רבי הגון

תרגום בחי' המדמה

בח וְזֶה בְּחִינַת (ברכות ח.) 'לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיּוּתוֹ עִם הַצִּבּוּר שְׁנִים מְקָרָא וְאַחַד תְּרֵגוּם, וְאַפְלוּ עֲטֻרוֹת וְדִיבּוּן וְכוּ'. תְּרֵגוּם בְּחִינַת בְּרוּר הַמְדָּמָה שֶׁהוּא בְּבָחִינַת שִׁינָה וְתִרְדָּמָה פִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּרֵגוּם, כִּי תְּרֵגוּם בְּגִימָטְרִיָּא תִּרְדָּמָה, כְּמוֹ שֶׁמֶבְאָר בְּהַתּוֹרָה "תִּפְלָה לַחֲבִיקוּק" (סימן יט חלק א עין שם).

קריה"ת בשביל להמשיך קבלת התורה שהוא דווקא בציבור

כי כָּבֵר מִבְּאֵר שֶׁקְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצִבּוּר הוּא לְהַמְשִׁיךְ עַל כָּל אָדָם הַמְּטָה אֲזָנוֹ הַיָּטִב לְשִׁמְעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה - לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו בְּחִינַת נְחִינַת הַתּוֹרָה מִמַּשׁ מַחֲדָשׁ וְכוּ"ל. וְעַל כֵּן אֵין אֵין קוֹרִין בַּתּוֹרָה בְּפָחוֹת מִיּוֹ"ד, כִּי צְרִיכִין לְקָרוֹת בְּצִבּוּר דִּיקָא, כִּי עָקֵר קִבְּלַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוּת רֹחַ הַנְּבוּאָה - נִמְשָׁךְ רַק מִצִּבּוּר שֶׁהֵם קְבוּצַת נַפְשוֹת יִשְׂרָאֵל רַבִּים יָחִיד וּלְפָחוֹת עֲשָׂרָה, כִּי אֶפֶס בִּי עֲשָׂרָה שְׂכִינָתָא שְׂרִיא.

הנבואה באה מנפשות ישראל, וכשתרבים

הנפשות - עי"ז נמשך רוח נבואה וקבלת התורה ביותר

וכמבאר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הִנֵּ"ל שֶׁהַנְּבוּאָה נִמְשָׁכַת מִנַּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵמוֹ שֶׁמֶבְאֵר שֶׁם עַל הַפָּסוּק "בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרֵימָה וְכוּ" פו (וגם זֶה בְּחִינַת מֶה שֶׁמֶבְאֵר שֶׁם מַעֲנִין הַמַּעֲלָה הַמְּפִלָּה מִתּוֹסֶפֶת שְׁכָנִים וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחִינַת הַתְּקוּן הַנֶּעֱשֶׂה עַל יְדֵי הַתִּפְלָה בְּבָחִינַת דִּין וְכוּ', כִּי כָּל מֶה שֶׁנִּתְרַבֶּה נֶפֶשׁ יוֹתֵר אֶל הַקְּבוּצָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' - יֵשׁ כָּח יוֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ רֹחַ נְבוּאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִבְּלַת הַתּוֹרָה שְׁמִימָשׁוּף מִקְבוּצַת הַרְבֵּה נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל יָחִיד, וְעַיֵן מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר).

גם כל יחיד צריך להגות בתורה בפני עצמו

אבל אֵף עַל פִּי שֶׁעָקֵר קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא בְּצִבּוּר, אֵף עַל פִּי כֵן בְּיָדָיו צְרִיךְ גַּם כָּל יָחִיד וְיָחִיד לְלַמֵּד וּלְהַגִּיתָ בַּתּוֹרָה בְּכָל יוֹם בְּפָנָיו עַצְמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יהושע א) "וְהִגִּיתָ^א בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה וְכוּ'". וְכֵן אֶפְלוּ מִי

פו. ז"ל (באות ה): כי הנבואה באה מבחינת שרשי נפשות ישראל, שהם בחינת שבעים נפש, בבחינת (דברים י) בשבעים נפש ירדו אבותיך, ר"ת נביא וכו'.
בחינת בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה. כי גלות בני ישראל, הוא בחינת ביטול הנבואה, שבה מנפשותם כנ"ל.

פה. בתורה ח תנינא הנ"ל (בסוף התורה): תקון המדמה הוא בבחינת הראה, כי שינה ודמיון הוא תלוי בהראה, כי עקר שינה ודמיון הוא על ידי קר ולח. ועל כן בעת הגשמים אז נופל שינה על האדם, והראה היא קר ולח, שעל ידי זה בא שינה ודמיון, הינו הדמיונות הבאין לאדם בעת השינה, שזה בחינת כח המדמה.

הארות

[ו] שהוא לשון יחיד, שהתורה מצווה גם על כל יחיד בפני עצמו לעסוק בתורה יומם ולילה.

שזוכה ללמד אצל קבוצת ישיבה קדושה
אמתית שהוא מעלה גדולה, כי תלמוד תורה
דברים יקר מאד מאד כמו שאמרו רבותינו
ז"ל (מגילה ג:), אף על פי כן בודאי אי אפשר
לפטר עצמו בזה לבד, כי צריך גם להרבות
בתורה בפני עצמו, כי למוד תורה דברים אי
אפשר שיהיה בקביעות כל היום רק איזה
שעות ביום פנהו, כי אי אפשר שיהיו
מקבצים כל היום, מפל שפן גם בלילה, אבל
בפני עצמו הוא מחייב ללמוד תמיד פנ"ל, על
פן צריך לאחז בזה - ללמוד בדינים, וגם
מזה אל תנח ידך להגות בתורה בפני עצמו.

עיקר קבלת התורה ע"י הרבים, רק שצריך זכיה
גדולה להתחבר בתוך ציבור הגון

בי באמת צריכים שניהם דיקא, כי בודאי
עקר קבלת התורה הוא על ידי קבוצת
נפשות רבים מ ישראל פנ"ל, שזהו בחינת
קריאת התורה בצבור פנ"ל, אבל צריכין לזה
זכיה גדולה שזוכה להתחבר ולכלל נפשו
בתוך נפשות ישראל של בני צבור הגונים
אשר על ידם נמשך בחינת רוח נבואה
אמתית, שהוא בחינת נתינת התורה פנ"ל.
וזהו בחינת מה שמבאר שם בתורה פנ"ל
(באות ח) שצריכין לחפש ולבקש מאד מאד
את הצדיק האמת שיכול להמשיך בחינת
רוח נבואה על ידי קבוצת נפשות ישראל וכו',
עין שם פ"י.

בקריה"ת צריך לכוין לכלל הנפשות שמתקבצים
ע"י צדיקי הדור

ועל פן בכל עת שבאים לשמע קריאת
התורה בצבור - צריכין לכוין שתהיה
נפשו נכללת בכל נפשות ישראל שהצדיקים
אמתיים שבכל דור ודור עוסקים לקבצים
ולכוללם יחד, שממש נמשך בחינת קבלת
התורה בכל דור ודור פנ"ל, שזה עקר בחינת
קדשת הצבור - פשהם מקבצים ומחברים

בקריה"ת צריך להמשיך ע"ע קבלת התורה
שע"י משרע"ה ע"י שקיבץ וכלל את הנפשות

בי בשעה שעומדים לשמע קריאת התורה
צריכים לעמוד באימה ויראה ברתת וזיעה,

עצמו בחינת קבלת התורה מחדש ממש
בנתינתה מסיני על ידי זה, על ידי קבוצ
הנפשות יחדיו וכן"ל.

צריך להכין 'פרשיותיו' - של נפשו, שתכלל
כראוי 'עם הציבור'

ועתה מדרקדק היטב הלשון 'לעולם ישלים
אדם פרשיותיו עם הציבור', ולא
אמרו לעולם יקרא אדם הפרשה תחלה, אף
דקדקו ואמרו לעולם ישלים אדם פרשיותיו
עם הציבור, כי כל פונת קריאת הפרשה
תחלה הוא כדי שישלים פרשיותיו עם
הציבור, שיהיה נשלם ונכלל חלקו בתורה
כפי שרש נפשו, שזהו בחינת פרשיותיו שהם
פרשיות התורה שלו של נפשו כנ"ל, שיהיו
נשלמים עם הציבור, שיהיה נשלם ונכלל
עמם יחד על ידי שהכין את עצמו לזה
מקדם כנ"ל.

במ"ת וביום השישי צריכים הכנה רבה כדי
להיכלל עם הציבור כראוי

ובכמו שכתוב במתן תורה (שמות ט) "והיו
נכונים ליום השלישי וכו'" וכתוב
(שם), "היו נכונים לשלשת ימים", כי צריכים
הכנה רבה לקבלת התורה שיוזכה להכלל עם
הנפשות יחדיו וכן"ל, שזהו בחינת הכנה רבה
דשבת, בחינת (שם טז) 'והיה ביום הששי
והכינו את אשר יביאו והיה משנה', שמרמז

וכלולים נפשותם יחד על ידי הצדיק הרבי
האמתי שבכל דור ודור שהוא נקרא "רועה
ישראל" פה, בחינת (ישעיה מ) 'פרועה עדרו
ירעה, בזרועו יקבץ טלאים, ובחיקו ישא,
עלות ינהל' פט, ומהצדיקים הרועים האמתיים
האלו שבכל דור - מקבלים כל צבור וצבור
בכל מקום שהם מתקבצים לקרות בתורה
ולעסוק בה.

כל יחיד צריך להכין א"ע שיוזכה להיכלל בציבור
הקד'

אבל כל יחיד ויחיד צריך להכין את עצמו
הרבה לזה שיוזכה שתהיה נפשו
נכללת בתוך הציבור הקדוש הזה שנקללים
יחד על ידי הרבי האמת שבכל דור וכן"ל.

צריך לקרות הפר' שמו"ת כדי שיוזכה להיכלל
כראוי בקריאת בתוך הציבור הקד'

וזה בחינת 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו
עם הציבור', שכל יחיד ויחיד - אף על
פי ששומע בכל שבת קריאת התורה בציבור,
אף על פי כן אינו יוצא בזה לבד, וצריך
לקרות בעצמו הפרשה תחלה, כמבאר לשון
זה בשלחן ערוך ארח חיים (סימן רפה סעף א),
כי צריך להכין את עצמו קדם שבת לקרות
הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום כדי שיוזכה
להכלל יחד בתוך נפשות הציבור הקדוש
בעת קריאת התורה כנ"ל, עד שימשיך על

פח. עיין בגמרא סוטה (דף לו:) שאמרו חז"ל על יוסף כשעמד בנסיון: משם רועה אבן ישראל, משם זכה
ונעשה רועה, שנאמר 'רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף'.
ופירש רש"י: **רועה ישראל האזינה** - כלפי שכינה נאמר: **נוהג כצאן יוסף** - קרי כצאן יוסף המנהיגים
כצאנו של יוסף, אלמא מיקרו ישראל צאנו של יוסף והוא הרועה.
פט. פירש רש"י: **כרועה** - אשר עדרו ירעה בזרועו מקבץ טלאים ובחיקו נושאם: **עלות ינהל** - הצאן
המניקות: **ינהל** - כמו מנהל.

גם על קריאת הפרשה שנים מקרא וכו' פמובא, כי עקר קריאת התורה בשבת שאז נתנה תורה, ועל פן צריכין הכנה רבה, שזהו בחינת 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור' וכנ"ל:

שמו"ת כנגד הג' מוחין, שהעיקר הוא הדעת
בחי' תרגום של אונקלוס הגר שמתגירים ע"י
הבעל כח

כט וזהו בחינת שנים מקרא ואחד תרגום, כי עקר המשכת רוח נבואה, שהוא בחינת קבלת התורה מחדש בכל דור ובכל יום - הוא על ידי הצדיק הבעל כח שעוסק לתקן השלשה מחין על ידי כל התקונים המבארים שם, וזהו בחינת 'שנים מקרא ואחד תרגום' שהם בחינת תקון השלשה מחין, שהם חכמה בינה דעת, כי 'שנים מקרא' הם בחינת חכמה ובינה, שהם תרין רעין דלא מתפרשין^א. 'ואחד תרגום' בחינת מוח השלישי שהוא הדעת, ששם צריכין עקר

התקון לברר הדעת מאחיות עץ הדעת טוב ורע, שחטא בו אדם הראשון ביום הששי, שעל ידי זה נתבלבל המדמה, על ידי זהמת הנחש שא שעל ידי זה כל הקלקולים, והעקר הוא בלבול אמונת חדוש העולם שצריכין הצדיקים לברר ולתקן בכל דור ודור. וכמבאר לעיל (באות יא יב) שעקר התקון צריכין בבחינת המוח השלישי שהוא הדעת, וזהו בחינת "ואחד תרגום", כי תרגום בגימטריא תרדמה, בחינת תקון המדמה שהוא בחינת שינה ותרדמה, שתקונו על ידי בחינת תרגום שאנאמר ברוח הקדש על ידי אונקלוס הגר, כי על ידי הגרים נתתקן ביותר כל הנ"ל, עד שנמשך בחינת קבלת התורה שנכתבה בפרשת וישמע יתרו, כי יתרו שמע ונתגיר על ידי ששמע קריעת ים סוף ומלחמת עמלק שנמשך מהתפלה בבחינת דין של הבעל כח וכו' כמבאר שם היטב, שעל ידי זה נתרבה כבודו יתברך וכו', עד שזכו לקבלת התורה כמו שכתוב שם עין

ברור ומתוקן, ואזי המדמה מערב ומבלבל את האדם באמונות כוזביות. וזה בחינת זוהמת הנחש, כי עירוב ובלבול המדמה שמערב ומבלבל באמונות כוזביות, זה בחינת זוהמת הנחש. כי כל המנחשים והקוסמים, כולם הם על ידי כח המדמה שאינו מבורר ומתוקן, שמערב ומבלבל אותם באמונות כוזביות של שטות ושקר, שהם זוהמת הנחש. ועל כן ישראל שעמדו על הר סיני, פסקה זוהמתן (שבת קמו), כי שם זכו כולם לנבואה, על ידי משה רבינו רבן של כל הנביאים, שה' מנהיג האמתי שלהם, ועל ידי זה נתברר ונתתקן המדמה אצלם, וזכו לאמונה שלימה בה, ועל כן פסקה זוהמתן, זוהמת הנחש, שהוא אמונות כוזביות. כי זכו לשלימות אמונה הישרה דקדושה, על ידי בירור המדמה, שזכו על ידי רוח נבואה כנ"ל.

צ. הספירות חכמה ובינה נקראים תרין רעין דלא מתפרשים שהיחוד שלהם הוא תמידי, ולכן השנים מקרא הם כנגדם.

צא. הנזכר בתורה ח תנינא הנ"ל (אות ח): אבל באמת צריכין לחפש ולבקש מאד מאד אחר מנהיג אמתי כזה, וצריך לבקש מאד מה' יתברך שיזכה להתקרב למנהיג אמתי, כדי שיזכה לאמונה אמיתית בשליטות. כי כשמתקרבין ח"ו למנהיג של שקר, על ידי זה באין ח"ו לאמונות כוזביות. כי מנהיג של שקר, הוא בחינת נביא השקר, בחינת (מלכים א' כב) רוח שקר. ועל ידי זה, אדרבא נתקלקל המדמה, ובאים לאמונות כוזביות. כי עיקר תיקון האמונה, היא על ידי בחינת רוח נבואה שיש להמנהיג אמיתי, שעל ידי זה נתברר המדמה, ועל ידי זה נתתקן האמונה כנ"ל. אבל בלא בחינת נבואה, אין המדמה

ברור עץ הדעת טוב ורע, כי האדם נברא ביום הששי כדי שיעל ידו יהיה נכלל כל הבריאה בשבת, והעקר היה תלוי על ידי שיהיה נזהר מפגם אכילת עץ הדעת טוב ורע, כי כל הבריאה שנבראה בששת ימי המעשה מיום ראשון עד יום הששי - כל זה הוא חדוש העולם הזה שנבראה באלו הימים, ושבת הוא בחינת עולם הבא, בחינת חדוש העולם של לעתיד, ועקר התקון שיהיה נכלל העולם הזה בעולם הבא - ששת ימי המעשה בשבת, כי אי אפשר לזכות ליום שכלו שבת, שהוא חדוש העולם של לעתיד כי אם מי שטרח בערב שבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה זרה ג:), ועקר הטרחה בערב שבת שהוא כלל העולם הזה - הוא לעמד בנפיון בזה העולם, שכל הנסיונות נמשכין מבחינת עץ הדעת טוב ורע, ועל כן צריכין ביום הששי דיקא לקרות שנים מקרא ואחד תרגום פמובא בכתבי האר"י (פע"ח שבת פ"ג), כי אז ביום הששי נברא האדם, ואז צריכין לכלל העולם הזה בעולם הבא על ידי תקון השני מחין י"ק שבהם נבראו, שעקר התקון על ידי שמברין המח השלישי שהוא הדעת, שמחברים יחד פידוע, ששם עקר כל הנסיונות, כי שם אחיזת עץ הדעת טוב ורע, שהיה צריך האדם לבררו אז - אם היה נזהר שלא לאכל

שם, שיעל ידי זה נתברר המדמה שהוא בחינת תרגום, ועל כן נאמר התרגום על ידי אונקלוס הגר דיקא וכנ"ל:

ע"י קבלת התורה מבררים המדמה שעי"ז אמונת חידוש העולם וחידוש העולם לעתיד, ע"י תיקון ב' המוחין שכנגדם

ל ועקר בחינת קבלת התורה הוא לברר המדמה, כדי שנוזכה לאמונה שלמה, שעקרה הוא אמונת חדוש העולם צב, שיעל ידי זה זוכין לחדוש העולם של לעתיד, שיעל ידי זה נמשך השיר הנ"ל (אות כב), וזה זוכין על ידי תקון המחין כנ"ל, כי השני מחין חכמה ובינה הם בחינת י"ק פידוע, ועל ידם נברא העולם הזה והעולם הבא, כמו שכתוב (ישעיה כו) "כי ביה ה' צור עולמים" כמו שאמרו רבותינו ז"ל צב (מנחות כט:), שזהו בחינת חדוש העולם של תחלת הבריאה, שהוא בחינת בריאת העולם הזה, וחדוש העולם של לעתיד, שהוא בחינת בריאת העולם הבא, כי כל העולם הבא - יזכה כל אחד בעת חדוש העולם לעתיד, ועל כן על ידי תקון המחין זוכין לשני עולמות, שהם בחינת אמונת חדוש העולם הזה וחדוש העולם של לעתיד.

ע"י תיקון המוח הג' - תרגום - עה"ד - ביום ו', עי"ז מחברים הב' מוחין - ב' עולמות

אבל אי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי

עולמות שברא הקדוש ברוך הוא אחד בה"ו ואחד ביו"ד ואיני יודע אם העולם הבא ביו"ד והעולם הזה בה"ו אם העולם הזה ביו"ד והעולם הבא בה"ו כשהוא אומר אלה תולדות השמים והארץ בהברא אל תקרי בהבראם אלא בה"ו בראם [הוי אומר העולם הזה בה"ו והעולם הבא ביו"ד].

צב. דהינו לידע שהעולם מחודש והשם יתברך ברא את העולם ברצונו (שם בתורה ח תנינא סוף

אות ח).

צג. ז"ל: כדבעא מיניה רבי יהודה נשיאה מר' אמי מאי דכתיב בטוח בה' עדי עד כי ביה ה' צור עולמים וכו'.

כדרש ר' יהודה בר ר' אילעאי אלו שני

ש'ל לעתיד, ש'על ידי זה זוכין לשיר פשוט
כפול מ'ש'ל מ'ר'ב, ש'הוא בחינת א'ר'ב
אותיות ה'יה.

ע"ב תיבות שבקידוש כנגד השיר חדש שעולה
ע"ב

וזהו בעצמו בחינת ע"ב תבות ש'ל קדוש,
כ'י שיר פשוט וכו', עולה ע"ב כנ"ל, כ'י
הקדוש על היין הוא בבחינת שיר הנ"ל,
בבחינת (ברכות לה) אין אומרים שיר אלא על
היין, היינו שיר פשוט וכו', שעולה ע"ב,
בחינת ע"ב תבות דקדוש עם השתי תבות
'יום הששי' כמובא, ש'הכל כלול בשם ה'יה
ש'מרמז בראשי תבות יום הששי ויכלול
השמים וכן"ל.

ויכלול - לשון תכלית - בגי' ע"ב - שהשיר חדש
הוא עיקר התכלית

גם תבות ויכלול עולה ע"ב כמובא, כ'י ויכלול
לשון תכלית - ש'בסוף יום הששי ב'ת'ה
מלאכתו של יוצר בראשית ש'עקרה בשביל
התכלית, ש'הוא שבת ש'הוא תכלית שמים
וארץ, ש'עקר התכלית הוא השיר והנגון הנ"ל
שעולה ע"ב שיתער אז וכו' וכן"ל:

שיר לעיל:

'אם אין אני לי' - לעסוק בעצמי בתורה ועבודה
- 'מי לי', 'וכשאני לעצמי' - תורתי בעצמי -
'מה אני'

לב וזהו (אבות פ"א) 'אם אין אני לי - מי לי,
וכשאני לעצמי - מה אני, ואם לא עכשו
- אימתי', היינו ענין הנ"ל (באות כח) שצריך
שניהם דוקא - לקרות בצבור ולהשלים
פרשיותיו בפני עצמו, כ'די ש'על ידי זה יזכה
להכלל בתוך נפשות הצבור הקדוש, ש'זה

מ'נו, ועתה עוסקים כל הצדיקים והיראים
הנלוים אליהם - לעסוק בתקון זה בכל דור
ודור, וכפי התקון - כן זוכין לחבר ולכלל
העולם הזה והעולם הבא יחד, ש'הם בחינת
שני המחין הנ"ל, כ'י על ידי אמונת חדוש
העולם הזה זוכין לחדוש העולם ש'ל לעתיד,
ש'זה נמשך על ידי תקון המחין כנ"ל, נמצא
ש'על ידי תקון המחין - נכללין יחד, כ'י כן
הדבר, כ'י שרשם מ'שני המחין הנ"ל, ו'עקר
התקון על ידי ברור המ' השלישי ש'הוא
הדעת ש'שם כל הנסיונות וכו', ש'על ידי זה
נכללין יחד כפי מה שזוכין לברר על ידי כל
הבחינות הנ"ל.

עיקר התיקון תלוי בבחי' יום השישי שמחבר ב'
העולמות

ועל כן כל העולם היה תלוי עד ו' בסיון
שנרמז בה' ד'ה'ששי דיקא (שבת פח.), כ'י
עקר התקון על ידי בחינת יום הששי דיקא,
ש'אז הוא בחינת לחם משנה, כ'י אז צריכין
לכלל שני העולמות יחד העולם הזה והעולם
הבא - על ידי ש'ממשיכין אמונת חדוש
העולם ש'ל עכשיו ש'הוא בחינת העולם הזה,
ש'על ידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם ש'ל
לעתיד, ש'כל זה תלוי בקבלת התורה, ש'על
ידי זה נתברר המדמה וכו' וכן"ל:

ע"י ה' ד'ה'ששי נשלם שם הוי"ה ומתחילים
הקידוש שכולל ימי המעשה בשבת, שעי"ז
השיר חדש

לא ועל ידי ה' ד'ה'ששי נשלם השם הקדוש
'הויה' ברוך הוא, ש'הוא בראשי תבות,
יום הששי ויכלול השמים, ש'מ'שם מתחילין
הקדוש בשבת, ש'אז נכללין ששת ימי
המעשה בשבת, ש'הוא בחינת חדוש העולם

בתורה ותפלה בעת שאינו יכול להתוודע עם הצבור, וגם אז יהיה מקשר עמהם בפנימיות לבבו - שכל פונתו בעסקו בתורה ותפלה יהיה שיזכה להפלה תמיד עם הצבור הקדוש הנכללים בהרבי האמתי שיש לו בחינת רוח הקדש וכו', שעקר התקון על ידו וכנ"ל:

מדוע חז"ל הזכירו בקריאת שמו"ת את העיירות
עטרת ודיבון

לג וזהו מה שהזכירו אצל האזהרה להשלים פרשיותיו עם הצבור שנים ואחד תרגום - ואפלו עטרת ודיבון, ולמה תפסו עטרת ודיבון דיקא, הלא יש עוד פסוקים שאין להם תרגום כגון ראובן ושמעון וכו'.

עוג בחי' הקלי' שרוצה לינוק מהרחמנות,
והכנעתו ע"י משרעה

אך בזה רמזו לנו ענין נפלא המרמז בדבריהם על פי מה שכתוב בתורה "תקעו" הנ"ל בסופה שכל מה שנאמר שם - הכל הוא בחינת מלחמת עוג מלך הבשן עין שם היטב, כי עוג הוא בחינת הקלפה שרוצה לינק מהרחמנות והדעת וכו', והכנעתו על ידי הפעל כח הנ"ל וכו' וכו', שהוא בחינת משה שקבל התורה והרג אותו על ידי זה וכו' פמו שמבאר שם.

קריאת שמו"ת - כדי לזכות לשיר שיתער
בחדוש העולם לעתיד שהוא בבחי' א"י

ועל כן תפסו עטרת ודיבון וכו' שהם העיירות של עבר הירדן שהיה של סיחון ועוג, כי עקר התקון של קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום שהוא בשביל לזכות לבחינת קבלת התורה, שהוא בחינת קריאת התורה בצבור כנ"ל - העקר

עקר בחינת קבלת התורה כנ"ל, וזהו אם אין אני לי - מי לי, שאם לא אשתדל בעצמי ללמד ולהגות בתורה ועבודה, מי לי, כי חובת האדם של כל אחד ואחד - אין מי שיפטר אותו מזה, וכשאני לעצמי - מה אני, כי בודאי תורתי ועבודתי בעצמה אינה נחשבת, כי עקר בחינת קבלת התורה שמחייב כל איש ישראלי לקבל בכל דור - הוא רק על ידי שיתחבר ויכלל בתוך הצבור הקדוש כנ"ל.

שלא ימתין עד שימצא ציבור הגון כי ואם לא
עכשיו אימתי

ואם אומר שלא ללמד ולהתפלל כי אם כשאזכה לבא ולהתחבר לצבור הגון העוסקים בתורה ועבודה, על זה משיב לעצמו ואם לא עכשיו אימתי, כי חס ושלום יכלה זמן ימי חיי ולא יזכה לזה, כי למוד ועבודה של הצבור אינו קבוע בתמידות כנ"ל, ובתוך כך יאבד הרבה מימי חיי בלא תורה ועבודה, וגם כי לא בנגל זוכין למצא צבור הגון שיזכה להשלים עבודתו על ידם.

צריך למצוא רבי אמיתי וציבור הגון, וגם לעסוק
בתורה בפנ"ע בהתקשרות לציבור ולהכלל בהם

ובל פונת התנא להורות לאדם הרוצה לפקח על ימי חיי שלא יאבד ימיו חס ושלום, שצריך להשתדל לבקש ולחפש מאד ולהתפלל להשם יתברך שיזכה למצא רבי אמיתי עם צבור הגון שהם תלמידיו הנלזים אליו, ויאחז בזה, וגם מזה אל תנח ידך - להתחבר בכל עבודתו בתורה ותפלה עם הצבור ההגון כנ"ל, וגם בפני עצמו יעסק

בעל כח גדול וכו', וכנ"ל, ועל פן הזכירו
עצרות ודיבון שהם עצרות של עבר הירדן
שהיו של סיחון ועוג שהיו סמוכים לארץ
ישראל, שצריכים בשעת קריאת הפרשה
שנים מקרא ואחד תרגום לקרות גם שמו
אלו העצרות, כדי להכניע ולבטל מהם
קלפות סיחון ועוג כדי לכבשם בקדשת
ישראל:

משרע"ה סבר שאחר שהכניע את סיחון ועוג,
ועי"ז חידוש העולם וא"י - הוא יכול כבר ליכנס
לא"י

לד ועל פן אחר שכבש משה ארץ סיחון
ועוג שהוא עבר הירדן - אז התפלל
הרבה לכנס לארץ ישראל, כמו שפתיב (דברים
ג) "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר אתה
החילות להראות וכו'", ופרש רש"י שפטר

הוא לזכות לשיר הנ"ל שיתער בעת שיהיה
חידוש העולם, שעל ידי זה מכניעין עקב עשו
שהוא בחינת קלפת עוג, בבחינת ומחיה
בקרסוליה וקטלה כמו שמבאר שם, ומבאר
שם שחידוש העולם הוא בבחינת ארץ
ישראל צד וכו'.

העירות עטרות ודיבון שבגבול א"י - מנעו
מקדושת א"י, ומשרע"ה הכניעם, וצריך להכניעם
ע"י קריאת שמו"ת

ועצרות של סיחון ועוג היו סמוכין לארץ
ישראל, והיו יונקים מקדשת ארץ
ישראל הרבה^א, ועל פן היה קשה מאד
להכניעם, כי הם עמדו על גבול הקדשה
שהוא ארץ ישראל, ולא רצו להניח את
ישראל לכנס לתוכה, והיה בלתי אפשר
להכניעם כי אם על ידי משה רבנו שהיה

לעתיד, שהוא ניגון של השגחה, בחינת נפלאות. כי
אז יתנהג העולם, על ידי השגחה ונפלאות. כי יש
ניגון של בחינת דרך הטבע, וזה בחינת (שם יט)
השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע.
שהוא בחינת הניגון והשיר של דרך הטבע, של
תכונות השמים. היינו בחינת השירים ותשבחות
שמשבחין לה' יתברך על ההנהגה של עכשיו,
שמנהיג העולם בדרך הטבע. אבל לעתיד יתער שיר
חדש, של בחינת נפלאות, בחינת השגחה, כי אז
יהיה ההנהגה על ידי השגחה לבד.
ג. ושיר החדש הזה שיתער לעתיד, הוא בחינת
שיר פשוט כפול משולש מרובע, שעולה ע"ב, בחינת
חסד. שעל ידו יהיה חידוש העולם לעתיד, בחינת
עולם חסד יבנה.

צד. ז"ל בקיצור: א. וכשיהיה חידוש העולם לעתיד,
אז יתנהג העולם על ידי נפלאות. היינו על ידי
השגחה לבד, שהיא בחינת נפלאות, שלא כדרך
הטבע. כי חידוש העולם לעתיד, הוא בבחינת ארץ
ישראל וכו'. ועיקר קדושת ארץ ישראל הוא ששם
הוא השגחתו ית' תמיד, בבחינת (דברים יא) תמיד עיני
ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.
ולעתיד שיחדש את כל העולם כולו בבחינת ארץ
ישראל כנ"ל, אז יתנהג כל העולם כולו על ידי
השגחה לבד כמו ארץ ישראל. ואז יתבטל הטבע
לגמרי, ויתנהג העולם על ידי השגחה לבד, שהוא
בחינת נפלאות, שלא כדרך הטבע.
ב. ואז יתער שיר חדש, בחינת (תהלים צח) שירו
לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. היינו השיר שיתער

האדות

[ז] שזה בחינת היניקה של עוג שהוא הקליפה שיונקת מהרחמנות והדעת, והיא מונעת מלהגיע לארץ ישראל בחינת
חידוש העולם.

על ידי מי מריבה אשר רבו בני ישראל וכו', כי עקר העפוב מה שאין הצדיקים אמתיים יכולים להכניס את ישראל לארץ ישראל - הוא מחמת קליל העביר והעקר על ידי המחלקות.

אל תוסף דבר - שאינו בבחי' דיבור, עד שיבואו בעלי כח ויבררו המדמה והאמונה

ועל כן אמר לו השם יתברך "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" - כי לביה לפומיה לא גליצה, כי צריכים עוד בעלי כח הרבה שיעסקו בתקונים הנ"ל, עד שיכניסו נקדת האמת בלב ישראל, עד שיחפשו באמת אחרי הצדיקי אמת עד שימצאו אותם, עד שיבררו המדמה ויחזקו אמונת חדוש העולם בלב כל ישראל, עד שיזכו לכל הנ"ל, עד שיכניסו כל ישראל לארץ ישראל:

דהמע"ה צועק על הגלות הארוך אחרי שזכינו לבעל כח שכבש סיחון ועוג, ומתי נזכה לבעל כח שיכניסנו לא"י

לה וזהו (תהלים מב) "אלקי, עלי נפשי

מאחר שפכש סיחון ועוג - כבר נתבטלה הגזירה ויוכל לכנס לארץ ישראל וכו', הינו על פי הנ"ל, כי סבר מאחר שפכש כבש סיחון ועוג שהם הקלפות שפמוכים לארץ ישראל, שאי אפשר להכניעם כי אם על ידי התפלה של הבעל כח וכו', עד שזוכין לבחינת חדוש העולם של לעתיד שהוא בבחינת ארץ ישראל וכו', על כן מאחר שהוא כבר זכה לזה לכבש ארצם ולהכניעם - על כן עתה בודאי יוכל לכנס לארץ ישראל, כי הלא כבר זכה לבחינת קדשת ארץ ישראל, שהוא בבחינת חדוש העולם של לעתיד שעל ידי זה הכניעם כנ"ל.

ע"י שהציבור לא היו באחדות עם משה - ע"ז לא זכינו שיכנס לא"י

אבל השם יתברך השיב לו (שם) "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה", ועקר העפוב היה מחמת שבני העביר לא היו באחדות עמו בשלמות, כמו שפתיב "ויתעבר ה' כי למענכם וכו'", והעקר היה

צה. סנהדרין צט: מאי יום נקם בלבי, אמר רבי יוחנן ללבי גיליתי לאבריי לא גליתי. ופירש רש"י: **לאיברי לא גליתי** - שלא הוצאתי דבר מפי שהיו איברי יכולין לשמוע, אבל בלבי היה טמון הדבר. ע"כ.

ובתיקוני זוהר (תיקון כא, ג), ז"ל: ובגין דא כי יום נקם בלבי, נקמה במאי בלבי ב"ה דאתמר ביה כל הנשמה תהלל י"ה וכו', ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין ללבי גליתי ולאברי לא גליתי מאי ללבי אלא אורייא דבכתב אתקריאת לבי ואורייא דבעל פה אתקריאת פימא ואוקמוהו מארי מתניתין מלבא לפומא לא גלי. ע"כ.

וראה בספר הליקוטים להארי"ז ז"ל (דברי הימים א, יב): מלבא לפומא לא גלי. יש לשאול למה אמרו רבותינו ז"ל מלבי וכו', שהרי מצינו בפירוש כמה

פעמים רבים דברו הגדולים בענין הגאולה, וגם הרשב"י ע"ה. אבל הסוד הוא, כי לאותם הנשמות שהם מבחינת הלב גלה. ולזה היו יכולים לדבר, אבל לנשמות שהם משאר איברים, לא גלה. וזה שאמרו בתיקונים ללבי גליתי, לפומא לא גליתי. ע"כ.

ובימי מוהרנ"ת (ח"ב אות צד), ז"ל: ובתחלה שאלו אותי אימתי יבוא משיח, השבתי להם שזה נעלם מעין כל חי, כי הוא קץ הפלאות. וכמו שאמר דניאל 'סתום הדברים וחתום'. ואפילו השם יתברך בעצמו מלביה לפומיה לא גלי, כמו שכתוב בתקונים ללבי גליתי ולאברי לא גליתי. והתחילו לעסוק עמי בענין פירוש דברים אלו ללבי גליתי וכו' והשבתי להם כי יש צדיקים שנקראים בחינת לב, ולהם גלה השם יתברך קץ הפלאות, אבל יש צדיקים שנקראים בחינת אברים ולהם לא גלה.

וכו' כנ"ל - אחרי כל אלה עברו עלינו צרות ותלאות בלי שעור מאז ועד הנה, כי (שם) "תהום אל תהום קורא" - שצרה קוראה לחברתה כמו שפרש רש"י, וכל משברך וגליך עלי עברו - שכל מיני צרות עברו עלינו, ועתה מתי נזכה למצא הבעל כח הזה שיוכל לגמר התקונים הנ"ל ולהכניסנו לארץ ישראל.

ע"י האמונה נמשך הארת חידוש העולם שלעתיד וע"ז גם עכשו אנו משוררים לפניו ית' ולצעוק אליו

ועל כן נסמך לזה "יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי וכו'", "יומם יצוה חסדו" זה בחינת 'להגיד בבקר חסדך', שהוא בחינת חדוש העולם של לעתיד, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, "ובלילה שירה עמי", 'בלילה' זה בחינת הזמן של עכשו - שגם עתה 'שירה עמי', כי בכח שאנו מאמינים בחדוש העולם על ידי זה נמשך עלינו הארת קדשת חדוש העולם של לעתיד שאז יתער שיר חדש, שמשם אנו מקבלים כל השירות והתשבחות שאנו עוסקים בהם עכשו לשיר ולשבח אותו יתברך בשירות ותשבחות, אשר רק הם חיינו ומשיב נפשנו להתקיים במרירת הגלות הזו. וזהו "תפלה

תשתוחח על כן אצריך מארץ ירדן וחרמונים מהר מצער" - שידוד המלך עליו השלום צועק בקול מר עבור אריכת הגלות של עכשו ואמר 'עלי נפשי תשתוחח' - שנפשי תשתוחח עלי מגדל הפליון עינים שאנו מצפים על הגאולה ועדין הקץ סתום מאתנו, ועקר דאגותינו הוא 'על כן אצריך מארץ ירדן וחרמונים מהר מצער', שהוא הר סיני ששם קבלנו התורה, הינו שנפשונו עלינו תשתוחח ואנו דואגים ומתאוננים מתי נזכה לגאולה שלמה, מאחר שאנו זוכרים אותך 'מארץ ירדן וחרמונים' שעשית לנו נסים ונפלאות ונוראות כאלה לכבש כל ארץ עבר הירדן ששם הר חרמון, ששם היו קלפות חזקות וקשות מאד שהם סיחון ועוג - ואף על פי כן כבשם משה בכוח הגדול, וכל זה היה 'מהר מצער' שהוא הר סיני ששם קבלנו התורה, שעל ידי זה זכה משה להכניעם כנ"ל (אות לג), ואחרי שהיה לנו כבר בעל כח כזה שהכניע קלפות סיחון ועוג ואף על פי כן עדין לא נכנסנו לארץ ישראל, עד שגרם החטא שנחרב הבית שני פעמים, ואנו בגלות הארץ הזו כמה, על כן 'עלי נפשי תשתוחח מתי' מתי נוכל לזכות לגאולה שלמה, כי הלא אחרי כל הנסים והישועות האלה שעשית לנו 'בארץ ירדן וחרמונים'

צו. ז"ל: תהום אל תהום קורא - צרה קוראה לחברתה: לקול צנוריק - המקלחים עלי פורענות כמים שוטפים עד כי כל משברך וגליך עלי עברו, משבריק לשון גלי ים על שהיה גליו עולים למעלה ומשתברים ונופלים.

האדות

[ח] לכאורה כוונתו לומר שלא נכנסנו כראוי לארץ ישראל עם משה רבינו ע"ה, שאם היה נכנס עמנו לא היה נחרב הבית.

לֹאֵל חַיִּי, כִּי עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ כֹּחַ לְהַתְפַּלֵּל
לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ וְלַצֶּעֶק לְפָנָיו עַל אֲרִיכַת
הַגָּלוּת, וְזֶהוּ, "אוֹמְרָה לֹאֵל סִלְעִי לָמָּה
שָׁכַחְתָּנִי וְכוּ' וְכוּ'".

יש לנו תקוה לחלות לפניו כי השי"ת שולח
צדיקים בעלי כח בכל דור

וְעַל כֵּן סִים "מָה תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וְתַהֲמִי
עָלִי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדְנוּ

וְכוּ' - כִּי עֲדִין יֵשׁ לִי תִקְוָה לְחִלּוֹת לָהּ, כִּי
הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו שׁוֹלֵחַ לָנוּ צַדִּיקִים
אַמְתִּיִּים בְּעָלֵי כֹחַ גְּדוֹלִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר,
שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִגְמַר הַתְּקוּנָה שֶׁהַתְּחִיל מִשָּׁה, עַד
שִׁיעָקְרוּ וַיִּבְטְלוּ קִלְפַת עוֹג לְגַמְרִי, שֶׁהוּא
בְּחִינַת זְהֻמַּת הַנֶּחֱשׁ, בְּחִינַת עֶקֶב עָשׂוּ, עַד
שִׁיגְמְרוּ הַגָּאֻלָּה שְׁלֵמָה וַיִּכְנִיסוּ כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

התורה מעידה על חידוש העולם

התורה נק' 'פרשה' - שמפרשת ומוציאה מהעולם לגילוי - יש מאין, ועי"ז זוכים לאמונת חידוש העולם

הקדושה נקרא בשם פרשה - על שם שהוא מפרש ומוציא לאור מהעולם אל הגילוי אמונתו הקדושה שעקרה הוא אמונת חידוש העולם, שאי אפשר להשיג בשום שכל כי אם על ידי התורה הקדושה, כי התורה מעידה על השם יתברך שעל פני נקראת "עדות" (וכמבואר מזה בהל' עדות (הל' ד, ב) עין שם צ),

לו וזהו שהזכיר קריאת התורה בשם פרשיות, כמו שהזכירו שם במאמר הנ"ל 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור', כי כל ענין וענין שנזכר בתורתנו

ובליקו"ה הל' פסח הל' ט, י, ז"ל: וזהו שאומר החכם מה העדות, וקורא התורה בשם עדות הראוי לה, שנקראת ברוב התורה בשם עדות, כמו שכתוב 'ונתת אל הארון את העדות'. וכן בכל מקום קורא אותו 'ארון העדות', כי בודאי התורה הקדושה היא עדות גדולה על אלקותו יתברך, כי מי שמשים עינו ולבו היטב על כל דברי התורה שבכתב ובעל פה, בכל ספרי תנ"ך וש"ס ומדרשים וספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל וספרי הצדיקים אמתיים שבדורנו, כולם יעידו ויגידו כי ה' אחד ושמו אחד, כי בודאי לא ימצא רשע טפש שיוכל לומר שאפשר לבדות מלב חס ושלום תורה כזאת שנתגלה לנו מאתו יתברך מיום מתן תורה על ידי משה רבנו עד היום הזה, ומי פעל ועשה כזאת, מבטן מי יצאו כל הדברים והנפלאות והחידושים האלה אם לא כי יד ה' עשתה זאת. מפיו יקרא כל דברי התורה הזאת למשה עבדו נאמן ביתו והוא מסרה ליהושע וכו'. וכן כל החידושים הנפלאים והנוראים שגילו גדולי הצדיקים בני עליה - כולם יעידו ויגידו ומגילין אלקותו יתברך לכל החפץ באמת, כי כל מודה על האמת יבין ויראה בעיני שכלו שאי אפשר לשכל אנושי לגלות חידושים כאלה בשום אופן, כי אם מאת ה' צבאות יצאו והוא יתברך בחסדו הופיע עליהם והודיעם כל הנפלאות והנוראות האלה. נמצא שהתורה הוא עדות על אלקותו יתברך על כן נקראת התורה עדות. וזה בחינת והחכמה מאין תמצא וכו' עד אלקים הבין דרכה וכו'. ע"כ.

ובהל' עדות הל' ד, ב, ז"ל: כמו שכתוב 'תורת

צז. שיחות הר"ן (אות רמה): סיפר עמי לענין חידושי תורה, מי שזוכה לחדש איזה דבר בתורה, אמר בלשון תמה וחידוש, מהיכן לוקחין החידוש, כי באמת ענין חידוש - מי שזוכה לחדש - הוא דבר נפלא ונעלם מאד מאד, כי מהיכן לוקחין זאת. והמובן מדבריו היה שזכה שזוכין לחדש, בזה רואין התגלות אלקותו יתברך שהוא יתברך ממציא מאין ליש, כי בתחלה לא היה יודע כלל זאת החידוש, רק עכשו הוא לוקח ושואב ממקור החכמה שהוא בחינת אין, הינו מאין סוף, ובזה אנו רואין בעיני השכל התגלות הבורא יתברך. ואחר כך דברתי עמו, ואמרתי, הלא רואין זאת. כי לפעמים אני מתיגע קודם שאני מוציא דבור אחד בדוחק גדול (ולפעמים נפתח הלב ונובעין חידושים רבים). השיב, גם זה פלא וחידוש גדול. הינו כשאפילו אין מוציאין אלא דבור אחד בדוחק גדול גם זה פלאות הבורא יתברך, כי מהיכן לוקחין אפלו זה הדבור. ובאמת מי שיש לו לב להבין וחפץ באמת יוכל לראות מזה אמתת מציאותו יתברך עין בעין. לא מבעיא מי שזוכה לחדש בעצמו, הוא בודאי רואה ומבין בדעתו התגלות אלקותו יתברך וכו"ל, אך אפלו מי שאינו בר הכי לחדש בעצמו, גם הוא יכול לראות אמתתו וגדולתו יתברך על ידי חידושי תורה הנפלאים שרואה בספרים קדושים. ועל כן התורה הקדושה היא עדות נאמנה עליו יתברך, כמו שכתוב (תהלים יט, ח) 'עדות ה' נאמנה', ועין מזה בספר "לקוטי הלכות" בהלכות עדות הלכה ה' ובהלכות פסח הלכה ט'. ע"כ.

כי חדוש העולם אי אפשר להבין איך נמשך היש מאין - כי אם על ידי אמונה הקדושה שמתחזקת על ידי התורה הקדושה שנקראת 'פרשיות' על שם שפרשה והוציאה מהעולם גמור אל הגלוי, שבזה אנו רואין עין בעין יציאת יש מאין, כי מי שרוצה להסתכל על האמת - יכול להבין שאי אפשר לגלות תורה קדושה כזאת עם כל החדושים נוראים ונפלאים שגלו חכמינו ז"ל עד היום הזה כי

אם על ידי הבורא היחיד הקדמון יתברך שמו ויתעלה, שהופיע רוח קדשו על הצדיקים אמתים והוציא חכמות התורה מאין ליש ממש. ועל ידי התגלות התורה מאין ליש - אנו יכולין להבין ולהתחזק באמונת חדוש העולם שהמציא כל הבריאה מאין ליש, כמו שאנו רואין שננתן לנו התורה הקדושה עם כל חדושיה וכו' מאין ליש ממש כנ"ל צ"ח.

כי ה' אחד ושמו אחד, על כן נקראת התורה עדות בכל מקום (ועין עוד מזה בהלכות פסח הלכה ט. ועוד יש בלבי הרבה בזה להרחיב הדבור, אך אין כאן מקומו להאריך בזה והמשכילים יבינו מאליהם).

וזה 'גדולים מעשי ה' דרושים לכל חפציהם', שעל ידי נפלאות חדושי ודרושי התורה שהם דרושים לכל חפציהם בשכליות נפלאים ונוראים ונשגבים כאלה, על ידי זה הכל רואים כי גדלים מעשי ה', כי כל בעלי אמת יודו ויעידו, כי יד ה' עשתה זאת. כמו שכתוב 'והלחת מעשה אלקים המה' וכו'.

וזה שאמר משה 'לא את בניכם וכו' כי עיניכם הראות את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה, וקאי על כל הדורות עד הסוף, הינו כי אינו מדבר עם הבנים קטנים שמוחן עדיין בקטנות ולא נפקחו עיניהם לראות האמת עין בעין, כי 'עיניכם הראת את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה', כי מי שמעיין ומביט בהתורה - עיניו רואות עין בעין את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה, כי יודע ומבין האמת שאי אפשר לבדות מלב חס ושלום כל אלו הנפלאות והמעשיות והחדושים וכל הנוראות שעשה עמנו וגילה לנו מיום מתן תורה על ידי משה רבנו עד היום הזה, כי אם מעשה ה' המה.

צח. עיין ליקו"ה הל' ברכת הריח הל' ד, ט: כי עקר מה שצריכין להתחזק באמונה על חידוש העולם היא רק על ההתחלה, כי מה שאחר הבריאה שברא ה' יתברך יש מיש - זה אינו חידוש אצל העולם כל כך, כי החידושים שה' יתברך מחדש יש מיש - זה אנו רואין בכל יום ובכל עת ובכל שעה,

אמת' וכו', ונקראת 'עדות' בכל מקום, כמו שכתוב 'ונתת אל הארון את העדות' וכו'. וכן בכל מעשה המשכן ובכל התורה נקראת התורה בשם עדות, וכתוב 'עדות ה' נאמנה' וכו'. כי התורה היא עדות גדול עליו יתברך, כי מי שיש לו מוח אמיתי בקדקדו יוכל לראות בעיני שכלו היטב את מציאותו ואחדותו ויחודו יתברך על ידי התורה הקדושה, כי כל בעלי דעה ושכל אמת יעידו ויגידו שאי אפשר בשום אופן בשום שכל לבדות תורה כזאת מלב חס ושלום, וכמבואר שיחה זאת בכמה ספרי קודש, וכמו שכתוב 'והחכמה מאין תמצא ואי זה מקום בינה' וכו', כי מהיכן לוקחין תורה כזאת מן בראשית עד לעיני כל ישראל עם כל דקדוקיה ופרטיה וכו' וכל שאר הספרי נביאים וכתובים וכל הש"ס ומדרשים ומפרשיהם וכל הפלפולים והחדושים שבהם, וכל סתרי התורה שגלו הרשב"י ותלמידיו והאר"י ז"ל, וכל הגבורות והנוראות והנפלאות שבהם - אשר תסמר שערות ראש האדם המעיין בהם אפלו מי שאינו מבינם לתכליתן, עם כל זה מעט דמעט שמתנוצץ לו מדבריהם הכל יודו ויאמרו שאי אפשר לבדות חס ושלום דברים כאלה מלב בשום אופן.

וכן כל ההתגלות והחדושים נפלאים ונוראים שגילו הצדיקים בדורות שאחריהם עד היום הזה, כי עדיין ה' יתברך עמנו גם בדורות האלה שראינו עין בעין התגלות חדושים נפלאים ונוראים שאי אפשר לגלותם בשכל אנושי בשום אופן אם לא בשפע אלוקי הנמשך מהיחיד הנעלם יתברך שמו לעד. על כן כל דברי התורה הקדושה יעידון ויגידון

כל החכמות חיצוניות הם יש מיש

כי כל החכמות החיצוניות אף על פי שיש מהם כמה חכמות גדולות, אבל כלם הם יש מיש, כי כלם מוסדים על מושפלות הראשונות, ועל הראות החושים, ומהם המציאו חכמתם.

גם חכמתם היא רק מהשי"ת, והוא נתן להם כח להטות חכמתם

ובאמת אנו מאמינים שגם חכמתם נמשך רק מהשם יתברך המלמד לאדם

לדעת צ"ט, רק שנתן להם כח בחכמתם להטות דעתם כמו שירצו עד שיכולים להתפַּקֵּר חס ושלום, והכל בשביל הבחירה, כי הבחירה יש לה כח גדול, כי הכל נברא בשביל הבחירה, כמו שפבאר במקום אחר.

חכמת התורה שנמשכת מאין ליש - עולה על הכל

אבל חכמות התורה עולה על הכל, וכל החכמות חיצוניות הם פסילות וחשך

כזה - אילן גדול כזה עם ענפים ועלים ופירות כאלה, ואיך היה אפשר לצייר זאת בשכל, ואף על פי כן אנו רואין בעינינו פלאות הבורא כאלה בכל עת שנצמח אילן גדול מגרעין אחד, ואדם בעל דעה ובעל שכל נברא מטפה סרוחה, וכיוצא בזה שאר פלאות הבריא מה שלא היה אפשר להבין כלל אם לא היינו רואין אותם בעינינו.

וגם עכשו שאנו רואין אותם בעינינו - אי אפשר לציר זאת בשכל ולהבין איך נעשה זאת, איך נמשך שכל ודעת לטפה סרוחה שיהיה מטפה לחה וסרוחה כזאת - אדם בעל קומה ובעל צורה ובעל שכל כזה. רק הוא יתברך אמר ויהי הוא צוה ויעמוד. וזה הבורא יתברך שהוא יכול לברוא מגרעין אחד - אילן שלם, הוא יכול בודאי גם כן לברוא יש מאין המוחלט לגמרי, כי כמו שאי אפשר להבין בריאת יש מאין כן אי אפשר להבין בריאת יש מיש כנ"ל, ומאחר שאנו רואין בריאת יש מיש בכל יום ובכל עת - אף על פי שאין אנו מבינים זאת, בודאי אנו מחויבים להאמין גם בבריאת יש מאין. רק מחמת שבריאת יש מאין לאו כל אדם זוכה לראות כי אם הצדיקים בעלי רוח הקדש, על כן אי אפשר לצייר זאת בשכל וצריכין לסמוך רק על אמונה הנמשכת על ידי בעלי רוח הקודש האמתיים.

צט. עיין שיחות הר"ן אות ה: ואמר, שאלו התחבולות וההמצאות שהמציאו הפילוסופים בחכמתם, כגון כלי מלחמה נפלאים ושאר כלים העשויים בתחבולות על-פי חכמה (וכיוצא בזה שאר עניני חדושים שלהם שהמציא כל אחד ואחד מחכמיהם), אמר,

כי באמת אנו רואין חידוש העולם בכל עת ובכל שעה, כי ה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, שבערב חמה שוקעת ונעשה חשך, ובבקר חוזר ומחדש אור החמה, וכן מחטה אחת שזורעין בארץ ה' יתברך מצמיח ממנה כמה שבילים גבוהים עם כמה מאות חטים, וכן מגרעין אחד מצמיח ברצונו אילן גדול ונפלא, ומטפה סרוחה הוא בורא ברצונו אדם גדול וחיה גדולה וכיוצא בזה פלאות הבריא שאנו רואין בכל עת ובכל שעה מה שה' יתברך בורא בריות נפלאות בכל יום ובכל עת ובכל רגע.

אבל מחמת שכל אלו הבריות הנפלאות - בורא אותם ה' יתברך יש מיש, כי כך גזר ברצונו שמיום הבריא והלאה יברא הכל יש מיש, על כן אף על פי שאנו רואין בעינינו חדושי בריותיו בכל עת - אף על פי כן אי אפשר להבין בשכל חידוש העולם, מחמת שאז היה יש מאין. על כן צריכין להתחזק באמונה להאמין באמונה שלמה שה' יתברך ברא הכל ברצונו בתחלת הבריא יש מאין המוחלט.

ובאמת מי שיש לו מוח אמתי בקדקדו ומסתכל על האמת - אין שום חלוק אצלו בין חידוש העולם בתחלת הבריא ובין החידושים שה' יתברך עושה בכל עת, כי כמו שאין יכולין להבין חידוש העולם של תחלת הבריא, כמו כן אי אפשר להבין בשום שכל החידושים שה' יתברך מחדש בכל עת, כי בודאי אם לא היינו רואים בעינינו שנצמח מגרעין אחד אילן גדול כזה, בודאי לא היה שום חכם ומחקר מאמין בזה שיוכל להיות נצמח מגרעין קטן

‘הַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא וְאֵיזָה מְקוֹם בֵּינָה’, כִּי חֲכָמוֹת וּתְבוּנוֹת הַתּוֹרָה הִיא נִמְשָׁכֶת מֵאֵין גָּמוּר כִּנ”ל, וְעַל כֵּן עַל יָדָהּ זִכִּין לְאַמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכִנ”ל.

הכבוד פה התפאר על כולם שהוא יודע מהיכן

נתהווה הזמן

וְכָל זֶה מְרֻמָּז בְּסוֹד הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַיּוֹם שְׁלִישִׁי מִהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַשַּׁבָּע בְּעֻלְיִרְשׁ (מַעֲשֵׂה יג) שֶׁהַתְּפָאָר הַכָּבֵד פֶּה שִׁחְכָמְתוֹ עוֹלָה עַל כָּל הַחֲכָמִים שֶׁהַתְּפָאָרוֹ בְּחֲכָמָתָם שֶׁזֶה הִמְצִיא עֲשִׂית מִין מִתְכוֹת פְּלוֹנִי, וְזֶה מִין מִתְכוֹת פְּלוֹנִי וְזֶה הִמְצִיא מִין כֶּסֶף, וְזֶה זָהָב וְכו’ וְכו’, אָבֵל הוּא יוֹדֵעַ מִהֵיכָן נִתְּהַיָּה הַזְּמַן, מִהֵיכָן נִמְשָׁךְ הַיּוֹם שֶׁבָּא בְּשִׁירִים וּשְׁבָחִים שֶׁבָּהֶם פְּלוֹלִים כָּל הַחֲכָמוֹת וְכו’ וְכו’, עֵינִי שֶׁם הֵיטֵב רַחֲמֵינוּ:

נִגַּד אוֹר חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּמְשָׁכֶת רַק מֵאֵין לִישׁ מִמֶּשׁ.

וְזֶה שֶׁאָמַר אֵיזָה לְעֵינֵי הַטַּעֲנוֹת שֶׁטַּעַן עִם חֲבֵרָיו שֶׁהוּא חֲזָק בְּאַמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעָנָה וְאָמַר “כִּי יֵשׁ לְכֶסֶף מוֹצֵא, וּמְקוֹם לְזָהָב יִזְקוּ, בְּרִזָּל מַעֲפָר יִקַּח וְכו’”, עַד שֶׁמִּסִּים “וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא וְאֵיזָה מְקוֹם בֵּינָה וְכו’” וְנִעְלָמָה מֵעֵין כָּל חִי”, הֵינּוּ שֶׁאָמַר שֶׁמַּעֲלֵת הַחֲכָמִים שֶׁהִמְצִיאוּ עֲשִׂית כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲפָר הָאֶרֶץ וְכו’ - אֵינּוּ כְּלוּם נִגַּד חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁעָלֶיהָ סִים “וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא” וְכִמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז”ל, הֵינּוּ אֵף עַל פִּי שֶׁהִיא חֲכָמָה גְּדוּלָּה לְמַצָּא עֲשִׂית כֶּסֶף וְזָהָב וְכו’, אָבֵל הַכֹּל הוּא יֵשׁ מִיֵּשׁ, “כִּי יֵשׁ לְכֶסֶף מוֹצֵא וּמְקוֹם לְזָהָב יִזְקוּ” וְכו’, רַק שֶׁהֵם בְּחֲכָמָתָם חֲקְרוּ עַד שֶׁמִּצְאוּ הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף שֶׁהִיָּה נִעְלָם בְּעַפְרֵי הָאֶרֶץ, וְכֵן שָׂאָר כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת, אָבֵל

שהמציא בחכמתו עשיית ברזל, וזה התפאר במין מתכות אחר, וזה היה מתפאר שהמציא בחכמתו עשיית כסף שהוא חשוב ביותר, וזה התפאר שהמציא עשיית זהב, וזה היה מתפאר שהמציא כלי מלחמה. וזה היה מתפאר שהוא יודע לעשות אלו המתכות, שלא מאלו הדברים שהם עושין מהם אלו המתכות. וזה היה מתפאר בחכמות אחרות, כי יש כמה דברים שהמציאו בעולם על ידי חכמות, כגון סאליטרע ופילוויר וכיוצא בזה. והיה כל אחד מתפאר בחכמתו.

ענה שם אחד ואמר, אני חכם יותר מכם, כי אני חכם כמו היום. ולא הבינו שם מה זה שאומר שהוא חכם כמו היום. ואמר להם, כי כל החכמות שלהם יכולים לקבץ אותם ולא יהיו מהם רק שעה אחת. אף על פי שכל חכמה וחכמה היא נלקחת מיום אחר, כפי הבריאה שהיה באותו היום. כי כל

שהכל מלמעלה, כי לא היה אפשר להם לבוא על־זה רק על־ידי שהתנוצץ להם השכל בזאת החכמה - שבא לאותו החכם התנוצצות מלמעלה, כי כשהגיע העת והזמן שיתגלה אותה החכמה או התחבולה בעולם - על־כן שלחו להם מלמעלה בשכלם זאת התחבולה כדי שיתגלה בעולם.

כי בודאי גם החכמים הקדמונים שהיו מקודם - חקרו גם על זאת, ומפני מה לא באו הם על זאת התחבולה וההמצאה, רק באמת הכל מלמעלה, וכשבא העת שיתגלה זאת הדבר, אזי מתנוצץ לו השכל ואז בא אותו החכם על אותה התחבולה, כי נשלח לו מלמעלה ממקום שהגיע לו. כי בודאי אינם מקבלים דרך הקדושה רק דרך הסטרא אחרא וזה פשוט.

ק. ז”ל בקיצור: כי פעם אחת ישבו כל החכמים, וכל אחד התפאר בחכמתו, זה היה מתפאר

החסדים של אמת, ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת, ועיקר התהוות הזמן (כי הזמן בעצמו הוא נברא) - הוא על ידי החסדים של אמת, וזה הכבד פה הוא הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת כנ"ל וכו'.

וכל הזמן שיש להאיש חסד של אמת הכל על ידי (הינו הכבד פה שמספר כל זה), כי אני הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, אשר מהם התהוות הזמן כנ"ל (ועל כן הוא חכם יותר אפילו מהחכם הנ"ל, שהוא חכם כמו איזה יום שירצה, כי כל עקר הזמן והימים כולם נתהווים על ידו, הינו על ידי הכבד פה, שהוא מקבץ החסדים של אמת אשר משם הזמן, ומביא אותם אל האיש חסד האמת, והוא נותן יום ללב, והלב נותן להמעין, אשר על ידי זה נתקיים העולם כולו. נמצא שעקר התהוות הזמן עם החידות ושירים שיש בהם כל החכמות - הכל על ידי הכבד פה).

החכמות הנ"ל הם הרכבות (ועל כן החכמה נלקחת מאותו היום שהיה בו אותו הבריאה שממנו ההרכבה), אף על פי כן יכולים על ידי חכמה לקבץ כל אלו החכמות בשעה אחת. אבל אני חכם כמו יום שלם. (כל זה התפאר אותו החכם האחרון הנ"ל).

עניתי ואמרתי אליו (הינו זה הכבד פה הנ"ל אמר להחכם הנ"ל) כמו איזה יום (הינו כמו איזה יום אתה חכם), ענה ואמר (החכם הנ"ל) זה (הינו זה הכבד פה) הוא חכם ממני. מאחר ששואל כמו איזה יום. אבל כמו איזה יום שתרצו אני חכם. ועתה יקשה מפני מה זה ששואל כמו איזה יום - הוא חכם יותר ממנו, מאחר שהוא חכם כמו איזה יום שירצה. אך יש מעשה שלמה.

כי זה האיש חסד האמת הוא באמת איש גדול מאד, והוא (הינו זה הכבד פה) הולך ומקבץ כל

צריך להיכלל בציבור בכל דרגא שהוא

לעולם ישרים אדם - שבכל דרגא שהוא - צריך להתקשר עם הציבור

לז' ועוד לאלקי מלין, בענין דברי רבתינו ז"ל הנ"ל 'לעולם ישרים אדם פרשיותיו עם הצבור' וכו' - שכל דבריהם עמקים מאד, ובכל דבור ודבור יש בהם רזין עמקין, והענין 'לעולם ישרים אדם' וכו', 'לעולם דיקא, שבכל דרגא שהוא - צריך לעולם להשלים פרשיותיו עם הצבור, כי אם אפלו הגיע כבר למעלה גדולה מאד שלמודו בעצמו גבוה ויקר אצל השם יתברך מאד - אף על פי כן צריך לקשר עצמו עם הצבור, כדי להעלות הצבור - לקשרם אליו, כדי שיוכל להמשיך בחינת קבלת התורה מחדש בכל פעם.

גם משרע"ה היה צריך קשר עצמו עם הציבור מכ"ש אנשים פשוטים

כי אפלו משה רבנו בעצמו שקדשתו ומעלתו היתה גבוהה מאד מאד, אף על פי כן לא היה יכול לעלות לה' ולהמשיך תורה כי אם על ידי קבוצת נפשות ישראל אליו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לב.) על

פסוק "לך רד" - 'כלום נתתי לך גדלה, אלא בשביל ישראל', וכל הפגם שלו בענין הפאת הצור שעל ידי זה לא זכה לכנוס לארץ ישראל - היה בענין זה שסלק אז תפלתו ולא קשרה פראוי עם כלל נפשות ישראל (כמבואר בהתורה ט' תקונין וכו', עין שם קא), מכל שכן וכל שכן אנשים פשוטים, מכל שכן הנמוכים והגרועים ביותר, שכל תקונם שיבקשו מהשם יתברך תמיד ויכוננו בכל עבודתם - שיזכו להתקשר עם הצבור הקדוש וכו' כנ"ל.

נלמד ק"ו ממשע"ה שצריך להכלל בציבור הקד' המקושרים לצדיק, ועי"ז הצדיק יעלה גם את נפשו

וזה שאמרו במדרש רבה (דברים ב) 'בתוכחות על עון יסרת איש' זה משה, דכתיב ביה 'והאיש משה', שבשביל עון אחד קל של הפאת הצור - יסרת אותו, ונתמס כעש חמודי' - שהמסת ובטלת חמדתו שחמד מאד לכנס לארץ ישראל, 'אך כל הבל כל אדם נצב סלה' - 'ששאר בני אדם הם בודאי 'כל הבל' הבל הבלים קב וכו', הינו כנ"ל

בשעת מעשה, כדי שיקשר את עצמו עם נשמתו כנ"ל. והוא לא כן עשה, שזכר טובו וצדקתו בשעת תפלתו. שלא השתמש עם המטה בשביל הקהל, אלא השתמש עם המטה, בשעת תפלתו. וזה בחינת 'יורם משה את ידו', ידו זה תפלתו, כמו שכתוב (שמות יז) 'יהי ידיו אמונה', תרגומו 'פרישן בצלו', שהרים את תפלתו, ולא קשר את עצמו עם הקהל.

קב. ז"ל המדרש: דבר אחר 'ואתחנן אל ה' זה שאמר הכתוב (תהלים לט) 'בתוכחות על עון

קא. ז"ל: וזהו טעות שטעה משה, שהקב"ה אמר למשה 'קח את המטה והקהל את העדה, ודברת אל הסלע לעיניהם', שיקח ממשלת עוזו שיש לו ממצות וממעשים טובים שלו. 'והקהל את העדה', כי בשעת הקהל שיש בהם גם רעים, צריך מטה עוז כדי להכניע רשתם כנ"ל. ואחר כן 'ודברת אל הסלע לעיניהם', אין דיבור אלא נחת (שבת סג.). שישפוך שיחו ותפלתו בתחנונים כדל וכו', אל הסלע, היינו לב העליון כנ"ל. 'לעיניהם' דייקא, שיהיה הקהל

נכלל בתוך הציבור בתוך נפשות ישראל המקשרים להצדיק האמת העוסק תמיד לקבצם ולקשרם אליו יחד, כי רק על ידי זה יש לו גם כן תקנה גדולה, כי הן אל כביר לא ימאס^ק, ובתוך הכלל - יצלה הצדיק גם נפשו אף אם היא פגומה בעונות מאד, וכמבאר בדבריו ז"ל הרבה בזה (וכמו שכתוב בהתורה 'אשרי העם-השגחה' סימן יג על פסוק 'אריתי מורי עם בשמי' וכו', עין שם^ק) וכמו ששמעתי מפיו הקדוש בזה:

שכונת המדרש להזכיר ולהזהיר את האדם שיפקח על דרכיו ויחוס על עצמו לבקש תחבולה לנפשו להנצל ממה שצריך להנצל בעלמא דין ובעלמא דאתי, וזה שהזהירו שילמד קל וחמר ממה רבנו שבשביל עון קל לא נכנס לארץ ישראל, וכל פגמו היה שלא קשר את עצמו עם הציבור כנ"ל, מפל שכן וכל שכן כל אדם שמלא עונות - הוא בודאי הכל, ועל כן בודאי כל תקנתו שישתדל כל ימיו לבקש על נפשו להיות

ופירש רש"י: **כביר לא ימאס** - תפלת הרבים לא ימאס. ע"כ. ובפ"י רבינו יהונתן מלוניל (ד. מדפי הרי"ף) ז"ל: **כביר**, קהל רב, כלומר, הן אל בתוך **כביר לא ימאס** תפלתם.

קד. ז"ל (באות ה): אר"י שבבחינת נפש, זה בחינת (ש"ה ה') אריתי מורי עם בשמי. מורי, זה בחינת מרת נפש (שמואל א'), בחינת (מלכים ב' ד') ונפשה מרה לה. זה בחינות פגם הנפש, פגם הרצון. כשרוצה דבר תאוה, זה הרצון, הוא פגם ומרה לנפש. ועכשיו כשבא זה האדם לחכם הדור עם נפשו ורצונו, והחכם הדור לוקח כל הרצונות, ולוקט אותם אחד לאחד, כדי להעלות אותם כנ"ל. ואז מלקט גם כל הרצונות והנפשות שנפלו. וזהו בחינת אר"י, לשון לקט. שמלקט מרת הנפש, היינו פגם הנפש, עם בשמי, עם הרצון הטוב שמעלה ריח טוב.

יסרת איש ותמס כעש חמודו, אך הבל כל אדם, מהו 'בתוכחות על עון', על ידי עון אחד שהיה ביד משה שהוכיח את בניך ואמר להם (במדבר כ) 'שמעו נא המורים' - יסרת אותו והוכחת אותו, ואין 'איש' אלא משה שנאמר (שם יב) 'והאיש משה עניו מאד', מהו 'ותמס כעש חמודו' כל חמדה שהיה מתאוה משה ליכנס לארץ - המסת אותו כעש הזה שנכנס בכלים ומרקיבן, ואין חמודו אלא ארץ ישראל כענין שנאמר (ירמיה ג) 'ואתן לך ארץ חמדה' וגו', ואם כך הגיע למשה הצדיק - על אחת כמה וכמה שאר כל הבריות שהם מתוקנין להבל ומתוקנין ליום הדין 'אך הבל כל אדם'.

קג. ברכות ח. תניא נמי הכי רבי נתן אומר מנין שאין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתו של רבים שנאמר 'הן אל כביר ולא ימאס'.

בירור הדעת בעייל ונפיק בכח הצדיק

ידי ברור הדעת מאחיזת עץ הדעת טוב ורע שזהו בחינת תרגום, שזוכה לזה כל אחד מישראל כפי מה שעמד בנפיון וצרוף בתאוה הנ"ל, וכפי מה שזכה לחפש ולבקש את הצדיק האמת הבעל כח הנ"ל שעל ידו עקר ברור המדמה וכו' וכן"ל.

הג' פסוקים וכל בחינות השלש שבתורה - כנגד הג' מוחין

ובנגד זה הם בחינת שלשה פסוקים שבתורה שמחייב כל אחד מהקוראים לקרות לפחות, וזה כל בחינת שלשה ושלשה של התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פח.) 'ברוך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי ביום תליתאי בירחא תליתאי' וכו', כי הכל כנגד בחינת השלשה מחין הנ"ל, שעקר הוא המוח השלישי שהוא הדעת ששם עקר הברור, שהוא בבחינת תרגום וכו' וכן"ל.

כל הרוצה להתקרב להשי"ת - שידע שיעברו עליו כו"כ נסיונות, וכשלא יניח מקומו - יזכה לאחרית טוב

ועל פן צריך לידע כל אחד מישראל שרוצה לחוס על נפשו ולצאת מזהמתו ולהתקרב לצדיקי אמת וכוונתו באמת לשוב להשם יתברך - צריך לידע שבקהל שיעברו עליו כמה וכמה משרים וגלים ובחינות ונסיונות וצורפים, ואם לא יהיה שוטח ופתי וכסיל ולא יניח את מקומו בכל מה שיעברו עליו - בודאי יזכה לאחרית טוב לנצח. וזהו

אסור להתחיל ב' פסוקים סמוך לפר' שלפניה, ולסיים ב' פסוקים סמוך לפר' שלאחריה

לח וזה בחינת מה שכתוב בשלחן ערוך (ס" קלח ס"א) שאסור להתחיל להקורא שני פסוקים סמוך לפרשה שלפניה, וכן אסור לסיים שני פסוקים סמוך לפרשה שלאחריה, והטעם אמרו בגמרא (מגילה כב.), משום הנכנסים והיוצאים - שלא יטעו הנכנסין שקראו לזה שלפניו רק שני פסוקים, וכן שלא יטעו היוצאים שיקראו לשלאחריהם רק שני פסוקים. והנה נראה מדברי רבותינו ז"ל שהאסור לקרות רק שני פסוקים חמור מאד, עד שמחמת זה גזרו גזרה שלא להתחיל ולסיים שני פסוקים סמוך לפרשה.

צריך לשמור הג' מוחין והעיקר ע"י הדעת

והענין על פי הנ"ל שצריכין לשמור מאד את השלשה מחין שיהיה מחיצות פרוסות בפני זאת התאוה, והעקר הוא מוח השלישי שהוא הדעת, ששם אחיזת עץ הדעת טוב ורע, שעל ידי זה עקר הנפיון והברור, ועל ידו עקר התקון וכן"ל (באות יא, כט) שזהו בחינת קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום.

הזכיה לשיר חדש - שעשוע עוה"ב, היא כפי שבירר הדעת בנסיון בתאוה וכפי חפשו אחר הבעל כח

כי אי אפשר לזכות לשיר הנ"ל שיהיה בעת חדוש העולם לעתיד, שהוא תכלית שעשוע עולם הבא - כי אם על

בין פרשה לפרשה הוא מחמת עכירת המעשים של העולם, שמחמת זה קשה מאד להצדיק שהוא בחינת משה - להמשיך תורה להעולם מההעלם אל הגלוי, שזהו בחינת פרשה כנ"ל, כי יש כמה וכמה קטרוגים על זה, כמבאר בדברי רבותינו ז"ל (שם) כמה קטרגו המלאכים על קבלת התורה, וכן הוא בכל דבור ודבור ובכל ענין וענין שהיה צריך משה לקבל, ומחמת זה נתיגע מחו בעת שקבל הדבור, עד שהיה צריך לתן לו רוח להתבונן בין פרשה לפרשה וכו'.

ע"י ההפסקות של הצדיק - יכולים כל הבאים להתקרב - להתקיים ולקבל בקיאות ברצון ושוב

ובזה הרוח שהיה מפסיק ומתבונן וכו', על ידי זה עשה טובה נוראה להעולם הצריכים לקבל ממנו, כי זה ההפסק הוא בבחינת 'בטולה' של תורה זהו קיומה, שזהו בחינת מה שכתב אדמו"ר ז"ל על מאמר רבותינו ז"ל, ודמאי עיניו כתרי סיהרא וכו' עין שם קי (בסימן טז) וכן במקומות אחרים, ומבאר מהם שעל ידי הבטול של הצדיק שמבטל עצמו מהשגתו בין ענין לענין - על ידי זה הוא מחזיק ומקיים את כל העולם את כל האנשים הפשוטים הן אנשים פשוטים ממש, הן הלומדים והיראים שמבטלים

בחינת מה שכתוב בסימן ו' ק"ה שמי שרוצה לשוב בתשובה צריך שהיה בקי בהלכה - בקי ברצון, בקי בשוב, בבחינת 'זכאה מאן דעייל ונפיק' וכו', עין שם היטב.

מהצדיק - מקבלים הכח לעמוד בכל מה שעובר עליו

ובל זה הכח מקבלין רק מהצדיק האמת שהוא בחינת משה, שהוא מוסר נפשו תמיד בשביל חלושי כח שבישראל, ועושה כמה תחבולות בחכמה נפלאה כדי להחיות ולקיים את כל הנפשות החפצים להתקרב, כמבאר בדברי אדמו"ר ז"ל הרבה בזה.

ההפסקות שבתורה נתנו רוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה

וזהו בחינת ההפסקות שבתורה שבין פרשה לפרשה שהם הפתוחות והסתומות, כי מבאר בדברי רבותינו ז"ל ומוכא בפרוש רש"י בפרשת ויקרא, 'ומה היו הפסקות משמשות, לתן רוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין, קל וחמר להדיוט הלמד מן הדיוט', עד כאן לשונו.

מחמת עכירת מעשינו - יש כמה קטרוגים על המשכת התורה, ולכן צריך משה רוח בין פר' לפר'

והעקר מה שהיה צריך משה רוח להתבונן

כתרי סיהרי, כי פקחת עינים מכונים על שם החכמה, כמו שכתוב (בראשית א) 'ותפקחנה עיני שניהם', וכשעוסק בחכמתו, אזי עיניו בבחינת שמש, וכשמסלק את עצמו מחכמה עליונה, הוה זה כמו ביאת שמש. וכשבא השמש, אזי נשתארים עיניו בבחינת סיהרי, כי סיהרא אין מאירה אלא כד נסתלק השמש.

קה. המובא לעיל אות יט, עיין בהערות שם.
קו. ז"ל: כי אי אפשר לצדיק להיות מחשבותו משוטט תמיד בחכמות עליונות, כי לפעמים צריך לצאת לחוץ לעסוק בדברי העולם, כמו שאמרו חז"ל (מנחות צט) 'פעמים ביטולה של תורה זו היא קיומה'. וכד אפיק רישא ממיא, היינו כד מפיק את עצמו מחכמות עליונות. אזי ודמאי עיניה

הַפְּרָשִׁיּוֹת, שֶׁהֵם סִימְנֵי הַפְּרָשִׁיּוֹת, עַל יְדֵי זֶה
דִּיּוֹקָא יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם כָּל הַרְחֻקִּים הַבָּאִים

לַפְעָמִים וְכו' (כמבואר בסימן עח לקוטי תנינא ק"ו
ובמקום אחר ק"ח), נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הַהִפְסָקוֹת שֶׁבֵּין

וזה בחינת אוצר מתנת חנם כי יש אוצר של
מתנת חנם, שמי שאין לו שום זכות כלל מקבל
משם, (מ"ד תשא פ' מה) ובוודאי אין זה האוצר מוכן
בשביל רשעים, כי אם כן הרשע הוא גדול מן
הצדיק. כי הרשע בוודאי אין לו שום זכות כלל, וכי
יזכה בשביל זה לקבל מאוצר מתנת חנם. אך באמת
הרשע בוודאי אינו מקבל משם, רק זה האוצר מתנת
חנם הוא בשביל הצדיק לבד. היינו, בשעה שהצדיק
הוא איש פשוט כנ"ל, אזי הוא מקבל מזה האוצר
מתנת חנם. שזהו בחינת קודם קבלת התורה, שהיה
מתקיים העולם בחסד חנם לבד וכו', והצדיק בשעה
שפורש מן התורה, והוא בחינת איש פשוט, הוא
מקבל חיות מבחינת זו של קודם מתן תורה וכו'.

ועל כן מוכרח הצדיק הגדול לירד ולפול לתוך
פשיטות, ולהיות איש פשוט ממש איזה עת. כי על
ידי זה הוא מחיה את כל הפשוטים הנ"ל, יהיה מי
שיהיה, ואפילו אומות העולם. כי הוא מחיה עצמו
בבחינת התורה הנעלמת בעשרה מאמרות,
המלוכשין בתוך העולם. וממנו מקבלין חיות כל
הפשוטים הנ"ל. וכל אחד כפי קירובו יותר אל
הקדושה ואל הצדיק הנ"ל, כן הוא מקבל ממנו
חיות גבוה יותר.

קח. עיין ליקו"מ ס' פא, ז"ל בקיצור: ולמה מדבר
שיחת חולין, כדי לקשר את המון עם אל
הדעת, שהוא בחינת הר. דאיתא בגמ' אין הר אלא
בית המקדש, שנאמר 'ההר הטוב הזה והלבנון', ובית
המקדש הוא בחינת דעת, דאיתא בגמ' (ברכות לג) 'כל
מי שיש בו דעת כאלו נבנה ביהמ"ק בימיו' וכו'.

כי על ידי תורה ותפילה אי אפשר לקשרם אל
שרשם, מחמת שהם רחוקים מן האמת וכו'. כך
הצדיק שרוצה לקשר את המון עם הרחוקים מן
התורה האמתיות, צריך לדבר עמהם שיחת חולין,
ולהלביש בהם התורה, רק שהוא מדבר בצירופים.
ונקרא פסולת ארץ ישראל, כי אף שהם פסולת
ארץ, אף על פי כן יש בהם תורה, שהיא בחינת
ישראל וכו'.

ועוד, כי לפעמים הצדיק נופל ממדרגתו, וכשבא
אחד מן המון עם, ומדבר עמו דברים של הבלי

קז. ז"ל בקיצור: בענין הנהגת הפשיטות של הצדיק
האמת. היינו, כי לפעמים הצדיק האמת הוא
איש פשוט ממש (שקורין פראסטיק), שמתנהג עצמו
בדרכי הפשיטות, ואינו מגלה שום תורה, ועוסק
בשיחת חולין וכיוצא, והוא אז בחינת איש פשוט
ממש וכו'.

הכלל כי אי אפשר בשום אופן להיות דבוק
בהתורה ובהשגה בלי שום הפסק, ובהכרח צריכין
לבטל איזה שעה. ובאותו שעה שמבטלין מהתורה,
אזי זה הלמדן או הבעל השגה הוא בחינת איש
פשוט ממש (היינו פראסטיק). ולכאורה זה הדבר קשה
מאד, איך אפשר לפרוש עצמו מן התורה אפילו
שעה קלה, הלא היא חיינו וכו', ומי הוא זה שירצה
לפרוש עצמו מן החיים אפילו רגע קלה וכו'.

כי דע, כי כל אלו הפשוטים, דהיינו זה הלמדן
בשעה שבטל מן התורה שאז הוא איש פשוט כנ"ל,
וכן יש איש פשוט ממש שאינו למדן כלל, ואף על
פי כן הוא איש כשר וירא שמים, ובוודאי מקבל
חיות מן התורה. וכן אפילו הנמוכים למטה יותר,
ואפילו אומות העולם, גם הם מקבלים בוודאי גם
כן חיות מן התורה. וכל אלו הפשוטים, צריכין
שיהיה עליהם איש פשוט גדול, שכולם יקבלו על
ידו חיות. כי כל הפשוטים הנ"ל, כולם צריכין לקבל
איזה חיות מהתורה, שהיא עיקר החיים. ובאמת הם
רחוקים מהתורה, כי הם אנשים פשוטים (שקורין
פראסטיקים), על כן צריכין שיהיה עליהם איש פשוט
גדול, שעל ידו הם מקבלין חיות מהתורה וכו'.

כי דע, כי כל הפשוטים הנ"ל הן למדן שהוא
עוסק בתורה לשם שמים, כשמבטל מלימודו, שאז
הוא בחינת איש פשוט ממש כנ"ל, הן שאר
הפשוטים. כל אחד ואחד כפי אחיזתו בהתורה, כן
הוא מחיה עצמו בעת פשיטותו מבחינת קיום
העולם קודם קבלת התורה. כי קודם קבלת התורה
היה העולם מתקיים רק בחסדו, כי לא היה עדיין
תורה, ושום עשייה של מצוה, שעל ידו יתקיים
העולם. והיה עיקר קיום העולם, על ידי חסדו לבד.
והצדיק בעת פשיטותו, בשעה שבדל מן התורה,
הוא מקבל חיות מבחינת זו.

ז"ל שְׁאָמְרוּ שְׁאֲסוּר לְהַתְחִיל וּלְסַיֵּם פְּחוֹת מְשֻׁלָּשָׁה פְּסוּקִים סְמוּךְ לַפְּרָשָׁה מְשׁוּם הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצֵאִין, רְמָזוּ בְּזֶה שְׁכָל מִי שְׂרוּצָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּחִינַת קְבִלַת הַתּוֹרָה, שְׂזָהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה כַּנֶּל, שְׂהִתְכַרַח שִׁיקְרָא דִּיקָא לַפְּחוֹת שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים - שְׂהִתְכַרַח לְתַקֵּן מִחַ הַשְּׁלִישִׁי כַּנֶּל, שְׂשֵׁם כָּל הַנְּסִיּוֹן וְהַבְּרִיּוֹר כַּנֶּל.

אסור להתחיל ג' פסוקים סמוך לפר' - שלא יטעו שאפשר להכנס ולהתקרב ללא בירור מוח הג'

על כן אסור להתחיל ולסַיֵּם פְּחוֹת מְשֻׁלָּשָׁה פְּסוּקִים סְמוּךְ לַפְּרָשָׁה מְשׁוּם הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצֵאִין שְׁלֹא יִטְעוּ וְכוּ', כַּנֶּל, הֵינּוּ שְׁלֹא יִטְעוּ הַנִּכְנָס לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יְתִבְרֹךְ שִׁיכּוּלִין לְכַנֵּס בְּתוֹרָה וּלְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יְתִבְרֹךְ עַל יְדֵי בְּחִינַת שְׁנֵי פְּסוּקִים לְבַד בְּלִי בְּרִיר מִחַ הַשְּׁלִישִׁי שְׁבּוּ אַחֲזִיז עֵץ הַדַּעַת, כִּי אִזּוּ חֵס וְשְׁלוֹם אִם יִטְעוּ בְּזֶה - לֹא יִתְקַרֵּב לְעוֹלָם כַּנֶּל, כִּי תִכְף כְּשִׁיעֲבֹר מֵהַ שְׂבִתְכַרַח לַעֲבֹר עָלָיו - יוֹכֵל יִפֹּל לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם.

לְהִתְקַרֵּב שְׂצִירִיכִים לְקַבֵּל בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנֶּל בְּחִינַת בְּקִי בְּרִצּוֹא בְּקִי בְּשׁוֹב, בְּקִי בְּעִיִּיל בְּקִי בְּנִפְיָקִט וְכוּ', שְׂמַקְבִּלִים כָּל זֶה מִתְבַּטֵּל שֶׁל הַצִּדִּיק, שְׂזָהוּ בְּחִינַת הַהִפְסָקוֹת שְׂבִין פְּרָשָׁה לַפְּרָשָׁה וְכַנֶּל, כִּי עַל יְדֵי שְׂהִצְדִּיק מְבַטֵּל עֲצָמוֹ מִתּוֹרָה בֵּין עֲנִין לְעֲנִין, עַל יְדֵי זֶה מִתְבּוֹנֵן אִיף לְהַכְנִיס הַפְּרָשָׁה וְהַעֲנִין הַזֶּה לְתוֹךְ הָעוֹלָם בְּאִפֶּן שְׂיִתְקַיֵּם אֲצֵלָם וְיִתְחַזְקוּ עַל עַמְדָם בְּכָל מֵה שְׂיִעֲבֹר עָלֵיהֶם, כִּי דִיקָא עַל יְדֵי הַבְּטוּל וְהַהִפְסָקָה מְכַנֵּס בְּהֵם הַתְּחַזְקוֹת הַזֶּה כַּנֶּל, וְכַמּוֹכֵן בְּדַבְּרֵי ז"ל בְּכַמְּהָ מְקוֹמוֹת.

ע"י ההתחזקות מבררים מוח הג' - בירור עה"ד וכל אלו המקרבים הזוכין להתחזק כנ"ל, על ידי זה עקר הברור שלקדם, שהוא בְּחִינַת בְּרִיר עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׂהוּא בְּחִינַת מִחַ הַשְּׁלִישִׁי שְׂבִתְכַבֵּל זֶה צִרִיכִין לְקִרּוֹת שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים דִּיקָא כַּנֶּל:

הרוצה לקבל ע"ע קבלת התורה - צריך לקרוא ג' פסוקים בח' בירור המוח הג'

למ' ועתה תראה שזהו מרמז בדברי רבותינו

השכל של ההמון, אפילו השכל והחכמה של הרשע, לה' יתברך.

וזה ענין מה שהצדיקים מדברים עם אנשים שאינם הגונים, או אפילו עם עכו"ם. (אך כשמדבר עם עכו"ם, אזי הצדיק מוציא הטוב ממנו, והוא נשאר אפס וריק, שזה בחינת מה שהרג משה את המצרי) כי כשהצדיק מדבר עם רשעים, והצדיק מגביה שכלו ומקשרו להשי"ת, אזי מעלה ומקשר שכלם ממקום שהם - להשי"ת. כי הצדיק האמת מצמצם שכלו, ומדבר עמם בחכמה נפלאה, ובמלאכה גדולה, ומקשר כל הדיבורים להשי"ת, ועל ידי זה מביאם לידי תשובה. **קט.** עין לעיל אות יט ובהערות שם.

העולם, והצדיק נהנה ממנו, אז הוא מחיה להצדיק, והצדיק בא למדריגתו, ואחר כך יכול הצדיק להעלותם לבחינת הדעת. ע"כ.

ובליקו"מ תניינא סי' צא, ז"ל: כי שיחתן של הצדיקים אמיתיים שהם משיחין ומספרים שיחת חולין, היא יקרה מאד מאד וכמו שאמרו רז"ל (ע"ז יט) 'שיחתן של תלמידי חכמים צריכין לימוד'. כי הצדיק האמת בונה עולמות החרבין, ומגביה חכמה תתאה ומקשרה לחכמה עילאה, על ידי שיחתו וסיפורי דבריו, שמדבר עם המון עם. כי השכל של המון עם שאינם מקשרים אותו לה' יתברך - הוא נפרד מחכמה עילאה. אבל הצדיק האמת מקשר

- יהיה נבנה על ידו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שזהו בחינת (קהלת ד) 'והחוט המשולש לא במהרה ינתק'.

גם בפרטיות - העיקר לברר המוח הג' וכמו שהוא בכלליות - כן הוא בפרטיות אצל כל אדם, שהעקר לברר המוח השלישי כנ"ל, שזהו בחינת קריאה בתורה שלש פעמים דיקא, שזה אי אפשר לברר כי אם על ידי כמה עליות וירידות, שהם בחינת עייל ונפיק, ועל כן גזרו שלא להתחיל ולסיים פחות משלש פעמים סמוך לפרשה בשביל הנכנסין והיוצאין וכנ"ל:

מההפסקות של משה נלמד להדיט, ומשם נמשך ההפסקות של כ"א בלימודו

מא וזהו שרמזו רבותינו ז"ל בדבריהם הנ"ל שאמרו לענין ההפסקות שהיה לתן רוח למשה וכו', וסימו שם 'קל וחמר להדיט' הלמד מן ההדיט, הינו שההפסקות של משה שהיה להתבונן וכו' - עקרו היה בשביל שילמדו קל וחמר ההדיטות שישמרו רוח בין ענין לענין להתבונן וכו', ומאלו הבחינות של רוח שצריכין לתן בשביל ההתבוננות - משם נשתלשל ונמשך כל בחינת עייל ונפיק הנ"ל, שצריכין להפסיק ולבטל מן הלמוד כל אחד לפי בחינתו.

גם בעבודת ה' יש לכ"א בחי' עייל ונפיק וכמו שהוא בענין הלמוד - כמו כן הוא בדרכי עבודת ה' שהוא העקר, שבהכרח שיעברו עליו עליות וירידות הרבה, שהם בחינת עייל ונפיק, שעקר הפח להתחזק בהם הוא על ידי בחינת ההפסקות הנ"ל וכו' כנ"ל:

אסור לסיים פחות מג' פסוקים סמוך לפר', שלא יטעו שאפשר לצאת בלי בירור המוח הג' וכן היוצא צריך לזהר ביותר שלא יטעה שיקראו לאחריו רק שני פסוקים, הינו שבהכרח שימצאו גם יוצאים, כי אי אפשר להיות בפנים תמיד, ובהכרח לצאת לחוץ קצת, אבל אז צריך לזהר ביותר שלא יפל לגמרי חס ושלום, שזהו בחינת אזהרת הבקיות הנ"ל בחינת 'בקי בעייל בקי בנפיק', בחינת זכאה מאן דעייל ונפיק, ועל כן צריכים לזהר שלא לסיים שני פסוקים סמוך לפרשה - שלא יטעה היוצא שאפשר להתקרב אל התורה והעבודה על ידי בחינת שני פסוקים בלבד, בלי ברור הדעת שהוא בחינת שלשה פסוקים דיקא, כי אם יטעה בזה חס ושלום, יוכל לצאת לגמרי וכנ"ל.

ההפסקות הם בשביל להחזיק הנכנסים והיוצאים ועל כן רמזו כל זה בהדין של ההפסקות שבין פרשה לפרשה - שלא להתחיל ולסיים שני פסוקים סמוך להם, כי כל עקר ההפסקות שבין הפרשיות היה בשביל זה, בשביל להחזיק ולקיים את הנכנסין והיוצאין שישארו על עמדם בבחינת זכאה מאן דעייל ונפיק וכנ"ל:

הגלות הג' - כדי לברר המוח הג' בחי' יעקב **מ** וזה בחינת (איוב לג) "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר", וזה בחינת 'יחינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו' (הושע ו). שבשביל זה מתאריך עתה הגלות השלישי כל כך - בשביל לברר המוח השלישי, לברר בחינת עץ הדעת וכו', שזה נעשה עקרו על ידי בחינת יעקב שהוא שלישי לאבות, שהבית השלישי שאנו מקוים

ההכחשה בין ב' הכתובים הוא ע"י שלא ביררנו
עדיין את המוח הג' - הכתוב הג'

מב וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה
אֶת זֶה, עַד שְׁיִבּוֹא הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי
וְיִכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם' - שֶׁהַעֲקָר הוּא הַכְּתוּב
הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהוּא הַמְּכַרֵּעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמֶּלֶךְ
הַשְּׁלִישִׁי הַנִּלְשָׁם עַקֵּר הַצְּרוּף וְהַבְּרוּר וְכוּ'
כַּנִּל. כִּי עַקֵּר הַהִכָּחָשָׁה שֶׁבֵּין שְׁנֵי הַכְּתוּבִים
הוּא מַצְדָּנּוּ מַחְמַת חֶסֶד וְדַעַתְנוּ, כִּי בְּיָדָיו
'מְשַׁפְּטִי ה' יִשְׂרָאֵל צִדְקוֹ יִחְדּוּ, וּבְאִמָּת
בְּיָדָיו אֵין בָּהֶם שׁוֹם הַכָּחָשָׁה חֶסֶד וְשָׁלוֹם, רַק

מַחְמַת חֶסֶד וְדַעַתְנוּ נִרְאִין שְׁנֵי הַכְּתוּבִים
כְּמַכְחִישִׁין זֶה אֶת זֶה, וְכָל זֶה מַחְמַת שְׁלֹא
נִתְבָּרַר עַדִּין מִלִּפְנֵי הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהוּא הַדַּעַת שֶׁשָּׁם
עַקֵּר הַבְּרוּר הַנִּלְשָׁם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַכְּתוּב
הַשְּׁלִישִׁי כַּנִּל, וְעַל כֵּן הַהִכָּרָעָה וְהַתְקוּן הוּא
עַל יְדֵי הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי הַמְּכַרֵּעַ בֵּין שְׁנֵי
כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁין זֶה אֶת זֶה, כִּי עַקֵּר
שְׁלֵמוֹת יְדִיעַת הַתּוֹרָה הוּא עַל יְדֵי הַדַּעַת
שֶׁשָּׁם עַקֵּר הַבְּרוּר, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הַשְּׁלִישִׁי,
בְּחִינַת הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְכַנִּל (ועי' לעיל באות יח

בסופו):

